

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (1138) 1971 LAPKRIČIO - NOVEMBER 25

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Tel. 368-6813

Jaunimo atstovai

Atsidūrėme ties problema, kurią žinojome, bet nesitikejome, kad bus tokia paininga. Tai jaunimo oficialių atstovų išrinkimas ar parinkimas į pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Mažai tebuvo tuo reikalo rašyta spaudoje. Konkretiausias pasisakymas bene buvo dr. J. Griniaus ("T2" 40 nr.). Ten jis iš viso suabejojo tokių atstovų reikalingumu, jeigu jiems nebus leista išrinkti savo atstovų į VLIKą. Nors pastaroji mintis didesnio susidomėjimo nei spaudoje, nei kongresą rengiančiuose vienetuose nerado, tačiau dr. Griniaus keliamas klausimas yra nuseklus: jeigu tokie oficialiai rinkti atstovai bus, tai ką gi jie su savo teisėmis darys? Rinkos? Balsuos? Ką? Dabartinėje bendruomenės santvarkoje visam laisvojo pasaulio lietuvių jaunimui atstovauja PLB valdybos jaunimo sekcija, sudaryta iš organizacijų atstovų ir yra PLB valdybos patvirtinta. Jaunimo kongresas, jeigu nenumato steigti dar vieno veiksnio, kuris peštųsi su jau esančiais keliais veiksniais, nebent galėtų išrinkti naują PLB jaunimo sekciją, kuriai gal galima būtų duoti tam tikrų teisių ketvirtajame PLB seime 1973 metais.

Platesnis ir konkretesnis klausimas — ką minėti atstovai balsuos? Lakoniškas atsakymas — kongreso rezoliucijas, apsvaistytas akademine dalyje. Paskelbtosios akademinės dalies temos duoda geros medžiagos visokeriopoms svarstymams, bet ar tai būtinai turi baigtis oficialiomis rezoliucijomis, priimtomis oficialių atstovų? Pasimokykime iš praeities: buvę įvairūs kongresai, įskaitant ir pirmąjį jaunimo kongresą, priėmė daugybę rezoliucijų, kurios ramiai tebegali protokolinėse bylose. Ar tai svarbu? Daug svarbiau būtų, jei kongresas sukeltų tam tikrą visuotinį lietuviškąjį sujudimą vienu ar kitu klausimu. Bet toks sujudimas nekils per kelias dienas uždarose "išrinktųjų" posėdžiuose, vykstančiuose uždarose kurio nors universiteto patalpose. Toks sujudimas turi būti visuotinis pradėtas spaudoje ir seminaruose jau dabar. Oficialiųjų atstovų vaidmuo toje perspektyvoje labai sumažėja. Jų vietoje galėtų pakakti iš organizacijų atstovų sudarytos komunikato komisijos.

Bet grįžkime prie pagrindinės temos. Klausimo — reikia oficialių atstovų ar nereikia svarstymas pavėluotas, nes jis jau eigoje. Jis čia keliamas norint atšaldyti kylančią įkarštį dėl jų parinkimo. Nepervertinkime jų atstovų reikšmės. Jie per kelias dienas neperstovys visuose šokoto lietuviškojo judėjimo, neišvairys jau viešųjų veiksmų, nelikviduos organizacijų, neišrinks visiems lietuviams privalomo diktatoriaus.

Bendrą oficialiųjų atstovų skaičių, paskirstytą kraštams, yra nustatęs centrinis jaunimo kongreso komitetas, tačiau jis nenustatė jų atstovų rinkimo gairių, palikdamas tai atskiriems kraštams. Pritariant šiai minčiai iš esmės, visdėlto atrodo, kad centrinis komitetas turėjo padaryti du dalykus: a. nustatyti organizuotų ir neorganizuotų jaunimo atstovų skaičiaus proporciją; b. nustatyti (susitarus su PLB valdyba), kas turi galutinį žodį kraštuose: Bendruomenės krašto valdyba ar jaunimo kongreso krašto komitetas. Tų dalykų iš centro nesutvarkius, kraštuose pradeda kilti maišiotis, kaip pvz. Kanadoje. KLB krašto valdyba (senoji) ir kongreso komitetas pareigas einanti KLB jaunimo sekcija sutarė patys to reikalo nespėsti, bet atiduoti jį KLB krašto tarybai. Jaunimo sekcija pasiūlė tarybai du projektus: a. oficialūs jaunimo atstovai renkami visuotiniu balsavimu, nepaisant organizacijų; b. ateitininkų, skautų ir sportininkų Kanados centrai skiria po du atstovus, o likusieji 29 parenkami ar išrenkami apylinkėse pagal tarybos nustatytą skaičių. Taryba priėmė antrąjį projektą vienbalsiai dėlto, kad pirmasis apenkia organizacijas, kaip vienetus, nešančius didelę lietuvišybės išlaikymo našą. Tačiau tuo reikalas nepasibaigė. Kaikas mano, kad taryba padarė tik rekomendaciją, o galutinį sprendimą padarys kongreso komitetas. Dėvys išskirtinį mandatą tik trim jaunimo organizacijom, jaučiasi nuskriaustas kitos, sakysime, jaunimo meniniai vienetai, dirbantys nemažesni lietuvišybės darbu. Pagaliau kas gi yra tas neorganizuotas jaunimas? Jeigu čia yra tie lietuvių kilmės jaunuoliai-ės, kurie nedalyvauja jokiam lietuviškame judėjime, tai kam jų oficialūs atstovai reikalingi kongrese iš viso? Jie galėtų būti eiliniai kongreso dalyviai, jei to norėtų.

Kanados Lietuvių Bendruomenė iki šiol laikė krašto tarybą augščiausiuoju organu ir galutinį visų lietuviškųjų reikalų sprendėją. Taip ir turi būti. Laikykimės tos linijos ir toliau: kas taryboje nutarta — nutarta. Jeigu tame nutarime yra kaikas praleista ar susidaro neaiškumų, krašto valdyba turi pilną teisę dalykus koreguoti ir aiškinti. Blogiausiai atveju galima būtų šaukti specialią tarybos sesiją, bet tuo tarpu neatrodo, kad to reiktų. A. Rinkūnas

KANADOS ĮVYKIAI

RŪPINASI ŽIEMOS DARBAIS

Otavoje pasibaigė Kanados premjerų konferencija, kurios dėmesio centre buvo nedarbo problema. Ekonominės priemonės nedarbui sumažinti aptars finansų ministrų komitetas, parduodamas konkrečius pasiūlymus ne šiu, bet sekantį metų žiemai. Komitetas taip pat yra įgaliojamas pasirūpinti studentų darbų sekantį vasarą. Didžioji konferencijos dalyvavusių premjerų dalis konstatavo, kad iš jos nebus beveik jokios naudos šiai žiemai. Premjerai nemazgi dėmesį skyrė "Canadian Forum" žurnale paskelbtam slaptajam pajamų ministro H. Gray pranešimui apie užsienio kapitalo kontrolę Kanadoje. Jų dėmesį sustiprino konferencijos metu "Montreal Gazette" dienraštyje paskelbtas federacinio ministrų kabineto š.m. liepos 29 d. posėdžio protokolas, kuriame teigiama, kad Otava jau yra pritarusi H. Gray pasiūlymui sudaryti specialią kontrolės komisiją užsienio investicijoms. Premjerą P. E. Trudeau parlamente pavadavęs užsienio reikalų ministras M. Sharp patvirtino šį kabineto nutarimą, o pats P. E. Trudeau aiškino, kad nutarimą gali tapti pakeisti dėl dabartinės ekonominės politikos. Ministrų kabineto protokolo paskelbimas sukėlė premjero P. E. Trudeau vyriausybę — ji dabar ieško pareigūno, kuris spaudai paripintų minėto dokumento nuorašą. Tokių posėdžių proto-

kolai yra prieinami tik 29 ministrams bei jų augštesnėms pareigūnoms. Savo laiku valdžios žmonės Otavoje pritarė D. Elsborgui, JAV spaudoje paskelbiamam slaptajam Pentagono studijai apie Vietnamo karą. Dabargi jie kelia triukšmą, kad spaudai buvo perduotas jų ministrų kabineto posėdžio slapta protokolais.

Ministeris pirmininkas P. E. Trudeau paskelbė Kanados premjerų konferencijoje paskolų padidinimo studentams. Lig šiol studentai studijų reikalus galėjo kasmet pasiskolinti \$1000 iki bendros \$5.000 sumos. Dabargi metinė paskola padidinama iki \$1.400, bendroji suma — iki \$9.800. Šias paskolas bankuose tvarko provincinės vyriausybės, tačiau garantiją duoda ir nuosimčius bankui moka Otava. Paskolomis pasinaudoję studentai jas turi pradėti grąžinti, praėjus pusmečiui nuo studijų užbaigos. Paskolas studentams pažadėjo ir įvedė premjeras L. B. Pearsonas 1964 m. Nuo to laiko \$480 milijonų paskolą jau yra gavę 740.000 studentų. Šiais mokslo metais paskolomis naudojasi apie 37% studentų.

Rotacinius streikus Ontario provincijoje pradėjo laiškaniešų unija, protestuodama prieš unijai nepriklausančių pakaitų samdymą. Kaikuriuose vietovėse pašto įstaigos susirgusius ar atostogaujančius laiškaniešius pakeis-

Baltijos kraštai politikų kalbose

A. Kosyginio vizitas davė progą iškelti sovietų pavergtų tautų klausimą parlamente ir spaudoje

Ryšium su diktatūrinio sovietų premjero vizitu Kanadoje labai pagausėjo kalbos ir informacijos apie pavergtąsias tautas. Didžioji spauda ir kitos komunikacijos priemonės mielai skelbė informacijas ne tik apie Kosyginio banketus, bet ir apie demonstracijas bei pavergtųjų likimą Sov. Sąjungoje. Ir Kanados Lietuvių Bendruomenės tarybos rezoliucijos, liečiančios pavergtą Lietuvą bei kitus kra-

tus, buvo paskelbtos didžiausiam dienraštyje "The Toronto Star", nes tai buvo aktuali medžiaga.

Netrūko pasisakymų ir Kanados parlamente, svarstant vyriausybės pasirašytą sutartį su Sov. Sąjunga. Jau rašėm apie senatoriaus A. Grossart kalbą. Jų buvo ir daugiau. Pvz. minėti senatoriaus E. Tompsono kalbą. Joje jis gynė vyriausybės poziciją, bet priminė Estiją ir

kitus rusų pavergtus kraštus, pasisakė už ateivių grupių demonstracijas, nors nepagyrė griežtesnių veiksmų. Tarp kito, jis pareiškė:

Aš didžiuojuosi tais nuosakiais kanadiečiais, — kalbėjo E. Thompsonas, — kurie tyliai stovėjo lietuje, demonstruodami savo tautiečių vardu kur jie begyventų — Ukrainoje, Baltijos kraštuose ar sovietinėje orbitoje. Mano nuomone, šios tvarkingos, ramios demonstracijos parodė mūsų demokratijos vyriškumą. Tiems, kurie priklauso daugumos grupėms ir galbūt neturi užuojautos tremtiniam bei jų išskirtom šeimoms, galiu pasakyti parafrazuodamas J. F. Kennedy žodžius: kurie draudžia tautų pasipriešinimą, padaro maistą neišvengiamą.

Dar griežčiau kalbėjo senatorius E. C. Manningas. Jis perskaitė beveik visą žurnalisto L. J. Zinko straipsnį, paskelbtą š. m. birželio 2 d. "Telegram", kur aštriai kritikuojama P. E. Trudeau vyriausybės prosovietinė politika, ir pateikė savo komentarus. Baigdamas kalbą pareiškė:

Etninių grupių apsisprendimas pasinaudoti savo teisėmis yra suprantamas. Didžioji jų dalis arba jų tėvai atvyko iš jų kraštų kaip pabėgėliai, kurių tėvynės buvo užpults ir pagrobos komunistinių agresorių, inspiruojamų ir vadovaujamų iš Maskvos. Daugelis jų matė kankinamus, kalinamus bei tremiamus savo mylimus asmenis, draugus ir vergų darbo stovyklas. Tai darė valdžia šalies, kurios premjerą Kanados vyriausybė sveikino bei gerbė kaip svečią. Daugelis demonstruojančių yra netekę nuosavybių, patys kentę koncentracijos stovyklose už tai, kad priešinosi sovietų užsimojimui su naikinti jų laisvę... Tie, kurie viešai protestavo, yra patyrę tai, kad dabartinė mūsų krašto vyriausybė dar nesupranta, nežūrinat liūdnu, labai ryškiai istorijos pamokų, būtent, kad niekuomet negali būti draugystės tarp komunistinių diktatorių ir asmenų, kurie nuosirdžiai respektuoja žmogaus vertę bei individualinę laisvę.

Primines, kad sovietinio komunizmo priespauda, atnešusi vergiją milijonams žmonių, geisusiai gali būti palyginama su nacinio Hitlerio režimu, — senatorius Manningas priminė Churchillio žodžius, pasakytus 1939 m. britų parlamente, kur tuometinis premjeras Chamberlainas gynė draugystę su Hitleriu. Ten Churchillis pareiškė:

Premjeras (Chamberlainas) nori nuosirdžiai santykių tarp mūsų krašto ir Vokietijos. Nėra jokių kliūčių tokiems santykiams tarp žmonių. Mūsų širdys jiems yra atviros. Bet jie neturi jėgos. Tačiau niekad neturėsime draugiškų santykių su dabartine Vokietijos vyriausybe. Niekad negali būti draugystės tarp britų demokratijos ir nacių valdžios, kuri niekina krikščioniškąją etiką, kuri augina pagonybę, kuri kursto agresijos bei užkariavimų dvasią, kuri savo stiprybę ir iškreiptą malonumą randa persekiojime, kuri vartoja, kaip matėm, brutalią jėgą be jokio pasigalėjimo. Tokia galybė niekad negali būti patikima britų demokratijos draugu.

Lietuva Niujorke

JAV senatorius J. Derwinski lapkričio 15 d. pasakė kalbą Jungtinių Tautų trečiajame komitete, kuris svarstė tautų laisvo apsisprendimo teisę. Senatorius priminė, kad sovietai yra užėmę Baltijos valstybes ir neduoda pasinaudoti jų pačių skelbiamą tautų apsisprendimo teisę. Esą nuo 1941 m. 83 kraštai gavo nepriklausomybę, kai tuo tarpu sovietai daro atvirkščiai. Jis priminė sovietinių piliečių bėgimą į Vakarus, Baltijos kraštų gyventojų deportacijas į Sibirą ir pasisakė už tautų laisvo apsisprendimo principo taikymą visur.

Tokia tiesi ir faktais pagrįsta senatoriaus kalba labai nepatiko sovietų atstovui Safrončukui. Jis savo atsikirtime kaltino senatorių iškraipius "istorinę tikrovę" ir pakartojo seną propagandinę giesmelę, esą Baltijos valstybės savo noru įsijungusios į Sov. Sąjungą. O istorinė tikrovė yra ta, kad sovietų armija pirmiausia užėmė Baltijos valstybes, o paskui reišavo "savanorišką" įsijungimą.

Pasaulio įvykiai

KOMUNISTINĖS KINIJOS ATSTOVAI JUNGTYNĖSE TAUTOSE BUVO sutikti penkis valandas trukusiom penkiadešimt šėsių narių sveikinimo kalbom. Debiutinį žodį Kinijos vardu tarė užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Chiao Kuan-hua. Jo kalba nežadėjo nieko gero šiai tarptautinei organizacijai, nes Kinija nėra sušvelninusi savo ligislinės politikos. Pabrėžęs JAV ir Japonijos vyriausybės nesėkmingas pastangas išilyti Jungtinėm Tautom dvi Kinijas, Chiao Kuan-hua užtikrino klausytojus, kad Formoza yra neatskiriama Kinijos dalis, kuri bus išvadota ir prijungta prie Kinijos. Aštrios kritikos susilaukė dvi didžiosios pasaulio galybės — JAV ir Sovietų Sąjunga, kiniečio teigimu, bandančios stumdyti silpnas valstybes. Chiao Kuan-hua Kiniją įrikiavo į Azijos, Afrikos ir P. Amerikos neturtingų kraštų sudaromą trečiąją pasaulį, kuriame pagrindinis žodis tenka revoliucijai. Toks trečiojo pasaulio pabrėžimas liudija, kad komunistinė Kinija nori tapti minėtų kraštų bloko vadu. Artimųjų Rytų konflikte Chiao Kuan-hua pasisakė už arabus, pasmerkdamas Izraelį ir didžiųjų valstybių paramą. Atrodo, kad tas pasmerkimas buvo taikomas ir Vašingtonui, ir Maskvai, nors JAV remia Izraelį, o Sovietų Sąjunga — arabų kraštus. Pasak Chiao Kuan-hua, didžiosios valstybės neturi jokios teisės politiniams sandėriams, kurių dėka Palestinos ir arabų kraštų gyventojai turi atsisakyti savo egzistencijos bei tautinių interesų. Chiao Kuan-hua taipgi pareikalavo JAV kariuomenės atitraukimo iš visų buvusios Indokinos kraštų, žadėjo remti išlaisvinimo sąjūdžius Mozambike, Angoloje, Portugalų Gvinėjoje ir pietvakarij Afrikoje. Po šios savo atstovo karingos kalbos komunistinė Kinija atliko jau dvyliką atominių bandymų, kurio stiprumas prilygsta Hirošimą sunaikinusiai amerikiečių atminei bombai. Spėjama, jog buvo bandomas užtaisyti taikinius sovietų Sibire galinčioms pasiekti kiniečių raketoms. Spaudos pranešimu, JAV žvalgyba yra gavusi patikimų žinių apie Kinijos kompartijos vadovo Mao ipėdinio ir krašto apsaugos ministerio Lin Piao žuvimą. Kinijoje kalbama, kad jis ir kompartijos ideologas Chen Po-tai net tris kartus bandė organizuoti atentatus prieš Mao. Pasielėnimams nepavykus, Lin Piao, Chen Po-tai ir aviacijos viršininkas Wu Fa-hsien bandė pabėgti iš Kinijos britų gamybos keleviniu lėktuvu, kuris nukrito Mongolijoje. Lėktuvo liekanos ir žuvusiųjų palaikai buvo perduoti Sovietų Sąjungai. Maskva prisipažino, kad žuvusieji buvo augšto rango karininkai, bet lig šiol nėra atskleidusi jų tapatybės.

amerikiečių karines bazes. Riaušėse žuvo vienas policininkas, buvo padegta keletas pastatų, už groty atsidūrė 1.850 asmenų, kurių didžiąją dalį sudarė radiokaleji studentai. Premjero E. Sato poziciją gerokai susilpnino Kinijos įsileidimas į Jungtines Tautas, prez. R. Nixsono planuojama kelionė į Pekingą ir jo įvesti suvaržymai importui.

DERYBOS RODEZIJOE

Dėl rasištinės politikos Rodezija 1965 m. pasiskelbė respublika ir nutraukė ryšius su Britanija. Ekonominės sankcijos neparklūpė 240.000 baltųjų, kurie valdo 5 milijonus Rodezijos negrų. Tiesiogines derybas dabar pradėjo Salisburin atvykęs Britanijos užsienio reikalų ministras A. Douglas-Home su Rodezijos kariniu premjeru I. Smith. Derybų tikslas — santykių sunormalinimas tarp abiejų kraštų ir negrų teisių sustiprinimas. A. Douglas-Home tariasi ir su negrų vadais, kurie bijo jų reikalus išduodančio Rodezijos ir Britanijos sandėrio. Anksčiau Britanija reikalavo pilno negrų teisių sulgytinimo su baltaisiais. Tokiu atveju jie paimtų Rodezijos valdymą ir savo rankas iš 240.000 privilegijuotų kolonistų. Galimas dalykas, šį kartą bus siekiama kompromiso — laipsniško negrų teisių sulgytinimo su baltaisiais. Sprendimą komplikuoja jokių kompromisų nepripažįstantieji negrų kraštai Jungtinės Tautos, remiami ir kitų šios organizacijos narių.

RABINAS IR SNIPAS

Maskvoje mirė vyriausias žydų rabinas Jehuda Levin ir buvęs sovietų snipas JAV plk. Rudolf Abel. Maskvos sinagogai vadovavusi rabiną J. Leviną sovietai oficialiu trijų milijonų žydų vadu pripažino 1957 m. Nuo to laiko jis buvo priverstas tarnauti Kremliaus propagandai, skelbiančiai, kad Sovietų Sąjungoje nėra jokio žydų persekiojimo ar jų religijos varžymo. Praėjusių pavasarį rabinas J. Levinas netgi turėjo sušaukti rabinų suvažiavimą, kurio dalyviai pasmerkė sionizmą, pagrindinį sovietinės propagandos taikinį. Prieš trejus metus lankdamasis JAV, rabinas J. Levinas viešai kartojė sovietų propagandą, bet uždaruose rateliuose prasarė, kad jo sinagogai trūksta maldaknygių, neleidžiama organizuoti hebrajų kalbos kursų. Mirusį snipą plk. R. Abelį išgarsino jo veikla JAV 1948-57 m., kai jis čia buvo suorganizavęs ištisą špionąžą tinklą. Už savo pastangas jis gavo 30 metų kalėjimą, bet 1962 m. buvo išleistas į nuomos žvalgybinio lėktuvo "U-2" pilotą Gary Powers.

PASITRAUKĖ IŠ PARTIJOS

V. Vokietijos naujųjų nacių NPD partijos suvažiavime Holmimine pasitraukė iš vado pareigų ir išstojo iš partijos Adolf von Thadden. Pasak jo, dėl susiskaldymo vadovų eilėse jis partijos programos negalįs reikiamai pristatyti vokiečiams. Iš tikrųjų pasitraukti jį priverė nuolat didėjantis naujųjų nacių pralaimėjimai. Sio metu naujieji naciai tėra likę Baden-Wuertembergo provinciniam parlamente ir turi atstovų kaikuriuose miestų savivaldybėse. Paskutiniuose Bremeno provinciniuose rinkimuose naujieji naciai negavo nė 5% reikalaujamo oficialaus balsų minimumo, kuris yra pagrindinė sąlyga užtikrinti bent vienas atstovų parlamente. Anksčiau naujieji naciai Bremeno provinciniame parlamente turėjo 8 atstovus. Jų kritimas prasidėjo su socialistų ir kancelerio W. Brandto atėjimu į valdžią. Partijos vadovybės susiskaldymą kaip tik ir sukelia šie faktai.

Masinės demonstracijos Tokijo mieste studentai, socialistai, komunistai ir unijai atstovai reikalavo premjero E. Sato pasitraukimo. Jiems nepatinka Japonijos parlamente svarstoma sutartis dėl Okinavos salos grąžinimo, kurią jau yra patvirtinęs JAV kongresas. Nors kairieji radikalai daug metų reikalauja Okinavos grąžinimo, dabar jie kaltina vyriausybę, kad ji Okinavoje neribotam laikui paliks

LATVIJOS HIMNAS

Dievs, svēti Latviju,
Mūs dargo tēviju,
Svēti jel Latviju,
Ak svēti jel to.

Kur latvju metlas zied,
Kur latvju diel dzied,
Laid mums tur laime diēt
Mūs Latvija.

Dieve, laimink Latviju,
Mūs tēvynē brangīju,
Laimink Latviju,
Ak, laimink ją.

Kur latvju dukros žydi,
Kur dainos sūnus lydi,
Duok laimės džiaugsmą didį
Mūs Latvija.

Latvijos nepriklausomybės šventė minima lapkričio 18 dieną

Tėviškės žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: K. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vytautas Kastytis
Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisykloms redakcijos nuostatai. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0508.
941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
Tel. 368-6813

Vyriausybės programa jaunimui

Kovo mėnesį Kanados ministras P. E. Trudeau paskelbė "Opportunities For Youth" programą. Buvo paprašytos visuomeninės grupės, savanoriškos organizacijos ir jaunimas siūlyti įvairius planus, kurie pagalbų studentams surastų naujų darbų. Šios programos reikšmė pradžioje buvo paskirta \$14.7 milijonų. Kanados jaunimas reagavo labai gausiai. Dėlto valstybės sekretoriui ministeriui Gerard Pelletier, kuris rūpinosi šios programos vykdymu, buvo pridėta dar \$10 milijonų. Koordinavimo įstaiga vadovavo Cam Mackie, o Mabella Rangongo — administraciniam 95 narių štabui. Ten 20—25 metų amžiaus jaunuoliai dirbo kaip tarnautojai, rangovai, ikainofotai. Daugiausia buvo užimti šio projekto darbuose 34 tarnautojai, kurie nagrinėjo gaunamus pasiūlymus ir pagal valdžios taisykles turėjo padaryti sprendimus. Augštai buvo vertinami jaunimo planavimo, vadovavimo projektai ir jų išvystymas. Ypač atsižvelgta į tuos projektus, kurie duotų naujų darbų arba kuriuos studentai galėtų tęsti net sugrįžę į universitetus.

Išvengimui pasikartojimų visi projektai turėjo būti patvirtinti atitinkamos vietovės organizacijai. Be to, apie tai pranešta provincijos ir savivaldybių atitinkamiems skyriams. Projektus priimant buvo labai atsižvelgta į vietos bendruomenės gyventojų skaičių ir darbo stoka. Projekto administravimui buvo leista iki 20% skirtų lėšų.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

449. Jurekūnė Julė ir Jono atm. \$100
450. Lukoševičienė, Viktorija 100
451. Dikčius, Mykolas 100

Įnašus papildė:

376. Varkavičius, Julius iki 300
49. Gulbinskas, Petras iki 200

A. a. Julė ir Jono Jurekūnė jamžiniui Lietuvių Fonde pasirašė sūnus Julius, gyvenantis Otavoj. V. Lukoševičienė gyvena Hamiltone ir yra nuosirdi lietuviškos veiklos rėmėja. M. Dikčius, nors ir nuosaliau nuo miestų prie Wasagos gyvena, tačiau ne kiek nėra nutolęs nuo mūsų lietuviškų reikalų. J. Varkavičius, Toronto gyventojas, savo reguliariu įnašu

buvo numatyta gauti iki 3.000 pasiūlymų, bet gauta 12.000. Tik 2.325 pasiūlymai buvo patvirtinti, kurie davė 27.000 naujų vasaros darbų studentams. Vienam studentui vidutiniškai teko apie \$900. Iš tų darbų 36% buvo: vaikų priežiūra, senelių lankymas, apylinkių valymas, darbų ligoninėse. 27% darbų suorganizuota tyrinėjimo srityje: teršimo studijos, nuomininkų teisės ir t. t. Kiti 27% teko polio bei žaidimų sričiai, 14% — kultūrinei veiklai (viena šių skaitlinių, atrodo, yra netiksli, Red.).

Visi projektai buvo patikrinti bent po vieną kartą projektų vykdymo vadovų ir pilietybės įstaigos tarnautojų, kurie yra didesniuose miestuose. Jei kuris projektas nebuvo vykdomas pagal nustatytą planą, teko nutraukti. Tokių atvejų buvo mažiau kaip vienas nuošimtis.

Ta programa jaunimui buvo bandomojo pobūdžio. Norėta patirti, kaip jaunimas pasirinks darbuose, administravime, kaip domės tam tikrais uždaviniais, kokie jo interesai. Peranksti spėsti ar spėlioti, neturint mitytos programos vadovų pranešimų. Savo programa vyriausybė parodė pasitikėjimą Kanados jaunimu, kuris ją priėmė ir suradė naujų sprendimų senom problemom spęsti.

Nė vienoje kitoje valstybėje nebuvo padarytas panašus mėginimas tarp valdžios ir jaunimo. Dėlto nenuostabu, kad jis susilaukė viso pasaulio dėmesio.

Canadian Scene

kėlimu stiprina Fondą ir jo užsibrėžtą veiklą. P. Gulbinskas, visuomenininkas ir ilgametis choro "Varpas" dalyvis, papildomą šimtine įteikė kariuomenės šventės progai.

Visiems ankotojams ir geradariams Fondas reiškia nuosirdžią padėką.

I Kanados Lietuvių Fondo veiklos reikalus reikėtų įskaityti Tarybos suvažiavimą praėjusį lapkričio 14 d. ir artėjantį metinį narių susirinkimą, kuris numatomas š. m. gruodžio 11 d. Lietuvių Namuose Toronto. Pradžią 12 v. Jei narys dėl kurių nors priežasčių pats susirinkime negali dalyvauti, turi teisę įgaliojoti kitą raštu.

P. BASTYS, Izd.

140 Glendale Ave, Toronto 3, Ont.

Windsorietij

Feliksą Švabauską

ir giminės, jo BROLIUI Hamiltone mirus, nuosirdžiai užjaučia —

Kanados Lietuvių Bendruomenės

Windsoro apylinkės valdyba

A + A

Martynui Pareigui

mirus, jo žmonai JADYGAI, sūnams ALFREDUI ir RIMUI bei visiems giminėms reiškiamė gilią užuojautą —

KLB Sault Ste. Marie apylinkės valdyba

MOHAWK**FURNITURE LTD.****PILNAS NAMŲ APSTATYMAS****ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIJOS APARATAI****SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI****ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI****VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.****SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINELĖS**

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Vakaruose — 137 RŌNCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. O X 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

(Tęsinys iš pr. a-ro)

LAISVĖS LAIKOTARPIS

Nepriskaičiosybės laikotarpis nuo 1918 iki 1940 metų, nors trumpas, bet daugeliui atžvilgių buvo garbingas. Lietuvių tauta buvo laisva. Ji rėmė savo valdžią, siekiančią atstatyti karą nualintą kraštą. Buvo geriausiai panaudoti žmonių, ekonomijos ir gamtos ištekliai naujam gyvenimui kurti. Buvo padaryta milžiniška pažanga žemės ūkyje, pramonėje, prekyboje ir visose švietimo bei kultūros srityse. Pragyvenimo lygis stipriai pakilo, žmonės buvo laimingi ir džiaugėsi savo laimėjimais. Laisvė ir demokratija įgalino visa tai padaryti. Lietuva buvo pradėjusi pilnai gyventi.

Lietuvos laisvė buvo staigiai nutraukta Stalino — Hitlerio sąmokslu prieš Lenkiją, Baltijos valstybes, Suomiją ir Rumuniją. Sovietų armija į Lietuvą įvygė 1940 metais. Virš 2000 žmonių vadų suimta. Uždraustos visos nekomunistinės organizacijos. Sovietiniai rinkimai su vienu kandidatų sąrašu, patvirtintu Kremliaus, buvo priverstinai užkarti visiems žmonėms. "Liaudies seimas", saugomas raudonosios armijos, paskelbė Lietuvą sovietine socialistine respublika, kuri tuoj pat buvo įjungta Sovietų Sąjungon. Dar kartą Lietuva tapo rusų imperializmo auka, ši kartą — sovietų rusiško imperializmo, kuris laikėsi už atžvilgių dar blogesnis už ankstesnį. Žmonės yra pajungti žiauriausiai priepaudei. Laisvė panaikinta. Lietuva nebėra savarankiška — tik Sovietų Rusijos provincija.

LIETUVIAI NE VIENI

Kada Lietuva atgaus laisvę? Yra aišku, kad maža lietuvių tauta negali viena nusikratyti rusų jungo. Bet reikia neužmiršti, kad Sovietų Sąjunga yra pavergusi daug žmonių ir tautų. Kaikuriuos jų yra didesnės už baltų valstybes. Pavergtų tautų bendradarbiavimas ir pasaulio laisvos demokratinės sąsų sąjungos galimybės atgauti laisvę. Jungtinių Tautų pastangos suteikė laisvę daugeliui tautų Afrikoje ir kitur.

Pavergtos tautos yra įkalintos didžiausios imperialistinės jėgos — Sovietų Sąjungos, kurios pusę gyventojų yra nerusai. Šita

Lietuviai kovoja ne vieni

Rašo senatorius Paul Yuzyk, ukrainietis, Otavos universiteto istorijos profesorius

rusų komunistų imperija, carų imperijos įpėdinė, išaugo brutalia jėga ir apgaule, kuri ir dabar glūdi jos gyvenimo pagrinduose. Leninas buvo bolševikų partijos diktatūrinės kontrolės šalininkas, bet nesivaržė skelbti pažadus "žemės, duonos ir taikos", taipgi laisvės, kurie, kaip įvykiai įrodė, niekad nebuvo vykdomi. Tai buvo tik valdžiai laimėti priemonė. Pavyzdžiui, vienas pirmųjų liaudies komisarių įsakų 1917 m. lapkričio 15 d. sako apie rusų carų imperijos pavergtas tautas:

1. Visos Rusijos tautos yra lygios ir suverenios. 2. Visos Rusijos tautos turi teisę apsispręsti, įskaitant teisę atsiskirti nuo Rusijos ir sukurti savo nepriklausomą tautinę valstybę. 3. Visos tautinės bei religinės — tautinės privilegijos bei suvaržymai bus panaikinti. 4. Rusijos teritorijoje tautinėms mažumoms ir etninėms grupėms bus suteikiama galimybė laisvai gyventi ir veikti.

NEPRIKLAIMSOMI

Kai bolševikai, Lenino vadovaujami, įsigalėjo valdžioje, įvairios pavergtos tautos gynė savo "teisę laisvai apsispręsti, įskaitant teisę nuo Rusijos atsiskirti ir sudaryti savo nepriklausomą tautinę valstybę". Viena po kitos nerusų tautos pasiskelbė nepriklausomomis valstybėmis: Idel Ural (totoriai) — 1917 lapkričio 12; Suomija — 1917 gruodžio 6; Ukraina — 1918 sausio 22; Kubanės Kazokija — vasario 16; Lietuva — vasario 16; Estija — vasario 24; Gudija — kovo 25; Dono Kazokija — gegužės 30; Lenkija — lapkričio 11; Latvija — lapkričio 18, visos 1918 metais; turkų demokratine respublika (Sibiras) — 1920 balandžio 4; Turkestanas — 1922 balandžio 15. Tai buvo demokratine, priešimperialistinė manifestacija. Palaipsniui visas šitas nepriklausomas valstybes rusų komunistinis režimas užėmė ir jėga užkariavo. Šitos tautos vėl yra po rusų imperijos totalitarinio jungo, kuris nedaug nuo skiriasi nuo autokratinio carų režimo.

UKRAINA IR LIETUVA

Rusų komunistinė vyriausybė paskelbė ne tik bendro pobūdžio

tautų laisvę apsisprendimo deklaraciją — ji šią teisę formaliai pripažino ir Ukrainai 1917 m. gruodžio 17 d.:

Mes, liaudies komisarių sovietas, pripažįstame Ukrainos tautinę respubliką ir jos teisę atsiskirti nuo Rusijos arba padaryti sutartį su rusų respublika, nustatant tarpusavio santykius federaciniu ar kitu pagrindu. Visa tai, kas liečia tautines teises ir tautinę ukrainiečių nepriklausomybę, mes, liaudies komisarių sovietas, aiškiai pripažįstame bei jokių rezervų ar apribojimų.

Si deklaracija buvo melaginga ir apgaulinga, nes tuo pačiu laiku rusų komunistų vyriausybė tuoj pat paskelbė Ukrainos sovietų respubliką Charkove, kitame Ukrainos mieste. Tai buvo priešingybė demokratinėi tautinei Ukrainos respublikai. Si sovietų Ukrainos respublika skelbėsi esanti nepriklausoma, suvereni valstybė, bet kai ji tapo Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos nariu 1922 m., prarado savo suverenumą, įskaitant teisę pakeisti savo konstituciją, laikyti savo kariuomenę, tvarkyti savo užsienio reikalus, finansus ir t. t. Tuo būdu Ukraina tapo provincija, griežtai kontroliuojama centrinės rusų komunistų vyriausybės Maskvoje.

Lygiai taip atsitiko ir su Lietuva. 1920 m. taikos sutartis, įskaitant Sovietų Sąjungos deklaraciją, "pripažįsta be rezervų suverenumą ir nepriklausomybę Lietuvos valstybei su visomis juridinėmis pasekmėmis, einančiomis iš to pripažinimo, savanoriškai ir visiems laikams atsisakė visų suvereninių teisių, kurias turėjo Rusija Lietuvos teritorijoje". Tačiau ši sutartis nesutrukdė tai pačiai valdžiai po 20 metų išveržti su kariuomene, okupuoti šį mažą kraštą ir, Kremliui dominuojant, įsteigti sovietinę socialistinę respubliką.

DVIEIDŽIAI

Apgaulė, kaip jau kartą minėjau, yra pagrindinė sovietų valdžios taktika laisvojo pasaulio subversijai. A. Kosyginas, sovietų premjeras, sovietų revoliucijos 50 metų minėjime pasidė

džiudamas skelbė sovietų režimo "garbingus" nuopelnus, kaip parašyta "Pravdoje" 1967 m. birželio 20 d.:

Sovietų Sąjunga 50 metų respublikos visą kitas tautas — dideles ir mažas. Kiekviena tauta turi teisę sudaryti savo nepriklausomą valstybę. Tai yra vienas pagrindinių sovietų valdžios principų. Sovietų Sąjunga, remdama laisvą tautų apsisprendimo teisę, smerkia bei ryžtingai priešina si betkurių jėgų mėginimus vesti agresijos politiką ir siekti kitų kraštų prijungimo. Nė viena valstybė pasaulyje nėra taip skėmingai išsprendusi tautybių problemas, kaip Sovietų Sąjunga... Nė viena tautybė mūsų šalyje nėra diskriminuojama."

Pažvelkime į nuoširdumą rezoliucijos, kurią A. Gromyko, sovietų užsienio reikalų ministras, lankešis Kanadoje 1969 m., pateikė Jungtinėms Tautoms 1965 m. gruodžio mėnesį:

Nė viena valstybė neturi teisės kištis tiesiogiai ar netiesiogiai dėl betkokių priežasčių į kitos valstybės vidaus ar užsienio reikalus. Dėlto smerktina betkokia ginkluota intervencija ir visų kitų formų klisimas į valstybės reikalus ar jos politinius, ekonominius bei kultūrinius elementus.

Šitos Gromyko ir Kosyginio deklaracijos yra aiškiai veidmainingos, nes jos nevaržė sovietų vyriausybės pasiūsti raudonąją armiją kartu su satelitų valstybių kariuomenėmis į Čekoslovakiją bei į, socialistinė valstybę, okupuoti 1968 m. rugpjūčio mėn. Jie taip padarė ir 1956 m. Vengrijos sukilimo metu. Sovietų Rusijos imperija buvo sukurta jėga ir, aišku, ji bus palaikoma totalitarinėje sistemoje tik jėga, kuri negali leisti "laisvėjimo-liberalėjimo", demokratijos ir laisvės savo karalystėje.

DIDŽIAUSIA JEGA

Šiuo metu, kai laisvasis pasaulis stovi prieš brutalią sovietų imperializmą jėga, labai gera prisiminti neišnykstančią mintį, išreiškiančią esmę kovojančios žmonijos už savo augščiausias

vertybes, mintį, kurią pasakė John Fitzgerald Kennedy, didis J. A. V-bių prezidentas, paaukojęs savo gyvybę prie gyvenimo altoriaus:

Didžiausia pasaulyje jėga yra ne komunizmas, ne kapitalizmas, ne vandenilio bomba, ne raketos, o amžinas žmogaus troškimas būti laisvu ir nepriklausomam.

Kovoje prieš didžiąją Sov. Sąjungos jėgą pasaulio viltis glūdi laisvų tautų bendradarbiavime ir Jungtinių Tautų veiksmingume. Mes privalome niekuomet neleisti laisvoms tautoms patekti į kompromisinę būklę su Maskva, kuri naikina demokratijas, kultūras, religijas ir žmoniškumo augščiausias vertybes. Rusų imperialistinė komunizma galima nugalėti tik laisvų ir pavergtų tautų bendrosios dvasinės ir medžiaginės pastangomis. Dėlto reikia daug daugiau pasinaudoti dvasiniu įnašu bei patirtimi pavergtų tautų, kurios tapo aukomis naujojo rusų imperializmo.

VIENINGAS FRONTAS

Po paskelbimo visame pasaulyje Visuotinės Žmogaus Teisių deklaracijos 1968 metais turi būti nuolat pabrėžiama, kad Sovietų Sąjunga yra pažeidusi beveik visas šias teises, kurias pati buvo patvirtinusi. Jungtinių Tautų charta pripažįsta suverenių visų tautų lygybę. Jungtinių Tautų nariai yra įpareigoti susilaikyti nuo grasinimų bei jėgos vartojimo prieš kitos valstybės teritorinę neliečiamybę ir visiško nepriklausomybę. Kanados vyriausybė, veikdama Jungtinėje Tautose, turi skatinti laisvas tautas bendradarbiauti ir tuo būdu priversti Sovietų Sąjungą laikytis chartos principų bei Žmogaus Teisių Deklaracijos. Kadangi komunistai supranta tik tai jėgos kalbą, suderintą laisvų bei demokratinių Jungtinių Tautų valstybių veikla šiuo metu yra vienintelis laidas laimėti laisvei, tiesai ir teisingumui visų tautų gyvenime.

Išvertė Mt.

Jau laikas pratesti "Tėviškės žiburių" prenumeratą 1972 metais. Metinė prenumerata — \$7.00.

Seklių nuotykių plėšikus gaudant

Rašo buvęs nepriklausomos Lietuvos detektyvas

(Tęsinys iš praėjo numerio)

Atsiskyrėm

Atsiskyrė nuo kitų policijos pareigūnų, mes, peržiūrėję anų apylinkių 1.000.000 žemėlapi, pagal turimas žinias, ryžomės pasekti rečiau apgyventas miškingas vietas tarp Eigirdžių, Nerimdaičių, Tryškių, Krukeliškių ir Juodųjų kaimų. Ten buvo labai gražūs miškai, kalneliai, šaltiniai, eglių tankumynai, kokių retai teko kitur užtikti.

Jieškodami plėšikų prisilaikymo vietų, radom maisto likučių, poilsio vietų ir cigarečių nuorūkų, paslėptų samanose. Tai buvo ženklai, kad plėšikai slapstosi šioje apylinkėje. Be to, mums buvo žinoma kuriuose bažnytkaimiuose jie apipilė žydų krautuves, kokių cigarečių bei gaminių daugiausia pavogė, ir kokius laikraščius įvyniojo ir pan. Cigaretės "Kyr" tuomet buvo labai populiarios. Žydai krautuvėse jų daugiausia laikė. Plėšikai, pavogę didesnį jų kiekį, rūkė patys ir davė savo artimiesiems bendradarbiams už pasitarinimą sekant policijos judėjimą. Tokie bendradarbiai buvo išaiškinti vėliau, kai plėšikai jau buvo dingę. Deja, dėl stokos įrodymų jie nebuvo patraukti atsakomybėn.

Pėdsakai kaimuose
Sekdami plėšikų užėigas kaimuose, radom ūkininkus, pas kuriuos jie uždavė ir liepdavo kepti kiaušinėnę mažiausiai iš 10 kiaušinių. Už tai mokėjo po 10 litų. Tai buvo geras atlyginimas, ir kaikuriuos ūkininkams mielai "svečius" priimdavo bei laikydavo didelėje paslaptėje. Teko užtikti vieną moterį, kuri norėjo atiduoti mums 10 litų banknotą, gautą iš plėšikų už kiaušinėnę. Pinigų iš moters nepaėmėm, bet jinau sutiko mums talkinti. Deja, plėšikai pas tą moterį daugiau neatvyko. Greičiausiai, ta moteris buvo geresnė talkininkė plėšikams nei mums. Radom panašius atvejus ir daugiau, bet neturėdami tikslių žinių, pasąly nedarėm ir tesėm jįeškiojima naujose vietose. Gaudavom šiek tiek žinių apie plėšikus, užtikdavom jų pėdsakus, bet niekad nemanėm, kad jie mus užplūs.

Brolių tragedija
Vaikščiodami po miškus, krūmus ir viensėdžius, priėjom Krukeliškių kaimo laukus. Taro kaimo ir miško buvo apie 400 metrų atstumas ir bro žinonius mėtėsi kaimo žmonių judėjimas. Poilsiaudami ir stebėdami kai

me judėjimą, dar gerokai prieš saulelydį išgirdome kaimo barnius ir matėm žmonių grupelę bėgiojančią tarp pastatų. Tuo momentu iš anos grupės žmonių greitai pradėjo bėgti vienas pas kitą kitą vyrai tiesiai į mišką mūsų kryptimi. Mes skubiai pasirošom juos sulaukyti, nes staugė pagalvojom, kad iš kaimo į mišką bėga mūsų jįeškomi J. Balsys su Kazlausku. Pirmasis bėgančiųjų, prisitartinęs prie mūsų apie 40 metrų, lipo per tvorą. Tuo momentu iš paskos bėgantis vyrras kinto pirmajam kirviui ir pečius. Pirmasis, gavęs smūgį, krito ant dobilais apsetos žemės. Antrasis vėl kinto per galvą tris kartus. Sužeistasis, balsiai šaukęs, staiga nutilo. Tuo momentu pribėgom ir mes prie labai žiaurios tragedijos. Žmogžudys, pamatęs mus su ginklais rankose, bandė bėgti į mišką, bet čia pat buvo sulaukytas. Jis buvo labai išsigandęs ir išsiblaškęs.

Suimtas žmogžudys aiškinosi su apgailestavimu, kad užmušė savo tikrą brolį 25 m. amžiaus. Mat, vyresnysis brolis būvęs labai užgautas: jaunesnysis brolis jį iškoliojęs ir trenkęs į veidą. Po ranka pasitaikęs kirvis, kurį jis paėmęs tik pagasdinti broliui. Vydamasis per laukus broli taip įsiutęs, kad negalėjęs susilaikyti ir kirtęs kirviui į pečius. Pamatęs didelę žaizdą, trenkęs tris kartus per galvą, kad brolis nesikankintų.

Nelaiminga šeima

Atvykę su suimtuojų žmogžudžių ir Krukeliškių kaimą, į jo namus, radome kelis kaimynus ir namiškius. Šeimoje buvo našlė motina, trys sūnūs ir apie 18 metų duklė. Du sūnūs, jau tarnavę kariuomenėje, ruošėsi vesti, bet dėl nemažų tėvų ūkio pasidalinimo dainai ginčydavosi. Pagaliau ta vakarą susimušė. Jaunesnysis brolis kinto stiprų smūgį vyresniajam broliui per veidą, šis labai supykto ir pagriebe kirvį puolė jaunesnįjį, kuris, matydamas pavojų, leidosi bėgti į mišką link. Motina ir duklė atrodė normalios, bet įvykio paveiktos labai verkė ir jaudinosi. Dėlto su jomis tuo momentu išsamiau kalbėtis nebuvo įmanoma. Atėjus daugiau kaimynų ir seniūnui, klausinėjom juos. Jie sakė panašiai, kaip ir minėti šeimos nariai. Pasak jų, ši šeima, ypač vyrai, buvo nepaprastai nerviški, kerštingi.

Prirakintas klėtyje

Sužinotom, kad šeimoje yra trys broliai: vienas užmuštas,

antras suimtas už žmogžudystę, o trečias pamišęs guli klėtyje prirakintas prie sienos. Tuojau pareikalavom klėties raktą. Ilgokai jįeškojusi šeimininkė padavė jį man. Įėję į klėtį, pamatėm baisy vaizdą. Apie 16 m. amžiaus jaunuolis, apaugęs plaukais, liesas iki kaulų, išsitęsęs savo išmatom ir maisto likučiais visą kūną ir galvą, pamatęs mus, pradėjo negirdėtai balsais cypiti. Jis gulėjo ant apvalių medelių lovos, prirakintas ilga grandimi už kojos prie sienos. Lova prieš kiek laiko buvo padengta šiaudais, bet juos ligonis dantiomis ir rankomis susmulkino į mažiausius gabalėlius, ir šiaudų lovoje beveik nebuvo. Seniūnas ir kaimynai sakė, kad šis ligonis jau dveji metai laikomas prirakintas prie sienos — žiemos metu kamaraitė, o vasarą — klėtyje. Šis jaunuolis buvo nemažo ūkio savininkės sūnus. Skaudu buvo žiūrėti į aną nelaimingą 50 metų moterį, kuri, kaip žmonės sakė, buvo tvarkinga šeimininkė, iš gerų bei pasiturinčių tėvų. Likusi našlė, nepajėgė geriau auklėti sūnų.

Tesėm jįeškiojimą

Skubos keliu buvo pranešta Tryškių policijos punkto vedėjui, kuris atvyko su dviem policininkais, perėmė žmogžudį. O mes, susiradę tinkamesnę vietą, nakvojom Krukeliškių kaimo ir teiravomės pas gyventojus apie plėšikus J. Balsį ir Kazlauską. Viena moteris, augusi tame kaimu kur ir J. Balsys gimė bei augo, prieš dieną grįžusi iš savo buvusios tėviškos, labai slapiai pasakė, kad J. Balsys kas savaitę ateina pas seserį ir pas vieną kitą kaimyną. Gautos žinios rodė, kad plėšikai laikosi mūsų numatytų vietovių miškuose. Kaip Krukeliškių kaimas, taip ir už dviejų kilometrų Juodųjų kaimas stovi prie to paties tešinio, todėl sekanti diena išėjome į tą mišką jįeškoti plėšikų pėdsakų. Buvo žinomas plėšikų apsirūpinimas sausu maistu, bet be vandens negalėjo apsieiti, ypač šiltomis ir sausomis dienomis. Toks oras buvo 1934 m. birželio pradžioj žemaitijoje. Slam-pinėdami po mišką, radome keletą šaltinėlių ir vieną kitą cigarečių "KYR" nuorūką. Atrodė, kad plėšikai slanostosi eglių tankumynuose ir geria šiu šaltinėlių vandenį. Prieje lauko pakraštį ties Juodųjų kaimu, užjom pas seniūną, kuris buvo stambaus ūkio savininkas ir malonus lietuvis.

(Bus daugiau)

Visiems, kurie liūdėjęte kartu su manimi, mirus mano brangiai Mamytei Lietuvoje, reiškiu nuosirdžių padėką —

Tėvas Juvenalis Liauba, OFM

Mirus mūsų garbės narei

dr. E. Norvaišienei,

jos dukrai, žentą bei giminės nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdiame —

Kanados Lietuvių Gydytojų Draugija

A + A

Mylimai mamytei

dr. Emilijai Norvaišienei

mirus, "Moters" žurnalo redaktorę N. KULPAVIČIENĘ, žentą, giminės ir artimuosius nuosirdžiai užjaučiame —

KLKM Dr-jos centro valdyba ir "Moters" žurnalo administratorė bei bendradarbė

Mirus visuomenės veikėjai

a. a. dr. Emilijai Norvaišienei,

jos dukrai NORAI KULPAVIČIENEI ir archit. dr. A. KULPAVIČIUI reiškiamė gilią užuojautą —

KLB Toronto apylinkės valdyba

Architektui dr. A. KULPAVIČIUI ir N. KULPAVIČIENEI, liūdintiems velionės

a. a. dr. Emilijos Norvaišienės,

reiškiamė nuosirdžių užuojautą —

Toronto Lietuvių Namų valdyba

A + A

Dr. E. Norvaišienei

mirus, gilią užuojautą reiškiamė dukrai NORAI KULPAVIČIENEI, žentui archit. dr. A. Kulpavičiui ir giminėms —

Marija ir Jonas Karka

Mažėja kunigų skaičius Lietuvoje

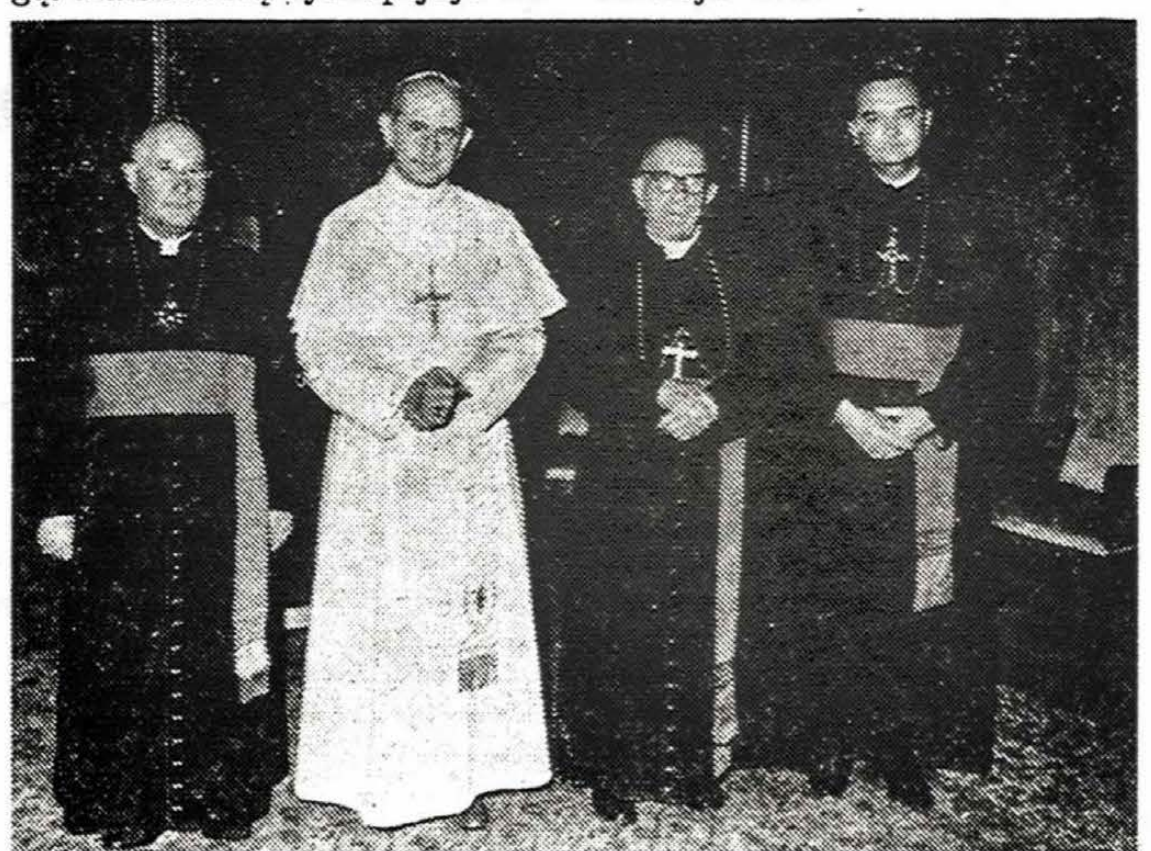
Kunigų padėtis Lietuvoje pagal autentiškus statistikos duomenis, surinktus iki 1971 m. rugsėjo 15 d., atrodo šitaip: Kunigų arkivyskupijoje iš viso yra 187 kunigai, kurių 112 klebonai, 26 vikarai, 30 altaristai (t. y. neturi komunistų valdžios leidimo kunigauti), 9 invalidai, o 10 eina įvairias arkivyskupijos pareigas. Vilniaus arkivyskupijoje yra 99 kunigai: 74 klebonai, 10 vikarų, 9 altaristai, 3 invalidai, o 2 eina kitokias vyskupijos pareigas. Vilkaviškio vyskupijoje yra 122 kunigai: 90 klebonų, 12 vikarų, 18 altaristų, 1 invalidas ir vienas eina įvairias vyskupijos pareigas. Telsių vyskupijoje yra 161 kunigas: 115 klebonų, 18 vikarų, 20 altaristų, 5 invalidai ir 3 eina įvairias vyskupijos pareigas. Panevėžio vyskupijoje yra 160 kunigų: 112 klebonų, 14 vikarų, 16 altaristų, 16 invalidų ir 2 eina įvairias vyskupijos pareigas. Kaišiadorių vyskupijoje yra 80 kunigų: 60 klebonų, 4 vikarai, 4 altaristai, 10 invalidų ir 2 eina visokias vyskupijos pareigas. Taigi, šiuo metu (1971 m.) iš viso Lietuvoje yra 809 kunigai, kai tuo tarpu 1970 m. buvo 816 kunigų, 1969 m. — 822, 1968 m. — 827, 1967 m. — 841, 1966 m. — 863 ir 1965 m. — 866 kunigai.

Taipgi pastebėtina, kad iš viso 97 kunigams komunistinės valdžios šiuo metu yra uždrausta eiti kunigo pareigas. Praeitais metais tokių bėteisių kunigų buvo 81.

KIEK BAŽNYČIŲ?

Šiuo metu Lietuvoje veikia 627 bažnyčios (trim bažnyčiom mažiau nei pernai), kurių tik 563 turi savo pastovius klebonus. Kauno arkivyskupijoje veikia 122 bažnyčios: iš jų 112 turi savo klebonus, 3 turi po kunigą ne klebono teisėmis, o 7 yra aptarnaujamų kaimyninių parapijų kunigų. Vilniaus arkivyskupijoje veikia 85 bažnyčios: 74 turi savo klebonus, viena turi kunigą ne klebono teisėmis, o 10 yra aptarnaujamų kaimyninių parapijų kunigų. Vilkaviškio vyskupijoje veikia 93 bažnyčios (viena bažnyčia mažiau nei praėjusiais metais): 90 turi savo klebonus, o trys yra aptarnaujamų kaimyninių parapijų kunigų. Telsių vyskupijoje veikia 142 bažnyčios (dviem mažiau nei pernai): 115 turi savo klebonus, o 27 aptarnaujamų kaimyninių parapijų kunigų. Panevėžio vyskupijoje veikia 120 bažnyčių: 112 turi savo klebonus, o 8 yra aptarnaujamų kaimyninių parapijų kunigų. Kaišiadorių vyskupijoje veikia 80 bažnyčių: 60 turi savo klebonus, o 20 yra aptarnaujamų kaimyninių parapijų kunigų.

Visai kitokia padėtis buvo nepriklausomoje Lietuvoje. Pagal JAV specialios senato komisijos surinktus duomenis 1965 m. ("The Church and State Under Communism"), Lietuvoje 1939 m. buvo: 14 katalikų vyskupų, 1.646 kunigai, 1.586 vienuoliai, 1.202 bažnyčios, 2.776.422 tikintieji. Sts.

Trys okupuotos Lietuvos vyskupai Romoje pas popiežių Paulių VI 1971. V. 24. Iš kairės: vysk. L. Povilonis, Telsių vysk. Pletkaus pagalbininkas; popiežius Paulius VI; vysk. J. Labukas - Matulaitis, Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administratorius; vysk. R. Krikščionas, vyskupo J. Labuko pagalbininkas. Lietuvos vyskupai — J. Steponavičius ir V. Sladkevičius tebėra ištremti iš savo vyskupijų ir negali eiti ganytojų pareigų

KAS UŽ LIETUVĄ KOVOJA, TAS Į LIETUVIŲ FONDA STOJA!

DOVANOS ARTIMIESIEMS

Pigiau... geriau... greičiau...

Nors prekių kainos nuolat visur kyla, mūsų kainos iki š. m. galo pasilieka tos pačios. Pasinaudokite proga — pasiųskite jau dabar dovanų siuntinuką savo artimiesiems į Lietuvą.

SIUNTINYS 1971 (3)

3¼ jardo puikios vilnės angliškos medžiagos eilutei, 3 jardo vilnės angliškos medžiagos apsiustui, 1½ jardo "crimplene" medžiagos suknelei, vyriškos arba moteriškos nertinis, vyriškos arba moteriškos naitono arba vilnės kojaitės, vilnėnė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 20 geriausios angliškos cigarečių, 1 dėžutė šokolado. Siuntinio kaina, įskaitant muitą ir visas persiuntimo išlaidas, yra \$100.00.

SIUNTINYS 1971 (4)

Italiskės naitoninės vyriškos arba moteriškos liptaltis, vilnėnė angliška medžioga eilutei, vilnėnė medžioga suknelei, medžioga sijoniui, 1 vyriški išieginiai naitona marškiniai, bliuzė, šilkinė gėlėta skarelė, 1 kaklaraištis, 1 dėžė šokolado. Siuntinio kaina su visomis išlaidomis \$90.00. Taip pat galime prijungti prie šio arba kitų siuntinių be jokio papildomo persiuntimo išlaidų dviejų, kurių klientas pageidauja. Stai labai vertingi ir reikalingi dalykai:

Naitoninio kailio viršus apsiustui \$30.00, vilnės gėlėtos skarelės \$5.00, vyriški arba moteriški nertiniai \$12.00 arba \$18.00, naitono marškiniai \$9.00, naitono liptaltis \$11.00, "crimplene" medžioga suknelei \$9.00, ilgi vilnėnėi kakliniai (šalikai) \$10.00, moteriški naitono apatinių rinkiniai \$7.00, vyriški šiltų apatinių rinkiniai \$12.50 ir t. t.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England Tel. 01 739-8734

L. Radzevičius, 22 Skylark Rd., Toronto 4, Ontario
A. Kusniskis, 167 College Street, Sudbury, Ontario

Protesto demonstracijos prieš sovietinį tautų pavergimą A. Kosyginio lankymosi proga Toronte dalyvavo 14.000. Nuotraukoje — baltiečių grupė reikalauja laisvės Estijai, Latvijai ir Lietuvai

Veiktūs Venecuelos lietuviai

A. SABALIS

Rašant apie Venecuelos lietuvius, gal pirmiausia tiktu pradėti nuo tik ką gauto naujausio Venecuelos lietuvių spausdinto žodžio "Venecuelos Lietuvis".

"Venecuelos Lietuvis" yra 28 psl., "Aidu" žurnalo dydžio, gausiai iliustruotas vietos lietuvių gyvenimo ir Čiurlionio ansamblio viešnagės vaizdais. Spausdintas ant kreidinio popieriaus. Viršelis — dviejų spalvų. Viršutinėje dalyje — mergaičių būrys, pasipuosusių tautiniais drabužiais, virš jų Vytytis, žemutinėje pirmojo puslapio dalyje — šio numerio mecenatas Henrikas Goverskas.

Goverskų šeima

Daugelis čiurlionių, šios vasaros pradžioje lankęsi Venecueloje, puikiai atsimena paslaugius Henriką ir Luisę Goverskus, visur lydėjusį jų šešiolikmetį sūnų Edvardą, dažnai ėjusį vertėjo pareigas. Redaktorius Juozas Kukanauza pastebi, kad H. Goverskas yra ne tik sumanūs Maracay miesto prekybininkas, vienas iš Venecuelos lietuvių milijonierių, didžiulės aukso, laikrodžių ir foto prekybinės įstaigos savininkas, bet ir veiklus lietuvis, priklausęs Venecuelos lietuvių pirmųjų grupių, finansininkų remiamas visus lietuviškus reikalus. Tokia pat ir jo mieloji Luisė, austrų kilmės, puikiai išmokusi lietuviškai, trijų sūnų motina, kurie taip pat puikiai kalba lietuviškai.

Goverskai savo erdvioje namuose davė vietos ir Simo Kudirkos liuanistinė mokyklai. Nuomojant patalpas, kainuotų apie 3.000 bulivarų (1 dol. = 4,40 blv.). Ten randa vietos ir įvairūs lietuvių susirinkimai, po būviai. Henrikas Goverskas yra baigęs Vilniaus Vytauto D. gimnaziją.

Platus Bieliūnas

"Venecuelos Lietuvis" daug vietos paskyrė šią vasarą amžinybės iškeliavusiam Jurgui Bieliūniui, gabiam administratoriui, puikiai prisigyvenusiam prekybininkui. Vien tik užuojautos p. Bieliūnienei užima 8 puslapius iš 28 psl. J. Bieliūnas buvo vienas iš tų, kurie sukūrė visą Venecuelos lietuvių visuomeninį gyvenimą. Buvo Venecuelos lietuvių bendruomenės šalpos organizacijos steigėjas, VLIKO atstovas, vienas pirmųjų, kuris sumanė pasikviesti Čiurlionio ansambli. Lankantis Venecueloje teko pastebėti, kad J. Bieliūnas turėjo artimus ryšius ir su Maracay karinės įgulos karininkais.

Kai birželio 28 d. būrys čiurlionių buvo pakviesti pas Bieliūnus, ten svečiavosi ir penki augsti karininkai, jų tarpe vienas uniformuotas pulkininkas, karinės įgulos div. vado pavaduotojas. Dėlto ir Čiurlionio ansamblis buvo Venecuelos krašto apsaugos ministerijos viešnagės metu puikiai globojamas.

J. Bieliūniui iškeliavus amžinybėn, jo vietą užėmė kitas veiklus lietuvis — inž. Vladas Vencuskas. Jis yra L. Bendruomenės šalpos c. v. pirmininkas, šiuo metu perėmęs ir VLIKO atstovų be.

Sąmoningas jaunimas

Trys "Venecuelos Lietuvis" puslapiai yra paskirti jaunimui. "Jaunimo dienu" skyrė redaktorius stud. R. Klovas. Čia daug vietos tenka ateinančių metų pasaulio lietuvių jaunimo kongresui. Gausu vaizdų iš vietos jaunimo gyvenimo. Puikios nuotraukos puošia šio skryžiaus puslapius: Nijolės Kukanauzaitės ir inž. Lino Mažeikos, kurių vestuvės įvyksiančios gruodžio mėn., dr. Vyta. Algimanto Subačiaus, Carabobo universiteto medicinos fakulteto dviejų katedrų ve-

dėjo, stud. Ant. Gineikos, Jūratis Kukanauzaitės, stud. Rimanto Subačiaus, Eduardo Goversko ir kt.

Maloni žinia, kad š. m. vasario 14 d. Goverskų namuose pradėjo veikti Simo Kudirkos liuanistinė mokykla, kuriai vadovauja visuomenininkas ir pedagogas J. Kukanauza.

Siek tiek žinių pateikiama ir apie užsienyje studijuojančius lietuvių jaunuolius. Gediminas Goverskas studijuoja Miunchene, Linas ir Nijolė Mažeikos ruošiasi studijuoti Stanford, Calif., universitete. Inž. L. Mažeika yra gavęs dvejį metų stipendiją ruoštis daktarui, o Nijolė studijuos anglų kalbą. Minimi ir kiti 16 jaunuolių, studijuojant ar tik baigę gimnazijas. Tai vis puikūs lietuviškas atžalynas. Pastebėtina, kad jauni būrys su savo plakatais gražiai pasitiko čiurlionių Karakas aerodrome. Rašoma ir apie lietuvių jaunimo tautinių šokių grupę, kuri jau spėjusi pagarsėti savo sėkmingais pasirodymais. Grupės vadovas — inž. J. Guiga, akordeonistas — Babianskas.

Kiek lietuvių?

Plati kronika iš Maracay, Valencijos ir Karakas vietovių lietuvių gyvenimo. Siose vietovėse daugiausia yra lietuvių. Vadovaujančių lietuvių tvirtinimu, šiuo metu Venecueloje yra apie 600 lietuvių: Karakase—300, Valencijoje—200, Maracay—100, Barquisimeto—50 šeimų, kitur mažiau. 1947 m. atvyko apie 1.400, bet šiuo metu yra likę tik trečdalis. Daugelis, nors ir nebologai buvo įsikūrę, bet dėl neramios politinės padėties, socialinių ir klimatinio sąlygų emigravo į Kanadą, JAV ir kt.

Yra ir Venecuelos lietuvių šalpos fondas, kuriam vadovauja Br. Domeikienė ir dr. J. Klovaite. Turi 78 narius. Šio fondo pagrindinis tikslas — padėti mirusių šeimoms.

Karakase, sostinėje, lietuvių Bendruomenės šalpos apylinkės valdyba sudaro: pirm. dr. J. Klovaite, vicepirm. dr. P. Dambra, sekr. R. Jarmalavičiūtė, išd. P. Krikščionas, nariai: Vyta. L. Siūnas, R. Klovas ir inž. J. Guiga. Valencijoje: pirm. J. Kukanauza, vicepirm. Juozas Zaracas, išd. Zbign. Pasliakas, sekr. Aurelija Zalnierūnaitė, jauni m. vadovas — inž. Ričardas Zavadskas. Jie rengia tautines šventes ir šiaip pobūvius. Barquisimeto pirm. yra Jurgis Dirvelis.

Katalikų komitetas

Ir dar viena reikšminga naujiena randame — kad gegužės 2 d. Motinos Dienos minėjime dalyvavę apylinkių atstovai kun. Antano Perkumo buvo pakviesti aptarti išteigimą liet. katalikų komiteto. Pastarojo tikslas — padėti kapelionui kun. A. Perkumui dirbti pastoracinėje srityje ir administruoti jo pastangomis pastatytus Sv. Kazimiero lietuvių namus — Centro Lietuvos San Casimiro. Iš tų namų kas mėnuo, apmokėjus skolas, lieka apie 500 blv. Kun. A. Perkumo pasiūlymu, nutarta likuti 500 blv. paskirstyti: 200 blv. jaunimo reikalam, 100 šalpos ir 200 Venecuelos liet. kat. komitetui. Po diskusijų, kaip rašoma, buvo išrinkta valdyba: pirm. J. Kukanauza, vicepirm. Petras Krikščionas, sekr. dr. J. Paukštys, išd. dr. P. Dambra, nariai — Jūratis Statkutė de Rosales, Janina Kloviene ir Al. Dugnas.

Čiurlioniečiai liepos 4 d. Sv. Kazimiero Lietuvių Namuose Karakas mieste buvo malonai priimti ir šaukiami pavalinti. Namai — dviejų aukštų, viršuje iš-

nuomojami butai, žemai — salė ir virtuvė. Salės sienos išpuoštos Lietuvos vaizdais, centrinėje sienoje — didžiulis Sv. Kazimiero paveikslas. Dvi ar trys didžiulės spintos lietuviškų knygų, jų tarpe ir L. Enciklopedija. Tai darbas kun. A. Perkumo, buvusio Kinijoje 20 metų misionieriumi. Jis yra kone visos Venecuelos lietuvių bendruomenės pagrindinis liet. knygų ir laikraščių platintojas. Vazinėja su lietuviškos spaudos glėbiais. Gaila, kad čiurlionių viešnagės metu jis sirgo ir gydėsi vienoje ligoninėje. Čiurlioniečiai, negalėdami kun. A. Perkumo asmeniškai pasveikinti, jam paliko dovanų ir sugiedojo "Ilgiausiu metu". Lietuvių Namai yra netoli salezių bažnyčios, prieš nedidelę medžiain apsidintą aikštę.

Sudiev mirusiam

Paskutiniame puslapyje šio mielo ir rankas paimti "VL" yra išspausdintas pačio redaktoriaus pasirašytas "Vedamasis atsisveikinimas su a. a. Jurgiu Bieliūnu". Čia redaktoriaus apgali mirtį mielo ir tauraus lietuvių patrioto Jurgio Bieliūno, kuris buvo jautrios širdies, sugebėjo derinti nuomones, nepaprastai mylėjo savo gimtąjį kraštą ir visa, kas lietuviška. Jo asmenyje neencuelos lietuvių neteko veiklaus visuomenininko, talentingo prekybininko, kuris daugiau kaip 20 metų vadovavo tautiniam, kultūriniam ir politiniam Venecuelos lietuvių gyvenimui.

Jurgis Bieliūnas mirė š. m. rugpjūčio 5 d. Salzburge, Austrijoje. Jo didysis troškimas pamatyti ir išgirsti čiurlionių vis dėlto išsipildė. Vilniaus laikais jis buvo pagrindinis Čiurlionio ansamblio steigėjas. Deja, kai čiurlioniečiai lankėsi, Jurgis dėl širdies sutrikimų jau važinėjo stumiamam vežimelyje, dažnai šalia pasistatęs deguonies tanką.

Kiek suaukota?

"VL" skelbia, kas ir kiek aukėjo Čiurlionio ansamblio priėmimui ir kiek išleista. Daugiausia aukėjo inž. Vl. Vencuskas — 1.560 blv.; po 1.000 — J. Bieliūnas, J. Tamosauskas (jis per visas 8 dienas čiurlionių davė šoferį ir uždegtą sunkvežimį), Henrikas Goverskas ir kiti po 200, po 100 ir mažiau. Iš viso buvo surinkta 12.029.30 bulivarų. Didžiausios išlaidos: inž. Vl. Vencuskas kelionė į Klevelandą 1.519.50, čiurlionių vaizdai — 3.676.00, dovanos čiurlionių — 3.966.45. Dovanas sudarė: moterims auksinės 18 karatų orchidėjos ir vyrams auksiniai segtukai kaklaraiščiams.

Antrame "VL" puslapyje spausdinama Alg. Gustaičio ispanų kalba 1940 — 1945 metų Lietuvos tragedijos istorinė apžvalga, Jūratis Rosales pastabos apie Andų kalnų gaučius, kurie savo išvaizda ir lietuvių kalbos likučiais ega giminingi lietuviams — jotvingiams... (Nukelta į 9-tą psl.)

(Nukelta į 9-tą psl.)

Iš keturių nepriklausomos Lietuvos kunigų seminarijų sovietinė rusų okupacija paliko tik vieną jų Kaune ir leidžia priimti tikrai labai ribotą skaičių kandidatų. Nuotraukoje (sėdintieji) yra pirmojo kurso klierikai, nufotografuoti įviltuvių proga 1970 metais. Ši mažytė seminarija veikia buvusiose vienolikių širdiečių patalpose. Kunigų seminarijos rūmai buvo atimti okupacinės sovietų valdžios.

LAIKRAŠTINĖ REKLAMA LIETUVOJE

AL. GIMANTAS

Vargiai ar kur pasaulyje yra išvystytas taip augstai bendrasis reklamos lygis, kaip jį mato Jungtinės Valstybės ir Kanadoje. Čia juk yra atskiri institutai, universitetiniai skyriai. Jie ruošia tos rūšies specialistus pasitelkę taikomojo meno, psichologijos ir kitus specialistus. Tai ne trumpalaikiai kursai ar kokia pasitobulinimo mokykla, bet pilnas akademinis dalykas, reikalaujantis sumanumo, ir patrauklumo, ir pagaliau nemažo atsidėjimo. Tai jau beveik profesija.

Sekant sovietinamos Lietuvos spaudą, matyti, kad tenykštė reklama dar vis gerokai ribotos apimtys, beveik mėgėjiška. Ir ten matyti pastangos išsivaduoti iš kasdienybės ir rutinos srauto, bandyti bent kiek paveikti būsimąjį pirkėją, apeliuojant į jį, esamų sąlygų ribose, kiek galint ištaigingiau, nors ir nelabai išradinčiai. Ilustracijai pateikiame eilę pavyzdžių, imtų iš vieno ar kitų ten išeinančių žurnalų puslapių.

Stai, paskutiniame viršelio puslapyje — spalvota Vilniaus konservų fabriko reklama. Siek tiek stilizuotai išdėstytos šešios konservų dėžutės, lietuvių, rusų ir, jei prekė skirta eksportui, dar anglų ar prancūzų kalba. Skaitome, kad tai "geruogių džemas", "agurkų konfitūra", "Strawberry Jam" ir pan. (Gaila, kad taip brukami nelietuviški pavadinimai). Gi pačiame tekste skaitome:

Toli už respublikos ribų garsėja Lietuvos maisto pramonės gaminiai, iš kurių ypač gero įvertinimo sulaukė lietuviški konfitūrai, gaminami tik iš šviežių, gerai prinokusių aukščiausios rūšies obuolių ir uogų. Konfitūruose išlieka puikus natūralių vaisių ir uogų skonis, kvapnus aromatas, spalva. Labai vertinga medžiaga juose esantis pektinas. Jis padeda pašalinti iš organizmo kenksmingus sunkiuosius metalus, normalizuoja skrandžio ir žarnyno veiklą. Pirkite mūsų fabriko gaminius konfitūrus!

Stai, kitur Vilniaus gražų gamyklos reklaminis skelbimas, labai jau profesionali skambas, bet netinkamas platesnioms visuomenės sluoksniams, nors ir visą žurnalą puslapi užima. Tuo tarpu Druskininkų meno gaminių įmonė jau kur kas patraukliau ir įtikinamiau kalba apie savos produkcijos gaminius — įvairius suvenyrus. Pridėta ir keletas tų suvenyrų nuotraukų, o ir pats aprašymo tekstas, tegu ir ilgas, nelankstus, bet jau duodąs pirkėjui būtiną informaciją. Vėl nuobodus, nepatraukiantis, puslapių dydžio Vilniaus šlifavimo staklių gamyklos skelbimas. Nežiūrint imantrių teksto žodžių, kiek gi eilinių žurnalo skaitytojų pirks tas didžiulėmis įmonėmis tereikalingas stakles? "Drobės" skelbimas jau įtikinamesnis. Dvieju vyrų siluetai, o apačioje primename:

Sūkiute drabužius iš sintetinio pluošto audinių! Jie dailūs, madingi, gerai dėvimi, nesiglamžo. Iš "Drobės" fabriko išaustų medžiagų pasiūti kostiumai gavo aukščiausią įvertinimą — valstybinį kokybės ženklą.

Kitoje vietoje šaukiama: Reikalaukite "Metalisto" gamyklos dirbinių dovanų parduotuvių! Gamykla priima medalių, ženklų užsakymus. Kiekvieno butą papuoš mininiai Kauno "Metalisto" metalo dirbinių gamyklos pagaminti bareljefai, dekoratyvinės žvakės, raišlės.

Kapsuko maisto pramonės automatų gamykla primena, kad ji gamina lydytų ir varškės sūrių, sviesto, mėsos, faršo, grietinės, valgomų ledų ir kitų maisto gaminių įpakavimo pusautomatų, automatų ir linijas. Gamina jie ir įvairius suvenyrus, žvakides, sages. Pridėta ir keletas iliustruojančių piešinių.

Labai neskoningas, juodame fone, spalvotomis nuotraukomis pajavirintas Vilniaus odos galanterijos kombinato skelbimas apie platų ir gausų "asortimentą" naujų gaminių: moteriškų rankinukų, sportinių krepšių, lagaminų, pirštinių, odinių diržų ir kt. Daug kur spausdinami "Aerofloto" skelbimai, kurie daugiausiai laikytini informacija, o ne skelbimais. Konkurencijos nėra — veikia tik viena valstybinė orinio susisiekimo įstaiga, ir jokio pasirinkimo keleiviams nėra. "Skanių ir sveikų" — sako kitas skelbimas ("Pergalės" saldainių fabriko). Nuotraukoje eilė atidarų šokoladinų saldainių dėžių. Skelbimas dar primena, kad tai puiki dovana, graži šventinio stalo puošmena.

Reikia tikėtis, kad bent po truputį pasiekiamas įvairiam žurnalams iš Vakarų ir tenykštės reklama galės "įsisavinti" kai kurias reklamines detales. Lietuviai, atrodo, čia turės geresnes galimybes, suprantai ir meninį skonį.

Ukrainiečiai katalikai atsiskyrė?

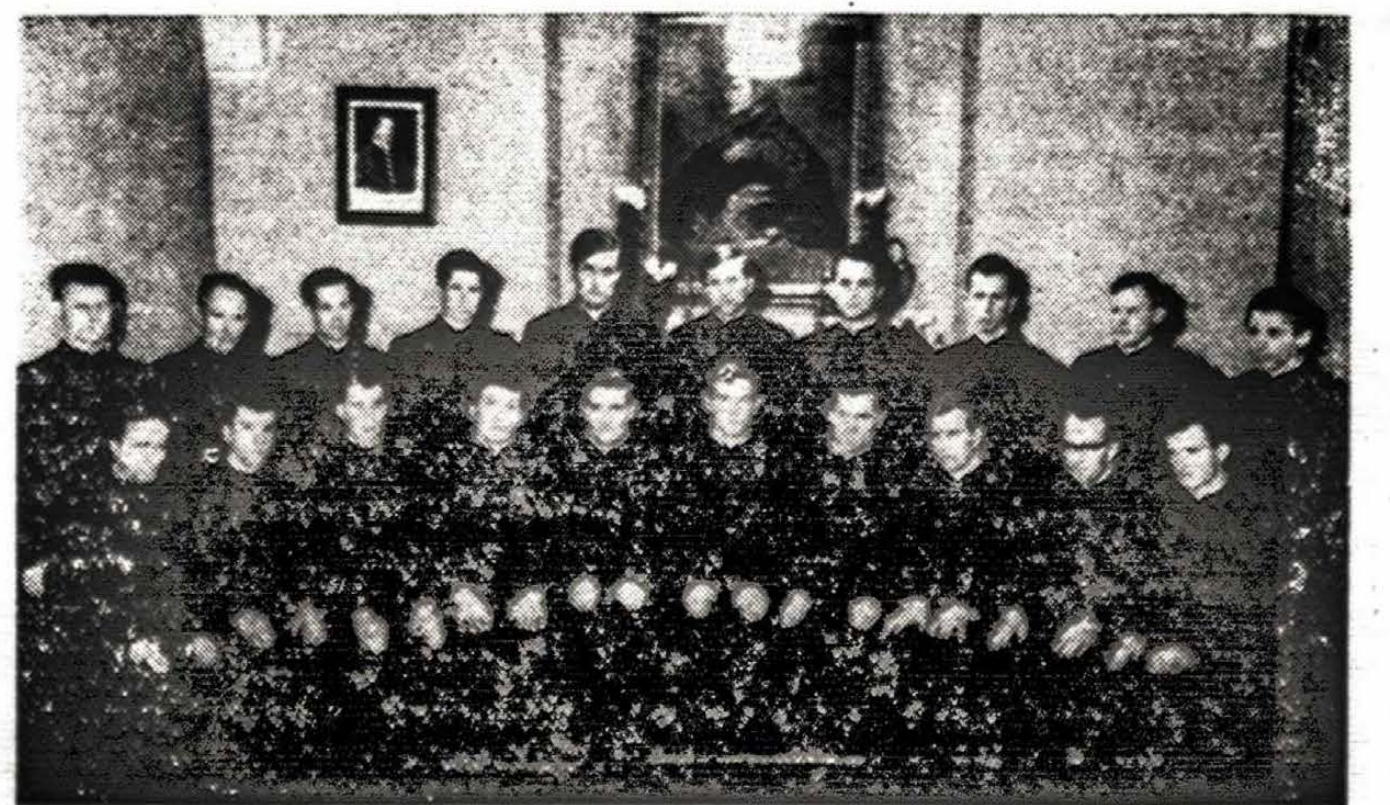
Ryšium su Rytų apeigų ukrainiečių katalikų Bendrijos sinodu Romoje didžioji spauda bei kitos komunikacijos priemonės skelbė sensacingą žinią, kad ukrainiečiai pasipriešino popiežiui ir pagrasiu atsiskyrė. Pasirodo, kad ir šiuo atveju sensaciją įšėk korespondentai pertempė. I Torontą iš Romos sugrįžęs ukrainiečių katalikų vyskupas Izidorius Borecky, drauge su Australijos ukrainiečių katalikų vyskupu Ivan Prasko, lapkričio 13—14 d. d. padarė platų pranešimą Sv. Nikolajaus parapijos patalpose. Ta proga buvo surengtos iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo abu vyskupai, apie 20 kunigų ir labai gausi ukrainiečių visuomenė. Kvietiams spaudos atstovams buvo išdalinti ukrainiečių vyskupijos kūrjos paruošti pranešimai. Juose aiškiai pasakyta, ko šiuo metu ukrainiečiai siekia, būtent, didesni savivaldos savo Bendrijoje. Jų troškimas yra turėti savo patriarchatą su arkivyskupu kardinalu J. Slipij prieškaklyje. Vatikanas, kuriam rūpi tikinčiųjų būklės palengvinimas ir dabartinėje Ukrainoje, nesutiko su patriarchyto įsteigimu, bet nebuvo priešingas didesnei ukrainiečių katalikų Bendrijos savivaldai. Dėlto nesunkiai rastas kompromisas: prašomoji savivalda duota, bet susilaikyta nuo patriarchyto vardo. Sudarytas pastovus ukrainiečių katalikų sinodas, kuris praktiniame gyvenime turės beveik patriarchyto teises. Jau ir iki šiol ukrainiečių katalikų hierarchija, nors skiria tiesiai Vatikano, turėjo plačias teises. Dabar naujai sudary-

tasis sinodas turės teisę skirti (nominuoti) ir vyskopus bei kunigus, žinoma, su popiežiaus žinia.

Toronto ukrainiečių katalikų vyskupijos pranešime sakoma: "Nebuvo nei mažiausio pagrindo rašyti apie pasipriešinimą arba sukilimą prieš popiežiaus autoritetą. Tai buvo daugiau dialektinės įtakos apraška, kuri kili vedant pokalbį tarp mūsų vyskupų ir centrinio Bendrijos autoriteto, įieškant naujos, pilnnesnės išraiškos mūsų atsakomybės savoje Bendrijoje. Tai daryta remiantis II Vatikano santarybos paskelbtomis įdejomis apie kolegijinę atsakomybę ir Rytų bažnyčių teisę steigti patriarchytą ir sinodinę vidaus savivaldą savo Bendrijoje, nes tai yra normali išraiška jų paveldėtoji tradicija. Šis vyksmas vakarinės Romos tradicijos Bendrijoje pasireiškia besikartojančiais paskirų kraštų vyskupų konferencijų prašymais didesnių teisių sprendime klausimų, liečiančių jų Bendrijų gyvenimą."

Ukrainiečių veikėjai ir spauda šiam laimėjimui bendrinę savivaldos srityje skiria daug reikšmės. Vienas jų veikėjas pasaulietis pareiškė: "Laimėjom daug, bet dar neviską. Kovosime, kol laimėsime pilną patriarchytą". Ukrainiečių laikraščiai didelėmis antraštelėmis skelbia: "Esame pakeliui į patriarchytą."

Rytų apeigų vyskupai neukrainiečiai (pvz. vysk. Rusnak Toronte) tvirtina, kad teisiškai tai nėra sinodas — kard. Slipij neturi jurisdikcijos už savo Lvovo vyskupijos ribų.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SVEČIAS IS PARYZIAUS

"Gimtas Krastis" lapkričio 4 d. paskelbė ilgą pasikalbėjimą su prof. dr. A. J. Greimu, Vilniaus universiteto skaitėsiuora paskaitų. Kad pokalbio dalyvis Vilnius Baltrėnas tikėjosi didelės propagandinės naudos, liudija jau pirmasis gūdras sunarpiotas jo klausimas: "Gerbiama profesorij matome bene pirmą kartą besilankantį Tarybų Lietuvoje. Iš spaudos ir ne tik iš spaudos pažįstame Jus kaip kultūrinio bendradarbiavimo šalininką. Norėtume iš Jūsų išgirsti, kokie motyvai, atmetus, žino, savaime aiškūs turistiniai, skatina palaikyti bendravimą su tėvų žeme idėjų ir ka, pavyzdžiui, šiuo konkrečiu atveju duoda tos idėjos realizavimas Jums, kaip intelektualui žmogui?" Prof. dr. A. J. Greimas atsakė: "Reikėtų pabrėžti du dalykus. Esu atvažiavęs Vilniaus universiteto kvietimas kaip Paryžiaus universiteto profesorius — Prancūzijos ir Tarybų Sąjungos kultūrinio mainų plėtojė. Vilniaus universitete yra žymūs skaitėsiuora mano specialybės žmoniai, mes rida bendri moksliniai interesai. Čia as radau didelį susidomėjimą mokslinėmis problemomis, kurios mums yra bendros. Tuo atžvilgiu, manau, mano kelionė prisidėjo prie Vilniaus ir Paryžiaus universitetų kultūrinio bendradarbiavimo. Iš kitos pusės, man, kaip lietuviui, labai artimos visos kultūrinės lietuvių tautos problemos. Būvo proga susitikti su visa eile kultūrininkų, mokslininkų ir susidaryti palatinę platų vaizdą apie savitą turtingą lietuvišką kultūrinį gyvenimą." Toliau prof. dr. A. J. Greimas skatina jaunuosius lietuvius gilinti lietuvių kalbos, jos istorijos ir ypač tautosakos analizavimą, nes šiu lietuviškųjų lobų laukia ne tik Prancūzijos, bet ir viso pasaulio mokslininkai: "Lietuvių kalba ir lietuvių tautos mitologija yra nepaprastai turtinga ir bus svarbus įnašas palyginamajai indoeuropiečių kalbotyrai ir palyginamajai mitologijai atjauninti. Lietuvių kalbos ir mitologijos vieta tame moksle numatyti ir laukia mokslinio jaunimo darbu. O kad jaunieji Lietuvos mokslininkai patelsins ir juos dedamas viltis — šitu as esu istikinas. Man labai didelį išpirdi padarė lietuvių tautos atžalyno sutapimas su Vilniumi, išsijungimas i lietuvišką tradiciją, melė Vilniaus miestui, jo pastatams, istorijai..." V. Baltrėnui užsiminus apie Lietuvos nūdieną, svečias iš Paryžiaus teisingai: "Šitubės savaitė, maža ka galiu objektyviau pasakyti. Tai yra tik pirmieji išpirdžiai. Iš viso turu patėbėti, kaip as iš laikraščių, pasakojimų būvau išsivaidaves Lietuvą, ypač Vilnių, taip maždaug ir suradau. Žinoma, leidžiantis i detales, galima būtų viena pagrįsti, kita pakritikuoti, bet nemanau, kad tie mano pasakymai po septynių dienų viešagės galėtų būti ko nors verti..." O bendras išpirdis — lietuvių tauta darbiši, pajėgi, kūrybinga, ir tai geriausias garantijos ateitčiai."

DU PAMINKLAI

Lapkričio 4 d. Pakruonyje, Vieni bės aikštėje, buvo atidengtas skulptoriaus K. Svažio ir architekto V. Sepkaus skurtas paminklas 1926 m. sušaudytam komunistui Karoliui Poželai. Pagrindinį žodį tarė jo anuometinis bendrininkas I. Gaška ir kompartijos I sekr. A. Sniečkus. Dalyvių gretose buvo K. Poželos vardu pavadinto jo gimtojo kaimo kolchozo žemdirbiai ir giminės. Žigmui Angariečiui, antrajam kompartijos veteranui, dail. Alfonso Ambraziūno skurtas paminklas bus pastatytas vienoje Vilniaus aikštėje.

KONKURSAUS VENGRIJOJE

Tarptautiniame šokių konkurse Vengrijoje dalyvavo vilniečiai Vilas ir Dalia Kamaičiai. Vidas yra Vilniaus inžinerinio statybos instituto vyr. dėstytojas, Dalia — vyr. laborantė. Klasikinių šokių grupėje jie du laimėjo II vietą, P. Amerikos šokių grupėje — V vietą. Konkurse

varžėsi 18 tarptautinės klasės šokėjų porų iš dešimties Europos kraštų.

SOVIETINE PREMIJA

Spalio revoliucijos metinių išvakarėse buvo paskirstytos Sovietų Sąjungos 1971 m. valstybinės premijos. Ilgame saraše randame ir keturis Lietuvos atstovus: architektus Ramūną Kamaitį, Virginijų Kęstutį Šimkų, Ukmėgės kilnojamosios mechanizmo kolonos darbų vykdytoją Aleksiejų Koverovą ir Ukmėgės rajono Leonpolio sovchozo direktorių Juozą Bronislavą Staniulį. Jiems buvo paskirta architektūrinė premija už kaimo gyvenvietę "Dainava". Atrodė, užsakydama šiai gyvenvietei Leonpolio sovchozo buvo davęs jo vadovas J. B. Staniulis, projekto planus paruošė R. Kamaitis ir V. K. Šimkus, statybos darbus vadovavo rusas A. Koverovas.

ORATORIJŲ FAKULTETAS

Kauno politechnikos institute prieš porą metų buvo įsteigtas oratorinio meno fakultetas, kuris pirmąją laidą išleis 1972 m. pradžioje. Pagrindinis dėmesys skiriamas oratorinio meno istorijai, retorikos ir elokvencijos pagrindams, lietuvių kalbai, psichologijai ir logikai. Šiais mokslo metais studijas šiame fakultete pradėjo apie 500 pirmakursių, kurių didžiąją dalį sudaro ne studentai, o mokslius baigusieji asmenys. "Komjaunimo Tiesai" 181 nr. rašo: "Fakulteto klausytojams kiekvieną trečiadienį vakais paskaitas skaitys geriausi respublikos filologai, filosofai, istorikai, psichologai, aktorai. Vyks susitikimai su partiniais ir tarybiniais darbuotojais, įžymiais mokslininkais, rašytojais, teisininkais, radijo ir televizijos pranešėjais. O vakar pirmojo kurso klausytojams kalbininkas K. Ulvydas skaitė pirmąją paskaitą apie šnekamosios kalbos kultūrą, su įvadu i oratorinio meno istoriją supažindino kaunietis bibliografas V. Spityrys. "Oratorius ir humoras" — taip savo paskaitą pavadino "Šiuotos" žurnalų vyr. redaktorius J. Bulota. Įdomi buvo akademiko J. Jurginio paskaita visiems trims kursams "Oratorija, kuriuos as girdėjau".

SKUODO "BARTUVA"

V. Bartkus "Tiesos" 209 nr. skaitytojus supažindina su motobolo rungtynėmis, kurios iš tikrųjų yra futbolas su motociklais. Komanda sudaro šeši motociklininkai — vartininkas, gynėjas, trys puolėjai ir vienas atsarginis. Rungtynės naudojama futbolo aikštė su 2 m 44 cm augščiui ir 7 m 32 cm pločiui. Žaidėjai kamuoli gali smūgiuoti galva, koja, kūnu ar betkuria motociklo dalimi. Vartininkas sėdi ant neužvesto motociklo arba stovi į apžerges. Gaudant kamuoli, jam leidžiama žengti du žingsnius, o po to jis vėl turi grįžti prie motociklo. Motobolo tėvynė yra Prancūzija, kur jis buvo pradėtas žaisti 1929 m. Pirmoji motobolo komanda Lietuvoje yra "Bartuva", suorganizuota 1967 m. Ankščiau ji žaisdavo Sovietų Sąjungos B klasėje, o šiemet buvo perkelta i A klasę, kai B klasės baiginiame turnyre pavyko išsikvoti II vietą, pralenkus Maskvos "Tempo", Armėnijos "Masio", Uzbekijos "Automobilisto" komandas. Motobolo yra bandė žaisti šiauličiai ir panevėžiečiai, bet "Bartuva" juos pralenkė ir liko vieninteliu šio sporto atstove Lietuvoje.

MOKYKLOS SUKARTIS

Klaipėdos pedagoginės mokyklos 25 metų sukakties proga buvo surengta konferencija "Šiuolaikinės pedagogikos psichologijos mokslų problemos". Sukakties minėjime dalyvavo dėstytojai, moksleiviai, būvšieji dėstytojai ir visų laidų absolventai. Mokyklos patalpose buvo surengta moksleivių piešinių, namų ruošos, medžio ir metalo darbų paroda. Pirmųjų laidų absolventai mokyklos kieme pasodino ažuolą. Duoklė Leninui ir Klaipėdos "Išvaduotojams" buvo atiduota prie paminklų padėtomis gėlių puokštėmis. V. Kst.

Montrealio jaunimo sambūris "Gintaras" Vankuverio Queen Elizabeth parke prieš koncertą tautiečiam ir kitiem vankuveriečiam

Visi i **KARIUOMENĖS ŠVENTĖS** *minėjimą ir* paskutinius **ŠOKIUS** lapkričio 27, šeštadienį, Jaunimo Centro salėje, 48 Dundurn St. N., Hamiltone

Programoje:

- Trumpas iškilmingas šventės minėjimas
- Toronto Prisiikėlimo parapijos suaugusių choras, diriguojamas kun. Br. Jurkšo
- Vertingi laimės staliukai i loterija
- Vytauto Babecko orkestras
- Turtingas bufetas su įvairiais gėrimais ir šiltas užkandžiais
- Bus ir staigmenų

Minėjimo pradžia: 7 valandą vakaro

Biliety kaina: suaugusiems — \$2.50 studentams — \$1.00

Kviečiame Toronto, St. Catharines, Delhi, Hamiltono ir kitų apylinkių tautiečius gausiai dalyvauti.

HAMILTONO RAMOVENAI IR ŠAULIAI

HAMILTON

SLA 72 KUOPOS METINIS susirinkimas įvyko gruodžio 4 d. 7 v. v., 68 Melrose Ave. p. p. Bajoraičių palatose. Bus priimami nario mokesčiai. Kviečiame narius dalyvauti punktualiai. Po susirinkimo bus kavutė. Kuopos valdyba

"TALKA" PRANESA, kad čekių operacijos nuo š.m. lapkričio 30 d. perkliamos iš Canadian Imperial Bank of Commerce į Ontario Credit Union League Central, Toronto 375, Ont. Po lapkričio 30 d. nebebus galima rašyti čekių ant rausvų blankų. Taip pat prašoma pakeisti priekinduotus čekius už morkigius naujais čekiais. Visa kita tvarka lieka ta pati.

PRASIDĖJUS KREPŠINIO SEZONUI, Kovo krepšininkai sujudė. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais Weddale mokyklos salėje treniruojasi 5 komandos. Jauniai A komanda užregistruota CYO lygoje, o mergaitės jau laimėjo pirmąsias rungtynes miesto lygoje. Kovai atstovavo: L. Zubaitė, V. Rikute, A. Lukošūtė, L. Solovjovaitė, D. Grajauskaitė. Jaunučių (11-12 m.) komandai pirmos draugiškos rungtynės prieš Toronto Vytį nepavyko, bet ateityje žada nenusileisti. Žaidė: Rickus, Budininkas, Stungevičius, Kybartas, Gutauskas, Grajauskas, Dudonis, Bikinas, Žilvitis. Kovo valdyba dėkoja A. Navickui už \$25 auką sportinei veiklai paremti. Be rėmėjų pagalbos sp. klubo veikla būtų neįmanoma. A. G.

GRAŽIU BOBUIVIU lapkričio 13 d. atžymėtas visuomenininko K. Mikšio darbas. "Hillcrest" restorane banketą surengė apyl. valdyba. Graži "Holiday" salė buvo pilna. Nemažą būrėlį sudarė iš Čikagos atvykę Kazimie-

Kalbėjo ir pats vakaro kaltininkas. Iykyko sujudintas, dėkojo visiems už jam parodytą toki dmesį. Priminė, kad jis visa laiką dirbo ne vienas, bet su kitais — kitų padedamas ar pats kitiems talkindamas ir dabar esą galįs pasidžiaugti būdamas dalininku daugelio nuveiktų darbų.

STUD. KRISTINA STASIULYTĖ, lydimas savo tėvelio apyl. v-bos išd. O. Stasiulio, atstovavo KLB vietos apylinkė latvių Nepriklausomybės šventės minėjime Sheraton viešbuty, Crystal Ballroom salėje. Šiemet minėjimą organizavo latvių jaunimo grupė, vadinama "Rota". K. M.

A. IR L. VAINAUSKAI lapkričio 13 d. savo rezidencijoje atšventė 25 metų vedybinę sukaktį. Gausūs dalyviai įteikė suktuktuvininkams atitinikamas dovanas ir išreiškė savo linkėjimus. Sveikintojai savo kalbose pabrėžė šeimos lietuviškumą. Alfonsas Vainauskas Lietuvoj baigė mokytojų seminariją ir karo mokyklą. Išėivioj dalyvauja visuomeninėje veikloje ir yra vietinio lietuvių banko vicepirmninkas. Zita Vainauskienė Lietuvoj baigė gal. seserų kursų ir dirba Šv. Juozapo ligoninėje. Dukra Ina dalyvauja mergaičių chore. Dalyvis

"GYVATARAS" skėmingai koncertavo lapkričio 7 d. Buffalo mieste (žūr. 6-me puslapyje). Po koncerto šokėjai buvo pavalinti ponu — Sakienės, Masilionienės, Gamziukienės, Grikiėnės paruošta vakariene. Lapkričio 20 "Gyvataras" atliko programą International Institute suruoštamė baliuje Statler viešbutyje. "Gyvataro" vaikų grupė gruodžio 11 d. pasirodys net du kartus YMCA ir Mohawk kolegijos auditorioj UNESF programose. Vyresnioji grupė dalyvauja ta pačia dieną 8 v. v. Mohawk kolegijos auditorioj koncerto programoje, kuris rengiamas Hamiltono 125 m. sukakties proga. Vasario mėnės "Gyvataras" koncertuos Filadelfijoj ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" 830 Main St. East, Tel. 544-7125

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.	depozitus 5%
antradieniais 10 — 5 v.p.p.	šėrus ir sutaupas 6%
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.	už vienų metų terminuotus indėlius 6½%
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.	ir virš \$10.000 — 3 metams 7%
penktadieniais 10 — 7 v.vak.	Duodame:
šeštadieniais 9 — 12 v.p.p.	asmenines paskolas iš 10%
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais	neklm. turto paskolas iš 8½%
šeštadieniais "Talka" uždaryta.	

Nemokama gvyvėbės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.800.000.

KNIGHT RADIO & TELEVISION SALES & SERVICE 168 Locke St. S., Hamilton, Ont. Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖMS

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

SVIEŽIA MESA — DESROS — SKANUMYNAI R. Denninger Limited 284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113 Hamilton — Ontario

Turner & Porter laidotuvių namai 436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

Advokatas EUGENIJUS KRONAS, B. Sc., B. C. L. 32 James St. So., Royal Bank Building, suite 614, tel. 522-8781 Hamilton, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PREL. M. KRUPAVICIAUS MINEJIMAS Detroito buvo pradėtas kun. K. Simačio atlaikytomis Mišiomis Sv. Antano parapijos bažnyčioje. Akademine dalį Lietuvių Namuose surengė Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Detroito skyriaus valdyba, vadovaujama pirm. B. Brizgio. Pagrindinį pranešimą apie vėlonies prel. M. Krupaviciaus gyvenimą ir veiklą skaitė iš Klevelando atvykęs lietuvių krikščionių demokratų centro valdybos pirm. Algirdas J. Kasulaitis. Bernardo Brazdžionio ir V. Mykoliaičio-Putino eilėraščius deklamuvo Pranas Zaranka su dukra Taura.

DETROITO LIETUVIŲ Sv. Petro parapija atšventė aukstinį jubilėjų. Koncelebracinės Mišias laikė Detroito arkivyskupo ir kardinolo J. Dearden atstovas vysk. T. I. Gumbleton, vysk. V. Brizgys, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. M. Kundrotas, buvęs Sv. Antano parapijos klebonas ir Sv. Petro parapijos administratorius kun. V. Stanevičius, dartinis Sv. Petro parapijos klebonas kun. V. Kriščiūnevičius. Pamokslą apie lietuviškos bažnyčios reikšmę sakė vysk. V. Brizgys. Muz. St. Slizio vadovaujamas parapijos choras giedojo specialiai šiai progai savo vadovo parašytas Mišias. Lietuvių Namuose įvykusiame suktuktuviniam pokilyje dalyvavo lietuviškų parapijų klebonai, vysk. V. Brizgys, keli amerikiečiai kunigai ir apie 350 parapijiečių. Su Sv. Petro parapijos istorija dalyvius supažindino programai vadovavęs E. Alkevičius. Užnomagą šiai parapijai sudarė kun. Jurgio Jonaičio 1920 m. pavasarį gautas leidimas laikyti palaldas lietuviams Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Pirmosiose Mišiose dalyvavo tik trys lietuviai, tačiau greitai jų skaičius pakilo iki 350. Per vienerius metus buvo sutelkta \$6.000 sklypni ir bažnyčios statybai. Dėl iėšų trūkumo statybom talkos būdu išsijungė patys parapijiečiai. Pastatyta Sv. Petro bažnyčia 1921 m. liepos 10 d. pašventino ir joj pirmąsias Mišias atnašavo vysk. Gallagher. Klebonija buvo pastatyta 1923 m. Kun. J. Jonaičiui išvykus Lietuvon, čia ilgu metus dirbo kun. Vincas Misevičius, 1956 m. susilaukęs jauno kun. Viktoro Kriščiūnevičiaus pasiprieš. Kun. V. Misevičiui mirus 1961 m., Sv. Petro parapiją administravo Sv. Antano parapijos klebonas kun. V. Stanevičius, kol 1970 m. klebonu buvo paskirtas dartinis parapijos vadovas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Koncertinė suktuktuvinio baliiaus programa atliko sol. D. Petronienė su muz. St. Slizio palyda ir Londono, Ontario, lietuvių studenčių kvartetą — Remigija Bliškytė, Irena Jukubaitė, Vida ir Liucija Petrašiūnaitės.

TAUTOS FONDAS birželio mėnėsį buvo paskelbęs metinį vajų, sielamas jį su P. A. Brazinskų gynimo reikalais. Fondo iėdas buvo papildytas, bet VLIO išlaidos nemažėja. Amerikoje lankėsi P. A. Brazinskus ginantis advokatas Jarmidc, turėjęs čia progą susitikti su lietuvių centrinių organizacijų ir spaudos atstovais. Sužavėtas lietuvių vieninų ryžių priešintis Lietuvos okupantams, jis žada padaryti visa, kad A. P. Brazinskų byla būtų laimėta. Pranas ir Algirdas Brazinskai šiuo metu yra reikalingi finansinės paramos pragyvenimo išlaidoms padengti. Tautos Fondo valdyba prašo tautiečių, ypač tuos, kurie dar nėra prisidėję savo parama, čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378 USA.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

TAUTOS FONDAS birželio mėnėsį buvo paskelbęs metinį vajų, sielamas jį su P. A. Brazinskų gynimo reikalais. Fondo iėdas buvo papildytas, bet VLIO išlaidos nemažėja. Amerikoje lankėsi P. A. Brazinskus ginantis advokatas Jarmidc, turėjęs čia progą susitikti su lietuvių centrinių organizacijų ir spaudos atstovais. Sužavėtas lietuvių vieninų ryžių priešintis Lietuvos okupantams, jis žada padaryti visa, kad A. P. Brazinskų byla būtų laimėta. Pranas ir Algirdas Brazinskai šiuo metu yra reikalingi finansinės paramos pragyvenimo išlaidoms padengti. Tautos Fondo valdyba prašo tautiečių, ypač tuos, kurie dar nėra prisidėję savo parama, čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378 USA.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PREL. M. KRUPAVICIAUS MINEJIMAS Detroito buvo pradėtas kun. K. Simačio atlaikytomis Mišiomis Sv. Antano parapijos bažnyčioje. Akademine dalį Lietuvių Namuose surengė Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Detroito skyriaus valdyba, vadovaujama pirm. B. Brizgio. Pagrindinį pranešimą apie vėlonies prel. M. Krupaviciaus gyvenimą ir veiklą skaitė iš Klevelando atvykęs lietuvių krikščionių demokratų centro valdybos pirm. Algirdas J. Kasulaitis. Bernardo Brazdžionio ir V. Mykoliaičio-Putino eilėraščius deklamuvo Pranas Zaranka su dukra Taura.

DETROITO LIETUVIŲ Sv. Petro parapija atšventė aukstinį jubilėjų. Koncelebracinės Mišias laikė Detroito arkivyskupo ir kardinolo J. Dearden atstovas vysk. T. I. Gumbleton, vysk. V. Brizgys, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. M. Kundrotas, buvęs Sv. Antano parapijos klebonas ir Sv. Petro parapijos administratorius kun. V. Stanevičius, dartinis Sv. Petro parapijos klebonas kun. V. Kriščiūnevičius. Pamokslą apie lietuviškos bažnyčios reikšmę sakė vysk. V. Brizgys. Muz. St. Slizio vadovaujamas parapijos choras giedojo specialiai šiai progai savo vadovo parašytas Mišias. Lietuvių Namuose įvykusiame suktuktuviniam pokilyje dalyvavo lietuviškų parapijų klebonai, vysk. V. Brizgys, keli amerikiečiai kunigai ir apie 350 parapijiečių. Su Sv. Petro parapijos istorija dalyvius supažindino programai vadovavęs E. Alkevičius. Užnomagą šiai parapijai sudarė kun. Jurgio Jonaičio 1920 m. pavasarį gautas leidimas laikyti palaldas lietuviams Sv. Kryžiaus bažnyčioje. Pirmosiose Mišiose dalyvavo tik trys lietuviai, tačiau greitai jų skaičius pakilo iki 350. Per vienerius metus buvo sutelkta \$6.000 sklypni ir bažnyčios statybai. Dėl iėšų trūkumo statybom talkos būdu išsijungė patys parapijiečiai. Pastatyta Sv. Petro bažnyčia 1921 m. liepos 10 d. pašventino ir joj pirmąsias Mišias atnašavo vysk. Gallagher. Klebonija buvo pastatyta 1923 m. Kun. J. Jonaičiui išvykus Lietuvon, čia ilgu metus dirbo kun. Vincas Misevičius, 1956 m. susilaukęs jauno kun. Viktoro Kriščiūnevičiaus pasiprieš. Kun. V. Misevičiui mirus 1961 m., Sv. Petro parapiją administravo Sv. Antano parapijos klebonas kun. V. Stanevičius, kol 1970 m. klebonu buvo paskirtas dartinis parapijos vadovas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Koncertinė suktuktuvinio baliiaus programa atliko sol. D. Petronienė su muz. St. Slizio palyda ir Londono, Ontario, lietuvių studenčių kvartetą — Remigija Bliškytė, Irena Jukubaitė, Vida ir Liucija Petrašiūnaitės.

TAUTOS FONDAS birželio mėnėsį buvo paskelbęs metinį vajų, sielamas jį su P. A. Brazinskų gynimo reikalais. Fondo iėdas buvo papildytas, bet VLIO išlaidos nemažėja. Amerikoje lankėsi P. A. Brazinskus ginantis advokatas Jarmidc, turėjęs čia progą susitikti su lietuvių centrinių organizacijų ir spaudos atstovais. Sužavėtas lietuvių vieninų ryžių priešintis Lietuvos okupantams, jis žada padaryti visa, kad A. P. Brazinskų byla būtų laimėta. Pranas ir Algirdas Brazinskai šiuo metu yra reikalingi finansinės paramos pragyvenimo išlaidoms padengti. Tautos Fondo valdyba prašo tautiečių, ypač tuos, kurie dar nėra prisidėję savo parama, čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378 USA.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

TAUTOS FONDAS birželio mėnėsį buvo paskelbęs metinį vajų, sielamas jį su P. A. Brazinskų gynimo reikalais. Fondo iėdas buvo papildytas, bet VLIO išlaidos nemažėja. Amerikoje lankėsi P. A. Brazinskus ginantis advokatas Jarmidc, turėjęs čia progą susitikti su lietuvių centrinių organizacijų ir spaudos atstovais. Sužavėtas lietuvių vieninų ryžių priešintis Lietuvos okupantams, jis žada padaryti visa, kad A. P. Brazinskų byla būtų laimėta. Pranas ir Algirdas Brazinskai šiuo metu yra reikalingi finansinės paramos pragyvenimo išlaidoms padengti. Tautos Fondo valdyba prašo tautiečių, ypač tuos, kurie dar nėra prisidėję savo parama, čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian National Fund, 64-14 56th Rd., Maspeth, N.Y. 11378 USA.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių šventei. "Gyvatariui" priklauso apie 100 jaunuolių. Su jais dirba: G. Breichmanienė, I. Jokūbynienė ir V. Beniušienė. I. Jokūbynienė praėjusią vasarą baigė Tautinių Šokių Instituto specialius kursus Čikagoje ir gavo mokytojos diplomą. V. Beniušienė yra ilgametė "Gyvataro" šokėja. Akordeonais groja — K. Deksnys, R. Gudinskaitė ir E. Stungevičius. Repeticijos vyksta vieną ar du kartus i savaitę AV par. salėje ir Jaunimo Centre. Kor.

ČIKAGOS JAUNIMO CENTRE yra iėsteigta pasaulio lietuvių jaunimo II kongreso būstinė, vadovaujama Niladelfijos ir Niujorke. Taip pat šiu metu jis intensyviai ruošiasi tautinių šokių

jaunimo žiburiai

Redaguoja RAMUNĖ SAKALAITE, talkinama kolektyvo Rankraščius siųsti: Jaunimo Ziburiai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

"Ką man kultūra duoda?"

O kas iš Tavęs lieka, jeigu atsisakai lietuviškos kultūros?

Neseniai man teko "lipdyti" rašinį apie lietuvių literatūros poaušrio rašytojus. Kiek pasiknisu man paaiškėjo, kad tokie neužmirštieji, kaip Kudirka, Maironis, Vaižgantas — minint tikrai kelis — nesėdėjo romantiškose palėpėse, rašinėdami tautos himnus ir skambias eilutes. Rizikuodami savo asmenine laisve, jie samonino tautą, žadino lietuvišką susipratimą. Tai milžiniška misija, nenulstamas darbas ir pasiaukojimas. Ar jie to siekė veltui?

Taip atrodytu, stebint daugelio jaunimo laikyseną. Žinoma, mes matom "daug gražaus jaunimo" savo parapijose, organizacijose. Gimnazistų amžiaus lietuvių — daugybė, bet studentų, išskyrus vakaruškas, perpus mažiau. Kur jie dingsta? Paskesta universitetuose, asmeniniuose darbuose. Organizacijose, kur graužiasi ta pati nuolatinė saujelė veikėjų, lieka tik vardų sąrašai. Jau tų žmonių nebesu-graibstys — jie perdaug užsiėmę sava reikais. Tik ne-drisk jiems paminėti tautiškumo — nusijuoks ir nueis kurtom palost. Nebeįdomi lietuviška veikla — tie patys veidai. Nėra laiko lietuviškumui, spaudai, kalbai.

Kita vertus, ar galima perdaug juos kaltinti? Gyvenam tarp svetimatų, kaip toji ada-ta šieno kupstas. Taip sunku atsisipirti, nenusivilti ir visko ne-miršti, kai aplinkui kiša argu-mentus: "Neverta, ko jūs čia sie-lijatės, jūs vistiek tos savo Lie-tuvos neįkovošit. Nejaugi jūs galvojat, kad jūsų vaikai ir vaikų vaikai dar bendras su lietu-vaiss, tebekalbės lietuviškai? Ką jūs manot atsielti?"

Atsakant žodžiai džiūsta gerklė. Kodėl? Kadangi nesam pa-kankamai susipratę lietuvių.

"Reikia išlaikyti kultūrą" — filosofškai dėstai seniai matytam studentui. "O ką man ta kultūra duoda?" — atsako. "Kas iš jos?" Ir nesumėtai jam taip pat atrėžti: "O kas gi iš Tavęs belieka, jei atsisakai mūsų ar betkokios kultūros?" Gal pritaipsi geriau prie masės, prie tų mili-jonų, kurie moka tik pinigėlius kraut ir težino kokios yra naujausios mados, filmai ir alinės? O gal geriau priklausi prie tų, kurie visai nežino ko nori? Jų dėstomos internacionalistinės ir humanistinės teorijos man yra perskystos. Kodėl studentai at-krinta nuo lietuvių arba sėdi apatiškai pakampėse? Turbūt yra persunkus pagalvot, bet tik-rai pagalvot, kaip jie gali prisidėti prie lietuviškos kultūros, kokiame įmigio laipsnyje be-būtų?

Tautinė samonė ir kultūra nėra siauros prasmės žodžiai. Jie apima daugelį vertybių, kurios žmogų, žmones ir žmonių pra-turtina. Lietuviai aušrininkai, tautos žadintojai, nekovojo gi iš neturėjimo ką veikti. O jų dar-bas nebaigtas. Dabar mums reikia platesnio ir gilesnio susipa-timo: juk mes esam įgyvendinto-jai tos kultūros, kurią diskutuo-jame. Jeigu kultūra yra apmirus ar apmirus, tai tik todėl, kad mes snaudžiame.

Prancūzų filosofo Renano žo-džiais tartum: "Tauta yra siela, dvasinis pradai, pasididžiavimas bendra praeitimi, norint būti drauge ir bendrai kurti ateitį (mano pabrūkta). Tautybė pa-prastai yra paveldima iš tėvų, iš tautos, kurioje gimstama. Tuo atveju daugiausiai lemia tautinė kultūra: pirmoji eilė kalba, ku-rią išsaugama. Vien gimimu ar kilme, be atitinkamo įaugimo kultūron žmogus savaime nei-sijungia jokiu visuomenėn."

Ramunė Sakalaite

Nepaskelbti kelionės užkulisiai

S. Amerikos skautų kelionė Europon buvo gana plačiai spau-dojama aprašyta. Jau visi žino ko-kie gražūs buvo Sveicarijos kal-nai ir kaip šiltai Europos lietu-vaiss skautus priėmė. Bet dar iki šiol tėvai negali suprasti, kodėl jie grįžo be pinigų, numetę 15 svarų svorio ir kodėl grįžusiems reikėjo taip ilgai miegoti.

— Visa tai nėra svarbu, — ta-rė tėvai. — Jie niekad neužmirš-tos kelionės.

Ir Europa niekad neužmirš. Net ir dabar, kai ramų vakarų pilnas nebulis šviečia, senas eu-ropietis dar girdi lietuvišką dai-ną...

Pati pradžia buvo Anglijoje. Atsiradom Royal Hollowoy Col-lege pastate — pavargę, išalkę, sudrėbę. Bet po 30 minučių jau visi buvo susiradę užsiėmimus: vieni žaidė biljardą, kiti susi-radę miestelį, o treči pradėjo fo-tografuoti. Nesvarbu ką — trau-ke be sustojimo. Grįžęs į Torontą, aš mačiau keletą jų nuo-traukų: "scena" iš Anglijos, "scena" iš Italijos ir dangus iš Vokietijos lietuvi lyjant.

Tą vakarą buvom visi išvar-gę, bet dar išėjom į anglių "PUB". Aš tenai netyčia atsi-sėdau prie vieno anglo, kuris mušė savo penkerių metų vaiką. Pastebėjęs, kad esu svečias, pa-liko savo vaiką ant grindų ir už-dėjo koją, kad nepabėgtu. Ang-las pasižiūrėjo į mano kaklarai-ščių ir pradėjo derėtis, kad jam parduotų. Turėdamas tik du kaklaraiščius, aš nenorėjau vie-no nufototi. Bet ir jo draugai pradėjo derėtis, kad parduotų. Mano draugai, nenorėdami, kad

būčiau nukriaustas, stengėsi iš-auglo kuo daugiau išprašyti. Niekas nenorėjo girdėti mano protesto. Pagaliau jie visi su-tarė kainą — 6 bokalai alaus. Ne-turėdamas pinigų išieties, atida-viau kaklaraištį, o anglas vėl pradėjo savo vaiką linksmiai mušti. Tik gaila — draugai apsi-kaityt: mes buvom ne šeši, bet septyni. Alaus man neteko — tai buvo mano uždarbis.

Grįžę į savo nakvynės vietą, mes vos galėjome išlaikyti at-merkias akis. Dar nutarėm kurtomis palost. Staiga išgirdome lauke kažką šaukiant. Pažiūre-jome, kas ten darosi: iš ketvirtos augšto vienas skautas leidžiasi žemyn ant surišių paklodžių. Nusileidęs žemyn, įsai visiems pro langus žiūrintiems nusilen-kė ir apsisuko eiti. Staiga pama-tė vieną iš vadovų. Jaunuolis su-klupo ant kelių.

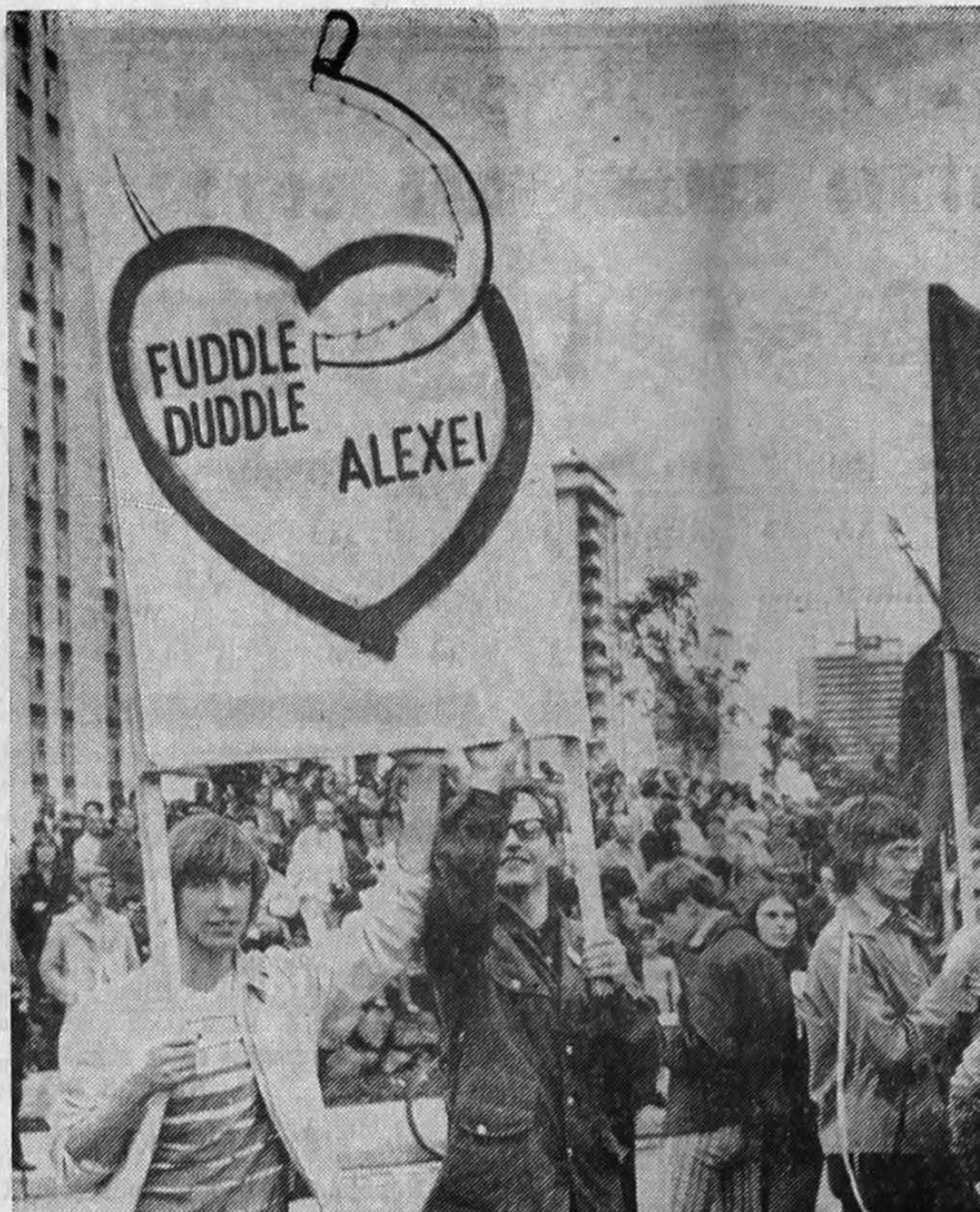
— Ar meldiesi? — klausė va-dovas.

— Ačiū Dievui, kad suradau savo pinigų, kurie buvo iškritę pro langą, — atsakė įsai. Per-sižegnojo, apsisuko ir užlipo at-gal į savo kambarį ketvirtame augšte.

Sveicarijoje keletas jaunuolių nuėjo į kazino palost ruletę. Pri-rūkytas kambarys. Tylu. Nervai įtempti. Valio! — suriko jaunu-olis, laimėjęs \$10. Savininkas, kuris buvo apsilvilkęs smokingu, šaltai pažiūrėjo, galvą pakraipė ir tyliai tarė:

— Du bist Turist!
— Nicht Turist, aber Litauer.
— Ja, Litauer, aber Turist.

Antanas Šileika

Taip pasitiko Toronto baltiečiai studentai Sovietų Sąjungos diktatorinį premjerą A. Kosyginą

SKAITYKIT, BET NESIJUOKIT...

Dviejų kunigaikščių kova susirinkime

Susirinko masė studentų. Di-delių ir mažų, storų ir plonų, ilgaplaukių, barzdėtų, ūsuotų ir plikų. Tai būrys, kuris susirin-ko diskutuoti rimtų pasaulio pro-blemų. Siame pirmame studen-tų ateitininkų susirinkime, ku-riame dalyvavo virš dvidešimt puikaus jaunimo, buvo svarsto-ma ateinančių metų veikla ir renkama nauja valdyba. Vyko karštos diskusijos tarp Kara-liaus Vaidoto ir Kunigaikščio Algio Juzukonio bei jų rėmėjų. Karalius Vaidotas, labai popu-liarus Whitby draugovėje, kurią sudaro jis pats, reikalavo dars-tiško pakeitimo vadovybės eilė-se. Kunigaikštis Algis, vadovau-jąs konservatyviajai pasaulėžiū-rai, kovojo už palikimą senosios sistemos.

Pagaliva po ilgų, karštų, ko-vingų, aistringų, bet neskaus-mingų diskusijų demokratiniu būdu Karalius Vaidotas laimėjo kovą. Taigi, šitokie reikalai. Bus du pirmininkai! Visa draugovė bus padalinta, pagal norus, į tris grupes: socialinių reikalų komi-siją, korespondencinę komisiją ir finansų komisiją. Kiekviena komisija išsirsinks savo galvą, kuri atstovaus visai komisijai valdybos posėdžiuose. Taigi, val-dyba, išsina, susidaro iš penkių asmenų — du pirmininkai ir trys galvos. Savaime aišku, dvasios vadas irgi turi savo parei-gas. Kaip matote, šitokių būdu vi-sa kuopa bus tiesiogiai įjungta į darbą. Nebėbus jokios apatijos, nebėbus ištušusių studentų. Vi-si mieliai atliks savo darbą, vi-si visas savo jėgas panaudos ge-ram, konstruktyviam, praktiš-kam veikimui. Bent tokia yra teo-rija. Marksas irgi turėjo teo-riją...

Be šios naujos struktūros pa-sisekimas priklauso nuo pačių žmonių. Jei nariai domėsis, iš-jungs visa siela, — pasiseks. Jei ne, tai pasiseks tik pusiau ar dar blogiau. Visai gali nepa-sisekti. Iš dalies priklausys ir nuo to, ar mūsų du pirminin-kai — solistas Jonas Vaskevi-čius ir Karalius Vaidotas Vaiciū-nas pajėgs uždegti kitus, kad ir jie taip aktyviai dirbtų Die-vo ir tėvynės labui.

Sėkmės visiem šių metų veiki-loje. Be to, dar daugiau sėkmės linkime centro valdybai — ir se-najai ir dar nepilnai išrinktajai.

Aldadrikas Tiškus

Kovoti su rusais? Bet kaip?

Karalius Mindaugo ateitinin-ku kuopos rengtos studijų dienos Dainavoje įvyko spalio 22-24 d.d. Su-sirinko jaunimas iš Detroito, Kleve-lando, Čikagos, Daytono ir Toronto. Susipažinimo vakare piešm plakas-tus apie ateitininkų penkis princi-pus. Šeštadienį apie tautiškumą kal-bėjo Almis Kuolas. Jis pabrėžė: mes negalime kovoti prieš rusus karu, bet turime išlaikyti lietuviškumą sa-vyje ir parodyti pasauliui, kad di-džiojamės savo tauta. Apie inteli-gentiškumą kalbėjo L. Gražulienė. Ji aiškino, kad žodis "inteli-gentiškumas" neturėtų būti maišomas su ang-lišku žodžiu "intelligent". Lietuviš-ka inteli-gentiškumas apima jausmus, gyvenimo patirtį, mokymąsi, klus-numą. Inteli-gentas žmogus moka jausmus tvarkyti, žino kur ir kam yra laikas. Algis Puteris kalbėjo apie visuomeniškumą. Jis sakė, kad visu-meniškumas yra visa, kas vienai ar kitaip tarnauja žmonių labui. Kun. Jonas Staškevičius, kalbėjo apie ka-tališkiškumą kaip skelbimą kitėm žmonėm Kristaus evangelijos. Kata-liškiškumas reikalauja rūpin-tis, kad kiti žmonės rūpintųsi religija. Dr. Kriaučiūnas aiškino, kad šeimą yra lietuvių šventykla. Jis paminėjo prie kiek šeimų kiekvienas žmogus pri-klauso — pasaulio, krašto, tautos, valstybės, šeimos.

Vakarinę programą atliko Detroi-to kuopa, padedant Toronto kuopai. Po to prasidėjo šokiai. Sekmdienį, 8.30 v.r., kun. J. Staš-kevičius laikė Mišias.

10 v. dr. A. Liulevičius vadovavo simpoziumui "Kodėl penki princi-pai?" Jis davė pasiūlymų pvz. apie žmoniškumą ir gyvumą. Po diskusijų buvo nutarta, kad žmoniškumas glū-di inteli-gentiškumo, visuomeniškumo ir katalikiškumo apimtyje, gyvumas — visuomeniškumo. Jis pabrėžė, kad principai yra rodikliai į gyvenimą — juos reikia sekti.

Detroito Karaliaus Mindaugo ateitininkų kuopa dėkoja visiems prisidėjusiems prie mūsų studijų dienų, ypač mūsų globėjams — p.p. Udriams, paskaitininkams, virėjoms — p.p. Kurieniui, Mičiūnieniui, Skiotie-nei ir Smalinskienei.

Viktoras Nakas, pirm.

Rasa Zemaitytė, sek.

Toronto jaunime, ateik dainuot!

MERGAITĖS, BERNIUKAI — dideli ir maži, skautai, ateitininkai, futbolininkai, krepšininkai ir mėgėjai — sujunkim balsus ir pūskim į vieną dūdą!

REPETICIJA norintiems dainuot tautinių šokių šventėje Čikagoje ir jaunimo kongrese — lapkričio 26, penktadienį, 4.30 v. p. p., Lietuvių Vaikų Namuose, 57 Sylvan Ave., Toronto.

Nė šimtas arklių nepritrauks...

Kritiškas įvertinimas lietuvių literatūros mokymo liuanistinėje mokykloje

Yra pastebėtas faktas, kad mokiniai dažnai nepažįsta lietu-vių tautos dvasios per literatū-ras pamokas. Kad galėtų ją pa-žinti, mokinys pats turėtų iš tik-rųjų tą dvasią pajusti. Be tokio pajutimo literatūra jam pasida-ro šalta, ne prie širdies.

Kodėl literatūra mokoma iš viso? Yra du pagrindiniai tiks-lai: ji turėtų mokiniį supažindinti su įvairiais pasižymėjusiais lietuvių rašytojais, poetais bei jų darbais; literatūros pamokos turėtų patraukti ir perduoti tam tikrą pasididžiavimą lietuvių li-teratūra. Kas iš to, jei mokinys žino, kad tas ir tas parašė tą ir tą, tada ir tada, o pats dalykas jam bus nei šiltas, nei šaltas. Kol šios pamokos nepatrauks moki-nio ir neperduos jam to jausmo ("štai lietuviškas veikalas, ir aš didžiojuoju juo, nes esu lietu-vis"), tol literatūros pamokos nebus pilnai sėkmingos. Todėl, galima sakyti, literatūros moky-masis yra tapęs tokiu dalyku, kuris privalo būti atliekamas, jei nori būti perkeltas į sekančią klasę. Jeigu mokinys išmoka kelias pavardes, kelis pavadinimus ir kiek pažįsta vieną kitą veikalą, tai pereina be didelių sunkumų. O jau perėjęs gali už-miršti visa, ką yra išmokęs, nes jau to nebereikės žinoti.

Laikas ateina užbaigti šešta-dieninės mokyklos dupeas, ir mokinys, nors gal ir žino kelias literatūrinės informacijas, vis-dėlto nėra pakankamai paruoš-tas šiuo atžvilgiu. Paklauskime,

Silpnokas suvažiavimo simpoziumas

Kanados lietuvių jaunimo su-važiavimas oficialiai prasidėjo šokiais š.m. spalio 8, penktadie-nio vakarą, St. Catharines, Ont. Kad šokiai gerai pasisekė, buvo galima matyti iš pavargusių jau-nimo veidų, kai jie susirinko šeštadienio rytą programai ge-rokerai pavelavę. Sunku buvo at-sikelti. Diena buvo lietinga, ir tautinių šokių grupių pasirody-mas St. Catharines miesto cent-re negalėjo įvykti. Visą dieną taip lijo, kad beveik pradėjom galvoti apie antro Nojaus laivo statybą...

Nors jaunimo simpoziumas turėjo prasidėti 10 val., tačiau pagal lietuvišką tradiciją iki 11 val. auditorijoje nesimatė nė gy-vos dvasios. Mažai kas tepasi-rėdė ir po 11 valandos. Devyni prezidiumo nariai žiūrėjo į be-veik tuščią salę. Buvo pastebėta šiek tiek nusivylimas iš tų, kurie atvyko iš toliau. Vistiek buvo bandyta praversti kokias nors diskusijas. Kilo klausimas, ar lietuviškas jaunimas išsilaikys dabartinių organizacijų remuo-se. Romas Sakadolskis išreiškė labai idomią mintį, kad kyla ne išsilaikymo klausimas, bet dau-giau kalbos ir kūrybos. "Išsilaik-ymo neužtenka. Reikia ką nors su ta kalba, su ta kultūra pa-daryti." Buvo ir kitų idomių pa-sisakymų. Pvz. esame kanadiečiai pirmoje eilėje, o lietuvių — antroje. Ta nuomonė nebuvo la-bai šiltai sutikta.

Buvo keltas klausimas apie jaunimą, kuris niekur nepri-klauso. Kaip jį pritraukti? Trū-kumas laiko veiklai nėra patei-sinama priežastis pagal vienos prezidiumo n a r e s nuomonę. "Yra laiko viskam, tik nereikia perdaug išsiplėsti." Buvo priei-ta išvados, kad yra tokio jauni-mo, kuris niekur nepriklauso. Kaip galima kalbėti apie grupę, kuri gal net negyztuoja? Bet jeigu ir yra tokio jaunimo (ty-liojį mažumą), jiems pirmiausia reikia įrodyti reikšmę priklaus-yms organizacijai. Jei nėra su-pratimo, ką reikšia organizaci-ja, nėra tikslo ir jai priklausyti.

Mano nuomone, simpoziumas galėjo būti geriau paruoštas. Būtų buvę geriau, jeigu klasi-mai būtų buvę iškelti gerokai prieš pat kongresą spaudoje. Būtų tada buvę laiko pagalvoti ir gal net pasirinkti keletą fak-tų. Iš viso faktų buvo mažai pa-teikta. Jei diskutuoti nežinoda-mas pagrindinių faktų, tai ko-kios tautos diskusijos? Kad tema galėtų būti geriau išvystyta, bū-tinai reikėjo turėti kokią nors paskaitėlę. Taip pat aš neįtariau, kad diskusijos pasiekė koki nors konkretų rezultatą. Viskas liko ore kyboti.

Po diskusijų sekė laisvojo pa-saulio lietuvių jaunimo kongre-so komiteto pirmininko ir pro-gramu komisijos pirmininko pranešimai. Svarbiausios infor-macijos: kongresas p r a s i d e s 1972 m. birželio 30 d. Čikagoje ir truks 17 dienu. Kongreso sto-vykla bus Kanadoje ir užbaig-mas numatomas Toronte.

Po simpoziumo penkias va-landas laukėme iki Lietuvių Die-nos susipažinimo vakaro. Didelė-je salėje susirinko per 1000

"TĖVIŠKOS ZIBURIAI" pre-numerata metams — \$7.00: nuo-jiem skaitytojams pirmaisiais metais daroma nuolaida — tik \$5.00 metams.

ar jis yra perskaitęs bent vieną lietuvišką knygą? Kiek mokinių iš viso yra patys pilnai perskai-tę bent vieną lietuvišką pasaką? Greičiausiai jis neperskaitys to-kio dalyko ir baigęs mokyklą. Kodėl? Nes tai jam yra sunkus darbas, o ne malonumas. Jis ne-turi nei intereso, nei tos dvasios, kuri jam duotų norą domė-tis tokiais dalykais. Nė šimtas arklių nepritrauks jo prie tos knygos. Jis pats turi turėti norą, kaip nors jį pažadinti. Nei mokytojas, nei tėvai, nei draugai negali jam tos dvasios dirbtinai įkvėpti. Bet jis gali būti jų ve-damas ir patraukiamas, kol pats pradės jausti, kad tikrai yra lie-tuvius, kol pagaliau pradės ver-tinti lietuvišką literatūrą.

Prieiname prie antro klau-simo. Kodėl šitas įvertinimas nėra perduodamas šiuo metu? Klūtis randasi arba pačioje me-džiagoje, kuri yra mokoma, arba perdavimo metodikoje. Sakyčiau, pirmoji priežastis atpuola. Žinome iš žmonių, kurie yra skaitę literatūrinius veikalus, ir taip pat mokininkų, kurie yra išnagrinę juos, kad didelė da-lis tų veikalų yra augšto lygio kuriniai. Taigi, problema glūdi pamokų dėstyje ir mokykmo me-toduose. Mokiniai, atėję į klasę, pradeda rašyti ir praleidžia dau-giau kaip pusę laiko darydami užrašus, kurių vertė būna perde-dama. Mokinys atsiverčia sąsiu-vinį tiksliai prieš egzaminus (jei iš viso peržiūri), o po to pamirš-

žmonių. Grojant smagiam or-kestrui, susimaišė visos genera-cijos kartu į vieną masę. Vaka-ras praėjo labai linksmai. Ma-tėsi šokiuose daug ir jaunimo, kurio neteko matyti ryto disku-sijose. Manau, galima sakyti, kad jaunimas geriau baliavoja, negu diskutuoja.

Sekmdienio programa prasi-dėjo iškilmingomis Mišiomis St. Catharines katalikų katedroje. Labai gražų pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Po Mišių buvo jaunimo eiseną prie paminklo, o po to visi susirinko į St. Cathari-nes Collegiate auditoriją oficialiai daliai ir koncertui. Meninę dalį atliko tik jaunimas. Vėl bu-vo pilna salė.

Nors ir maža St. Catharines bendruomenė, tačiau sėkmingai surengė šią didelę Bendruome-nės šventę — 17-ą Kanados Lie-tuvių Dieną.

Algis Čepas

Kęstutis Seštokas

Sao Paulo tautinių šokių sambūris "Žilvitis", aplankęs Rio de Janeiro lietuvių koloniją su šokiais ir dainomis spalio 31. Nevienas šokėjas tikisi dalyvauti IV tautinių šokių šventėje ir jaunimo kongrese. Nuotr. A. Saulaičio

Kur daug jaunimo, sunku pritapti

Kyla klausimas, kodėl yra jaunimo, kuris niekur nedalyvauja? Galbūt jums atsakymas aiškus — jaunimas nenori. At-sakymas gali būti teisingas, bet tik iš dalies.

Toronto jaunimas yra kartu užaugęs (dauguma). Jie jau nuo mažens yra kartu bendravę, kar-tu žaidę, todėl jiems lengva pri-tapti bei priklausyti prie kiekvienos organizacijos. Jų draugai ir draugės dalyvauja visur ir yra dideli veikėjai. Tai šitokioji būklė yra didesnė pusė jauni-mo. Yra betgi maža dalelė lie-tuviško jaunimo, kuris neseniai atvyko iš įvairių kraštų, nieko nepažįsta ir svyruoja savyje. Pritapti, pasirodo, nėra lengvas dalykas.

Gyvenant didelėje lietuviško-je bendruomenėje, kur apstu įvairiausių organizacijų, naujas veidas jaunuolis ar jaunuolės nėra greit pastebimas, o jeigu ir pastebimas, tai su tam tikru šaltumu. Jeigu nori, murksok — mes tavęs nepažįstame. Taigi, toks susidaro pirmas vaizdas, no-rint įsijungti į jaunimo organi-zacijas. Keista, bet taip yra.

Dažnai žmogus jaučiasi vieni-šas ir pasimėtęs, reikalingas draugu, bet jį neranda. Nors ta-vo veideli matė, kartų dalyvavo, bet nelabai nori pažinti ir ta viena paprastą žodelį "labas" sunkiai išsaria. Ar tai bendravima? Paklauskite save, kaip iustumėtės, jeigu atvyktumėte į svetimą kraštą, kur gausu lie-

ta apie jį. Tos dvasios, literatū-ras įvertinimo, kurios nėra pas mokinius, niekad ir nerasime, jeigu jų literatūros žinojimas bus toks ribotas. Bet kaip gali-ma perduoti tiek per tokį trump-ą laikotarpį? Juk mokiniai su-sirenka tikiai kartą į savaitę, trim ar keturiom valandom!

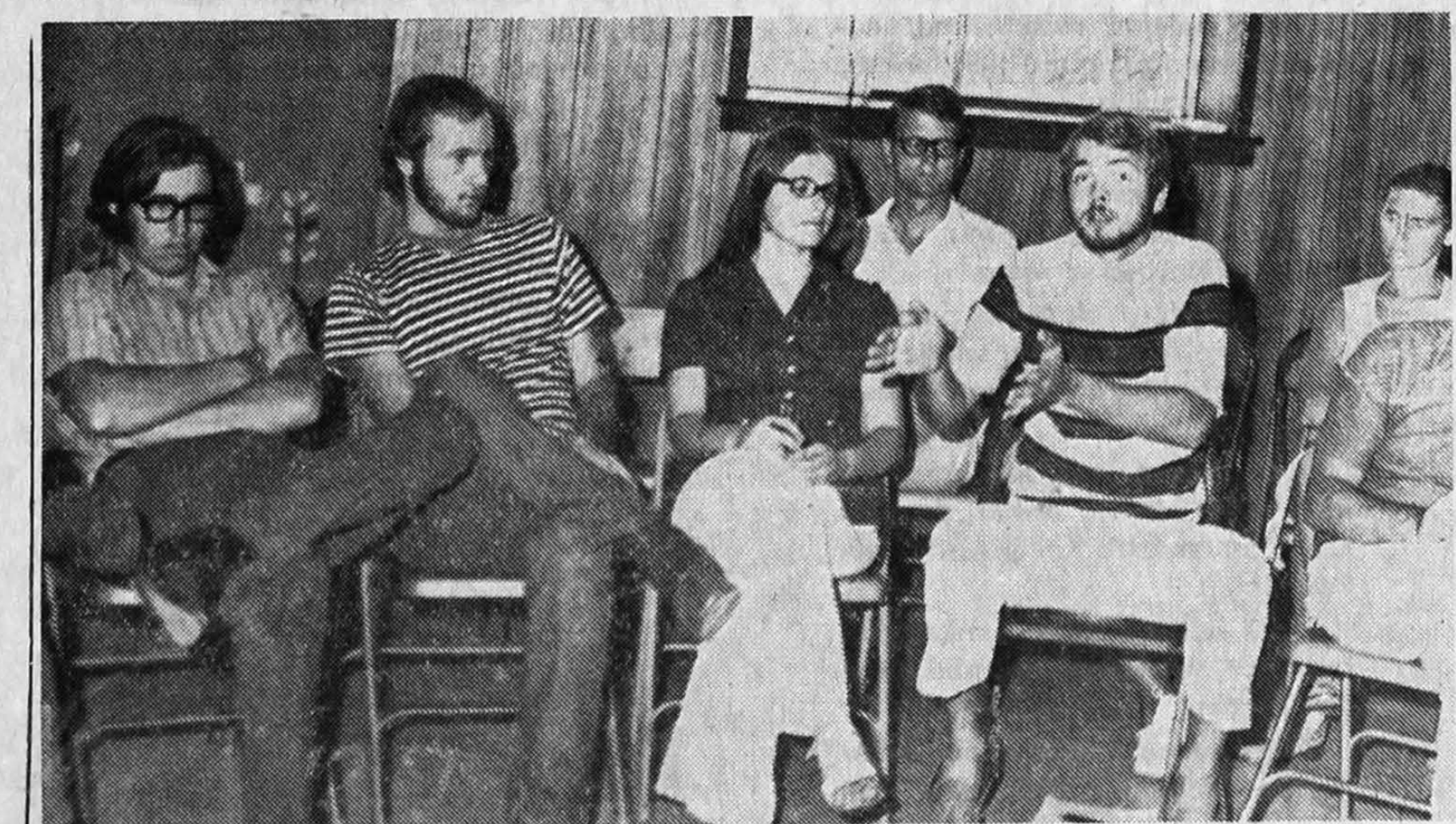
Iki šiol mokytojas atlikdavo daugumą darbo pamokų ruoš-me. Bet ne mokytojas, o moki-nys privalo visa tai pasisavinti. Todėl ne tik mokytojas, bet ir mokinys turėtų rūpintis pamo-kų paruošimu. Darbas gali būti suskirstomas taip, kad kiekvie-nas klasėje lygiai prisidėtų.

Pavyzdžiui, kiekvienam moki-niui arba jų grupei gali būti pa-skiriama viena literatūrinė te-ma metų laikotarpyje. Būtų jų atsakomybė tą temą per vieną pamoką pristatyti ir ją išnagri-nėti. Tai darydamas, mokinys atliktų keturis dalykus. Pirmiau-sia tema, kuri metų plane yra įrašyta, būtų išnagrinėta. Moki-nys, kuris paruošė tą temą, tu-rės padirbėti ir gerai su ja su-pažinti. Klasė atidžiai klausys, jei vienas iš jų pačių jiems kal-bės. Kalbėtojas lavins tuo pačiu savo lietuvių kalbą. Užrašai gali būti iš anksto paruošiami ir at-spausdinami, kad mokinių pa-grindinis dėmesys būtų nukrei-piamas į paskaitą. Vienas kitas gal net išdrįs pateikti klausimą arba pareikšti savo nuomonę. Pats mokytojas galėtų suvesti pagrindines mintis pamokos ga-le ir pridėti, kas buvo praleista.

Kitas pasiūlymas: kiekvienas mokinys pasirinktų po vieną lie-tuvišką veikalą ir jį perskaitytu. Tai padaręs, jis išeitų mokyto-jui rašinį ta tema. Šis darbas galėtų būti mokytojo įvertintas atitinkamu pažymiu.

Panašios programos gali būti pradedamos jau aštuntame sky-riuje ir kasmet padaromos tru-puti sudėtingesnės. Šiuo metu mokiniai pereina kasmet augš-tesnėn klasei iki devintos kla-sės be labai sunkaus darbo. Staig-a, kai pasiekia dešimtą skyrių, mokytojas turi perduoti galybę informacijai, kurių niekad ne-spėja tinkamai perduoti. Kai mokinys tuo metu nebepajėgia atlikti darbo, jau būna per vėlu.

Literatūros pažinimas kol kas mažai sustiprina tautinį apsi-sprendimą ir Lietuvos pamilimą, nes tas pažinimas nėra aiškus. Tačiau lietuvių literatūra gali tai padaryti, jei ji būtų prista-toma mokiniui patraukliu būdu.

Studentai diskutuoja išsivijus gyvenimo problemas Dainavos stovykloje. Iš kairės: Girnius, Nakas, Kuralė, Alšėnas, Lukas, Bogutaitė-Dėdinienė

"Šatrijos" skautėms — dvidešimt metų

Išsivijęs gyvenimo vis gausėjantių sukaktuvinių eilėn šm. lapkričio 14 d. įsikviato Toronto skautė "Šatrijos" tuntas, iškilminga sveika ir didelių tėvų bei svečių suėjimu atšventės skautiškos veiklos dvidešimtmetį. Pusantrą šimto draugovėms išrinkti skautė, vėliau įsėjus, sušuko "Visi būdžiai", kai atėjusi tunti-ninkė ps. P. Sapliene jas pasveikino. Scenos gilumoje skautiškos ir sukaktuvinės emblemos derinosi su vėliavų rikiuote, kuri buvo išsitiesusi per visą Priskilimo salę. Iškilmingosios sveikos komendantė v. sl. I. Stanionytė pakvietė ilgametį tunto dvasios vadovą kun. kleb. P. Abzbalį invokacijai, po kurios s. D. Keršienė perskaitė LS Sesierys vyr. skautininkės įsakymą, kuriuo tunto adjutan-tas v. vl. R. Puniškaitė-Lasienė apdovanota Pažangumo žymeniu, o psl. N. Zulytei pripažintas "Gintaro" vado-vių mokyklos baigimas ir įteiktas ženklas bei pažymėjimas. Tunto įsakymu už nuopelnus į vyr. laipsnį pakeltos į v. sl. B. Abromaitienė, į psl. Gerda Tarvydienė, G. Baltadavienė ir E. Simanavičienė. Tuo patiu įsakymu už darbštumą apdovanotas Laktūngalos ženklų jaun. kareivis R. Bobelytė, A. Bartnikaitė, N. Dūdaitė, R. Dūdaitė, A. Sernaitė ir R. Tamu-lionytė. Tėvų k-to pirm. K. Šapočkinui buvo prisegtas ordinas "Už nuopelnus su rėmėjo kaspinu", kuriuo jis buvo prieš pusmetį apdovanotas. Perskaitytas LS Sesierys v. s. L. Mi-lukienės sveikinimas šventės proga. Žodžiu "Šatrija" pasveikino Kanados rajono vadą s. K. Batūrą, vadeivės vardu s. I. Meikeliuon, Priskilimo par. klebonas T. Placidas, OFM, Det-roito skautų tuntininkė v. v. B. Bakytė (įteikė abiem Toronto tuntininkam po poezijos rinkinį — V. Mačernio ir B. Brazdžionio), ateitininkų vardu L. Gustaitienė, KLB Toron-to apylinkės pirm. J. Karpis, šaulių vardu St. Jokūbaitis. Raštu sveikino: Kanados rajono vyr. dv. vadovą v. s. kun. St. Kulbis, SJ, Toronto taut. so-kių grupę "Gintaras" ir jo rėmėjų k-tas. s. E. Sakienė iš Buffalo ir

paukštyčių vėliavos krikšto tėvai s. G. Valiūnienė ir K. Rusinas, kurių sveikinimo žodžius palydėjo dovanė-lės pačiam jauniausiam atžalynui. Po tuntininkės ps. P. Saplienės padėkos ir linkėjimo dar daugiau dirbti Tau-tos himnui ir vėliavų išnešimui buvo baigta iškilmingoji dalis. Improvizuoto lauko ir vienetų pasi-rodymo daliai vadovavo v. sl. Rasa Mažeikaitė, pradžioje perskaitiusi 20-mečio kelią ir pakvietusi visas buvu-sias tuntininkes ir dabartines viene-tų vadoves ateiti prie tunto medžio ir jo šakas papuošti skautiškais žen-kais. Atėjo pirmoji Toronto skautė vadovė jūr. s. R. Jasiūnaitė-Kupre-čienė, pirmojo misraus tunto tunti-ninkas jūr. s. H. Stepatitis, pirmoji "Šatrijos" tuntininkė s. S. Šileikytė-Draugelienė. Toliau ejo s. V. Kalend-rienė, ps. S. Ramanauskienė, s. D. Ker-sienė, ps. R. Žilinskienė, s. L. Gvil-dienė, ps. P. Saplienė, ps. R. Gvil-dytė-Poškienė, ps. seselė Ignė, v. sl. G. Kalinauskas, ps. A. Biškevičienė ir visos 9 dr-vių draugininkės. Pasi-puošus tunto medžiui, skambėjo dai-nos, sūkiai. Scenoje kurybingai pa-sirodė skautukės, išskenzuotos lietuviškas dainas. Išskirtiniai talen-tinai apie žibuokles padainavo jūrų skautų mažoji solistė Lana Vyte. Su nauju repertuaru pasirodė skn. Ste-po Kairio muz. vienetas, vad. ps. R. Poškienė.

Laui pamainomis vadovavo ps. A. Biškevičienė, v. sl. B. Paliulytė, sl. E. Jonaitytė. Programą koordi-navo s. B. Mažeikienė, parasiusi ir režisavusi kaikiurios pasirodymus. Lauzo pabaigai vyr. skautė parodė keletą skaidrių iš "Šatrijos" gyveni-mo. Kai ant Gedimino pilį vaizduo-jamio sukaktuvinio torto (p. Gata-veckienės) sužibėjo žvakutės, šventė ejo prie pabaigos. Visi pasivaizdino kavute ir skautų sunėtais saldumy-nais. Svečiams buvo laiko apžiūrėti v. sl. B. Abromaitienės rūpestu su-organizota nuotraukų parodėlė. Ten buvo matoma praeitis — kaikiuros vadovės tada buvo tik paukštytės. Tai teikia daug vilio ir atečiai. Č.S.

OTTAWA, ONTARIO

BENDRUOMENIS POBŪVIS. Spa-lio 31 d. Otavos Lietuvių Bendruome-nis turėjo pirmą rudens pobūvį, su-ruošta naujos valdybos. Kristaus Ka-liaus šventės proga kun. dr. V. Ski-landžiūnas atliko šv. Mišias. Į pri-taikytą tai dieną pamokslą kunigas įpyne mūsų Bendruomenės tautinis, šeimyninis ir kasdieninis gyvenimo rūpestius bei paskutinių savaičių po-litinis įvykis Kanados sostinėje. Ši kartą pamokslininkui ypatingai sekė-si, nes kalbėjo ne tik kaip dvasios va-dovas, bet ir Bendruomenės pirmi-ninkas. Po Mišių visi suėjo į salę, kur įvyko meninė dalis, anot mūsų jaunimo — "mini" koncertas.

Pirmiausia, pirmininko prašomas, inž. J. Danys papasakojo savo išpu-dius iš krašto tarybos atstovų suva-žiavimo Toronte. Po pranešimo — koncertas. Mūsų naujoji ir "jaunoji" (pagal narių amžių) valdyba padarė žiūro-vams tikrą staigmeną. Ligi šiol pa-rangimuose pasirodydavo jaunimas su tautiniais šokiais, šėdadienines mokyklos mokiniai, pakvietieji me-nininkai iš kitur. Ši kartą pasirodė mūsų suaugusieji nariai. Į sceną iš-ėjo solistė O. Smidienė su savo 6 metų dukrele Daryte (abi tautiniai drabužiais apvilktos), o prie pia-nino atsėdėjo muzikos mokytoja Dan-guolė Zalatoritė. O. Smidienė, gausdama prie savęs dukrelę, D. Zalatoritė akompanuotai, jautriai

padainavo: "O, atsimenu namelį". Ši daina, kaip ir "Aš mėgstu mėlynąjį dangų", žavėjo ne tik gerų išpildymu, bet ir turiniu. (O. Smidienė yra gi-musi ir angusi Kanadoje).

D. Zalatoritė gražiai paskam-bino pianinu Beethoveno sonata. Suneštinės vaišės — kavutė praėjo labai geroj nuotaikoje, bešnekučiuo-jant bei tvarkant organizacinis rei-ka-lus, kaip solidarumo įnašų rinki-mas. Vasario 16 giminaičiai ir t. t. A. Paškevičius parduvinėjo loterijos bilietus šeštadienines mokyklos nau-dai. Pirm. kun. dr. Skilandžiūnas pa-dėkojo visiems už atsilankymą, pra-nešė valdybos planus, prašydams pajieškoti daugiau "paslėptų talen-tų". — Be pirm. kun. dr. V. Skilan-džiūno, į naują valdybą įėjo: D. Pro-cutienė — vicepirmininkė, T. Ramū-naitė — sekretorė, A. Ptasinskas — izdininkas, J. Baziliauskas — kultū-rinių reikalų vedėjas. Berods, Otava pirmoji įvykdė tai, apie ką visos bendruomenės kalba — perduoti va-dovavimą jauniesiems. Linkėjime jiems sėkmės ir sakykite ačiū pobū-vio vaišių šeimyninėms su S. Balse-vičiene priėjus.

SIOU METU turime ir ligoniu. Ka-zė Povilonienė serga Civic Hospital ligoninėje jau trečia savaitę. Pasi-gendame jos vaisingumo Rimonde savaitgaliais. Greičiau pasveik!

Vilnietė

Skautų tuntas "Šatrija" Toronte paminėjo savo veiklos dvidešimtmetį. Nuotraukoje jaunosios sesės užpučia žva-kutes ant simbolinio Gedimino kalno — sukaktuvinio torto

BUFFALO, NEW YORK

"GYVATARAS" DŽIUGINO KI-TATAUČIUS. Sekmdienį, lapkričio 7, Hamiltono "Gyvatara" pasigėrė-tinai atliko lietuvių kultūros vakaro programą aštuntajame festivalyje. Buffalo lietuvių, kviesdami "Gyvata-rą", neturėjo jokių abejonių apie jo programos kokybę bei jos išpildymą. Vienintelis jų rūpestis buvo, kaip su-kviesti vietos publiką, nes laikas šiam lietuvių pasirodymui buvo labai nepatogus. Viena, šis koncertas tu-rodavo įvykti sekmdienio vakara, an-trą, tuo metu buvo pats rinkinies propagandos įkarštis, kuriam visa vietinė spauda buvo įtikinta. Vis-dėlto pora laikraščių ir radijo stočių rado reikala šį pirmąjį lietuvių pasiro-dymą pagarsinti. Ypač vakarinis Niujorko valstybės dalies katalikų savaitraštis "Magnificent" plačiai ap-rašė "Gyvatara" veiklą, įdėdamas ir jo šokėjų nuotrauką. Rezultatai bu-vo puikūs: į mokyklos auditoriją, tu-rinčią 450 sėdimų vietų, susirinko apie 400 asmenų. Tai rekordinis žiū-rovų skaičius, atsilankę ir atskiros tautinės grupės pasirodymą. Festi-valio rengėjų komiteto pirm. dr. Gre-del, dar koncertui nepasibaigus, kreipėsi į publiką pareiškdamas, kad ši lietuvių programa esanti geriausia iš visų festivalio programų, jo ma-tytų per aštuonerius metus. Kadangi lietuvių pasirodė pirmą kartą, festi-valio rengėjai leido supažindinti publiką su Lietuva. Klubo pirminin-kas dr. Algirdas Gamziukas savo ke-turių minučių kalboje trumpai per-žvelgė Lietuvos geografine, istorine ir dabartinę padėtį. Po to supažindino publiką su "Gyvatara", apibūdin-damas jo ryšį bei pasiekus rezultata lietuviškos kultūros sklaidime ir pakvietė Liną Verbeckaitę praneš-tinī programą, kuri savo uždavinį at-liko pasigėrėtinai.

Siuo lietuviškos kultūros debiutu Buffalo mieste turi pagrindo didžiuo-tis ne tik "Gyvatara" ir Buffalo lie-tuvių klubas, bet ir visa lietuvių bendruomenė, nes josios vardu tai buvo daroma. R. M.

DIENRASTIS "Buffalo Courier - Express" lapkričio 8 laidoje stambia antrašte skelbė: "Linksmas lietuvių šokėjų sukūrys". Ešą lietuvių kultū-ras vakaras įvyko po amerikiečių-vo-kių programos. "Tai didelis laimė-jimas Buffalo Lietuvių Klubu, kurio

branduolį sudaro 40 asmenų ir kuris priklauso JAV Lietuvių Bendruome-ni. Jis davė naują dimensiją tarybai (Folk Art Council), kuri kultūrine prasme yra ir šiaip jau turtinga. Lie-tuvių klubas pakvietė iš Hamiltono, Ont., keletą tuzinų lietuvių iš šokių ansamblio "Gyvatara", kurių amžius — nuo 6 iki paauglio metų. Kupini džiugios nuotaikos, šie puikūs šokė-jai, pasipuošę spalvingais čigonų dra-bužiais, suoliavo poromis, pyne rė-telės, mikliai žingsniavo, mojavo skry- bėlėmis, demonstruodami savitas for-mas, pradedant promenada, baigiant polka. Juos energingai lydėjo akor-deonistai — Kazys Deksnys ir Rūta Gudinskas." Laikraščio koresponden-tas R. O. Groves taip pat pagyrė so-listę sopraną Anitą Pakalniškę, baritoną Joną Vaškevičių ir akom-paniatorių Joną Govėdą. Ešą J. Vaške-vičiaus balsė girdėti boso Aleksandro Kipnio niuansai. Akompaniatorius davęs patikimą, jautriai palydą abiem solistams. Ansamblio "Gyvatara" va-dovė esanti G. Breichmanienė, pra-nešėja — L. Virbickaitė.

WINDSOR, ONT.

MERGAICIŲ KVARTETAS "AUS-RA" gruodžio 12 d. didžiulės Det-roito Cobo Hall parodų patalpose da-lyvauja kalėdinių giesmių bei papro-čių šventėje "Carols for Freedom". Šventė rengia ir visas išlaidas apmo-ka Detroito miestas per "Parks and Recreation" departamentą, o progra-ma atliks paverstų tautų meniniai vienetai. Lietuviams atstovaus Valės Tautkevičienės vadovaujamas Wind-soro lietuvių kvartetas, kurį su-daro Nijolė Giedrūnaitė, Aldona Tautkevičiūtė, Rūta Čerškutė, Dana Kozulytė ir akordeonistas Andrius Čerškus. Su Kalėdų papročiais sa-pažindins Robertas Selenis. Progra-mos koordinatė — Virginija Gied-rūnaitė. Šventės pradžia 2 v.p.p., lie-tuviškos dalies pradžia apie 2.30 v. p.p. Įėjimas visiems laisvas, jokių mokesčių bei rinkliavų nebus. Wind-soro ir Detroito apylinkės lietuvių kvietiami dalyvauti, ypač lietuviškoje dalyje ir palaikyti giedančių mergai-čių entuziazmą. Pakvieskime savo kaimynus amerikiečius ir darboviečių bendradarbius šioje šventėje daly-vauti. v.s.

KLB St. Catharines apylinkės valdyba

Winnipeg, Man.

PRANESAME, kad š. m. lapkričio 27, šeštadienį, 432 Elgin Ave (Lietu-vių parapijos salėje), rengiamas Lie-tuvos kariuomenės šventės minėji-mas. Pradžią 8 v. v. Meninė progra-ma, muzika, šokiai ir bufetas. Malo-niai kviečiame visus dalyvauti.

Apylinkės valdyba

DELHI, ONTARIO

KLB DELHI APYLINKĖS visuo-tinis metinis susirinkimas kviečia-mas gruodžio 5, sekmdienį, tuojau po 11 v. pamaldų parapijos salėje. Darbotvarkėje: apylinkės valdybos ir kontrolės komisijos rinkimas bei kiti bendruomeniniai reikalai. Apylinkės lietuvių prašoma susirinkime daly-vauti. Valdyba

P A D Ė K A

Reikiame nuosirdžiausią padėką visų organizacijų iniciatoriams ir vi-siems kitiems prisidėjusiems prie mūsų 30 metų vedybinio gyvenimo pobūvio dovanomis bei linkėjimais: p. p. Andraitienė, Ažuolams, Berži-niams, B. Diršams, Astrauskams, kun. dr. J. Gutauskui, Girnams, Garne-liams, Jakubickams, A. Kairiui, Kaziukoniui, A. Langams, E. Langui, Masiliams, Naginskui, Rimkams, A. Rudokams, M. Rudokienei, Rugie-niams, Stradomskiams, Skudodienė, Siurnoms, Šimutienei, Treigiams, Trečiokienei, Tamašauskieni, Ver-telkai, Vieračiūnams, Vindašiams, Zio-gams, Zilvičiams, Zebertavičiams, Lukošiams, Gurkšiams, Samas, Pran-ki, Steigvilams, Usvaldams, Kesi-liams, V. Kesielienei, Miniotams, Star-kams, Caikoms, A. Em. Mažeikoms.

Mums tai buvo didelė staigmena, kad taip per trumpą laiką suruostas toks didelis parengimas, kurio mes niekuomet nesitikėjome.

S. m. lapkričio 7 d. po pietų su-skamba telefonas — prašo mus at-vykti pas p. p. Žiogus. Nuvykome. Stai pasitinka mus su duona ir druska kaip Lietuvoje, o svečių pilnas kam-barys. Suskamba "Ilgiausių metų" sveikinimai. Ypatingai nuosirdžia padėką reikiame gerb. klebonui kun. dr. J. Gutauskui už taip turiningą sveikinimą ir linkėjimus. Taip pat didelis ačiū už sveikinimus p. p. A. Rudokui, Žiogienei, Beržiūnei, Stra-domskiui ir mielai O. Siurnienei, kuri taip gražiai nušvietė mūsų Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą ir jo var-gus lenkų okupacijos. Ačiū gerbia-majam solistui p. Rimkui už sudai-nuotas kelias lietuviškas dainas. Di-delę padėką reikiame J. Diliui už prisistatę sveikinimo telegramą iš St. Catharines. Labai dėkingi esame po-niams, tiek darbo ir trūsio idė-joms rengėjams: O. Siurnienei, Ja-kubickienei. Ypatingai nuosirdžia dē-kojame p. p. Žiogams už patalpą.

Jiems teko daugiausia pasidaryti.

Visada liekame dėkingi —

Silva ir Elena Jokubiliai

LONDON, ONT.

VISI I PARAPIJOS VAKARA, įvykstantį šį šeštadienį, lapkričio 27 d., parapijos salėje, 1414 Dundas St. Paskutinė proga prieš adventą pasi-linksminti prie gyvos orkestro muzi-kos ir turtingo bufeto su visų rūšių gėrimais, lietuviškomis dešromis ir t. t. Pradžią 8 val. vakaro, pabaiga 1 val. ryto. Pageidaujami laimikių fan-tai loterijai. Šį šeštadienį visi laukia-mi parapijoje! D. E.

VOS KELIŲ SAVAICIŲ laikotar-pyje Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija paminėta antrakart "The London Free Press" pagrindiniame vedamajame, kartu su keleto kitų kraštų sovietinė spauda. Šis Lon-dono dienraštis, vienintelis laikraštis 285,000 gyventojų pietvakarinio Ont-ario centre, nors nėra toks šaltas mažumoms, kaip Toronto "The Glo-be a Mail", nėra kol kas pasižymėjęs aiškesniu palankumu. Vedamasis pa-stebėjo trūkumą pusiausvyros de-monstracijose prieš branduolinių sprogdimų bandymus. Vienas iš kumui išlyginti siūlė su tokiu pačiu įjurtu demonstruoti prieš sovietų (žinoma, tik po sprogdimų) ar kitų atominius ginklus turinčių kraštų panašius bandymus, ne tik prieš J. A. V. Minimas sovietų apsiginklavi-mo didumas ir kylanti persvara tarp-kontinentinėse raketoje. Anot veda-mojo, "nežiūrint Kosyginos pamal-džiai išreikštų pasisakymų apie tai-ka, Kanados gynybai nuo JAV už-puolimo nereikalingos sovietų raketos. Jei Čekoslovakijos, Lenkijos, Ru-munijos, Bulgarijos, Vengrijos, Lat-vijos, Estijos, Lietuvos ir kitų kraštų dabartis yra įrodymas, Kanada tebė-ra laisva ir klestinti JAV branduoli-nės gynybos paunksmės dėka." I to-kius laikraščio redaktorių pareiški-mus verta gausiai atsiliepti. Tai pa-skatinę redaktorių toliau šių kraštų likimą kelti viešumom ir parodytu, kad šį tautų, ypač Pabaltijo, katas-trofa nėra dar nurąšyta.

STASYS IR JUOZAS BENDORAI-ČIAI bei jų šeimos lapkričio 4 d. te-telegrama gavo liūdną žinią apie moti-nos mirštį Lietuvoje. Ta proga Sv. Jurgio parapijos klebonas prel. Ro-nė, užprašydamas maldas, užjaucian-čiai paminėjo parapijiečiams šį ir pa-našius atvejus, kuriuose komunizmo išskirtom ir išimčijoms šeimom nelemta sueti nei džiaugsmo, nei liū-desio valandom. Z.

PER SPAUDĄ I LIETUVOS LAISVĘ, O LAISVEJE TIKROJI SPAUDA!

Miami Beach, Floridoje,

RASITE JAUKIĄ LIETUVIŠKĄ NUOTAIKĄ

JAZBUČIŲ VASARVIETĖJĖ,

8910 Collins Ave. Telefonas: 305-865-9258

Rezidencijoje: 305-865-2678

ASTRO TRAVEL SERVICE

2198 Bloor St. West • Telefonas 766-1118

Toronto 9, Ontario • Telefonas 766-1118

Pigios kelionės su visą pasaulį. Informacijų teirautis:

Mrs. Vera Vasara, tel. 766-1118

BUENOS AIRES: nuo lapkričio 27 iki gruodžio 17 - \$330.00

• Sutvarkome dokumentus giminių imigracijai arba ilgam vizitui •

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ

Geriau nei pinigai ar kas kita **SPECIALIOS RUBLIŲ PAZYMEJIMAI INTERTRADE EXPRESS CORP.** tai skelbė, o dabar jūsų gimnės tai gali patvirtinti. Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų gimnės galės nusipirkti ką tik nori už dolį reguliarios kainos. Tai reiškia, kad nuėjęs į krautuvę su 100 dolerių galės nusipirkti 200 ar 300 dolerių, ar net dar didesnės vertės prekių.

Pilnai garantuota ir apdrausta. Tik INTERTRADE EXPRESS CORP. jums skubiai patarnauja. Šie pažymėjimai pristatomi į namus jūsų gimnės per 3 savaites. Specialaus rublio kaina — \$2.13.

Jokių kitų mokesčių. Galite siųsti betkokią sumą. Prašykite mūsų nemokamų iliustruotų katalogų. **Užsakykite dabar tik per Intertrade Express Corp.** 125 East 23rd. Street, Fifth Floor NEW YORK, N.Y. 10010, USA. Telefonas: 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai tik trumpam laikui MOSKVIČ 412 IE \$2995.00 ZAPOROŽEC ZAZ 966 \$1895.00 Turime tik ribotą skaičių. Nelaukite — užsakykite dabar. **APARTAMENTAI** Prašykite mūsų specialių buletenių

Pradedant sausio 2 dieną, Jūs greičiausiai būsite įjungtas į naują nedarbo draudą. TAD SKAIITYKITE APIE TAI

Laikai pasikeitė. Dėlto ir mes Nedarbo Draudos Komisijoj keičiamės.

Pradedant sausio 2 dieną, daugiau kaip 96% Kanados darbo jėgos turės naują nedarbo draudą. Tai reiškia, kad kiekvienas, kuris dirba kitam, bus apsaugotas nuo laikinio pajamų netekimo.

Pirmą kartą bus apdrausti to-kie žmonės, kaip valdžios tarnau-tojai, mokytojai, ligoninių darbi-ninkai, bendrovių pareigūnai (exe-cutives). Jų tarpe bus ir tokių as-menų, kurie uždirba nemažai pi-nigų. Bus taigpi tokių, kurių dar-bas anksčiau buvo laikomas la-bai užtikrintu, bet dabar jau toks nėra dėl sparčiai besivystančios technologijos ir verslo sąlygų.

Be to, šalia praplėstos draudos, naujoj programoj yra keletas svarbių pakeitimų.

Draudos išmokos dabar yra su-

derintos su pajamomis. Jei neten-kate darbo, pradžioje galite gauti du trečdalius vidurkinio atlyginimo. Vėliau galite gauti iki trijų ket-virtadalių savo atlyginimo, jei tu-rite išlaikomų asmenų. Iki \$100 į savaitę, atskaičius mokesčius. Laiko riba — 51 savaitė.

Taip pat galite gauti penkioli-kos savaičių išmokas, jei esate priverstas palikti darbą dėl ligos arba dėl gimdymo.

Pagal naują nedarbo draudą, turėsite teisę gauti draudos išmo-kas žymiai greičiau. Jei praėjusiais metais dirbote tikėtai aštuonias sa-voites, jau turite teisę gauti drau-dos išmokas.

Išmokos yra suderintos ne tik su pajamomis, bet ir su įmokomis. Mažiausią sumą, t. y. dvidešimt septynis centus į savaitę, moka tie, kurie uždirba \$30 į savaitę. Didžiausią sumą, t. y. \$1.35 į savi-tę, moka tie, kurie uždirba \$150

ir daugiau į savaitę. Įmokos dabar neapdedamos mokesčiais, bet iš-mokos — taip. Mokesčiai yra atskaitomi nuo Jūsų išmokų čekio.

Viską sudėjus, matyti, kad nau-ja nedarbo drauda yra tiek lanksti, kiek tik galima.

Zinoma, yra taisyklės. Tačiau kiekviena taisyklė yra paremta sveiku galvojuimu, pagal laiko aplinkybes ir vietą.

Jei bedarbių skaičius padidėja visame krašte arba Jūsų srityje, da-bar galite gauti išmokas ilgesnį laiką.

Mes žinome, kai daugiau žmo-nių ieško darbo, reikia daugiau laiko jam surasti. Kol ji rasite, rei-kės pinigų.

Iki šiol svarbiausias mūsų dar-bas buvo mokėjimas nedarbo drau-dos išmokų.

Tiesa, tai tebedarome, bet dabar galime daugiau padėti Jums rasti

tinkamą kelią, vedantį į kito dar-bo suradimą. Tai net svarbiau nei pinigai.

Tam reikalui pasamdėm daugiau tarnautojų ir specialiai pa-ruošėm jau turimusius. Jų parei-ga ištirti Jūsų padėtį bei reikalavi-mus. Iširti, ar įmanoma tą būklę palengvinti.

Pradedant sausio 2 dieną, grei-čiausiai Jūs turėsite naują nedarbo draudą. Pilną informaciją rasite mūsų brošiūroje "Guide to the New Unemployment Insurance — Information for Employees." Jei no-rite ją gauti, paskambinkite vietinei savo nedarbo draudos komisijos įstaigai arba jon nueikite.

Ir skaitykite apie visa tai.

The New Unemployment Insurance

Unemployment Insurance Canada Assurance-chômage Canada

Nuoširdžiai džiaugiamės, kai išeivijos lietuvių literatūra ateina naujas rašytojas, ypač jei jis yra dar jaunas. Tokia yra romanas „Sudiev, aš išėjau“ debiutinis Birutės Kemežaitės. Jos romanas išleido „Laisvosios Lietuvos“ knygų leidykla 1971 metais. Deja, leidykla nežadėdama nepakalbėjo knygos aplanko pakraščiu apie autorę. O skaitytojas nori susipažinti ne tik su knyga, bet ir su autoriumi. Kas neskaityto „Laisvosios Lietuvos“, tas nieko negali sužinoti apie autorę. Tik tame laikraštyje trumpai parašyta, kad B. Kemežaitė yra tremtyje baigusi Spakenbergo lietuvių gimnaziją, studijavusi lituanistiką Pabaltijo universitete Pinnberge, pasireiškusi poezijos kūryba, bendradarbiavusi „Mūsų Kelyje“, „Drauge“, „Moteryje“, „Laisvojoje Lietuvoje“. Taigi, priklauso jaunesniam kartui.

Romano siužetas nukelia skaitytąją į Lietuvą 1941–1944 metais. Vaizduoja gimnazistų ir studentų pogrindinę veiklą, nukreiptą prieš okupantus, daugiausia prieš vokiečius. Centrinis personažas yra gimnazistė Audronė Gulbinaitė. Veiksmai pradžioje įvyksta tik 14 metų mergaitės, vaikiškai žvelgianti į pasaulį. Bet skaudūs įvykiai ją greitai subrandina ir padaro atkaklią kovotoją. Jos tėvų su šeima išveža iš Kauno bolševikai 1941 m. birželio mėnesį. Audronė išlieka, nes tuo metu buvo išvykusi į kaimą pas pažįstamus prie Mituvos. Paskui ją našlaitę priglaudžia Kauno vienuolės, leidžia mokytis gimnazijoje. Iš vienuolyno pasitraukusi šiaip taip verčiasi draugų šelpiama. Gana greitai įsitraukia į pogrindžio veiklą. Tai visą siužetą jungiantis personažas. Pro jos išgyvenimus ir nuotykius autorė rodo to laikotarpio paveikslą. Tas paveikslas, tiesa, nepilnas, bet pilnumo ir nereikia, nes atsimeiname, kad jis rodomas pro gimnazistės išpuolius ir jos gyvenimo supratimą. Audronės charakteris turi psichologinio tikrumo.

Kiti ryškūs veikėjai yra Juozukas, Audronės pažįstamas dar iš pradžios mokyklos laikų, studentas Darius — antinacinės spaudos gamintojas ir platintojas, klasės draugė kuprelė Regina. Šie veikėjai pakankamai individualizuoti, nors ir pilnai neišryškinti. O daugybė kitų pasirodo kartas nuo karto Audronės šviesos rate, bet jie nei ryškina, nei jų vaidmuo reikšmingas. Vardų vardai, ypač mergaitė, bet iš kur tie jaunimo atstovai ateina, koks jų vaidmuo romane, ir pati autorė nepažaluoja. Jokių individualių bruožų jie neturi, jokių ryškesnių vaidmenų įvykiuose neatlieka. Kam jų čia tiek daug įvedama? Skaitytojas pasijunta lyg svetimame miške, mėgina suriši sūlių galus, sukti veikėjo vaidmenį romano įvykiuose, bet tai padaryti nepavyksta.

Romano idėja — patriotinė. Jaunimo rezistencinis užsidegimas — drąsus, herojiškas. Gal daugiau sporadiškas, negu plačiai organizuotas. Lyg ir jaučiama, kad Darius ir Juozukas priklauso organizuotam veikimui, tačiau Audronė veikia šalia organizacijos. Jos keli pavojingi žygiai pateisinami jos impulsyvumu, jaunatvišku pavoju nesuvokimu.

Anksčiau minėti pagrindiniai veikėjai sudaro romano ašį. Pati patriotinė idėja, jaunimo užsidegimas priešintis okupantams teikia įvykiams gilesnę prasmę. Tai teigiamieji veikalo elementai, tai, dėl kurių verta apie šią knygą kalbėti.

Romano forma turi daugybę trūkumų. Pirmiausia — ta daugybė neindividualizuotų, nuo tiesioginio romano veiksmo atsi-

usių veikėjų, nežinia iš kur ateinančių ir kur pradingstančių. Daug epizodų ir scenų pagrindiniams veiksmams visai nereikia. Pvz., ką bendro turi su centriniais įvykiais išvyka į Uteną ir Svedasus? Ir tų epizodų veikėjai ir romano įvykius visai neįjungti. Geriausi epizodai, beieštristaiškai atskleisti, yra iš Audronės viešėjimo Vilkaviškyje. Bet ir ten pasirodę veikėjai nesurišti su pagrindiniu veiksmu. Dar iš pažįstamų epizodų reikia paminėti senio Vilionio scena su bitėmis, jo tragiškas atsiveikimas su gimtisiais laukais, su paliekama sodyba.

Silpniausias vietos romane yra tie pavojingi nuotykių. Juos galėtume teisingai jaunuomenės sporadiškumui, bet ir tuo atveju reikėtų gilesnį psichologinį ar bent logišką pagrindą. Ypač gyvenimo tikrovę nemotyvuoti yra Audronės nuotykių pafontėje. Tas Julius atneštas laiškas, vykimasis į frontą gelbėti nuo vokiečių gestapo Dariaus neįtikina skaitytąjį nei psichologiškai, nei tikroviškai.

Romano kompozicija yra chaotiška, neapvaldyta. Reikėjo geros braukiančios rankos, kuri trečdali ar net pusę būtų išbraukusi, ištaisiusi, išlyginusi, prieštiningi ryšiai tarp epizodų sumezgusi. Stilus — reportažinis, didelių meninių vertybių neprasileidžias, bet pakankamas. Pasitaisoma viena kita gramatikos ir sintaksės klaida. Debiutuojančiam autoriui kritikas negali būti labai griežtas. Tai ir ši kūrinio vertindamas, įsiekioju pirmiausia teigiamybę, kas pabrėžia. Kurinio vertė yra ne tik turinyje, bet ir formoje. Be meninės formos nėra meno kūrinio. O šiame romane forma — su daugybe trūkumų.

Birutė Kemežaitė, SUDIEV, AŠ IŠEJAU. Romanas. Viršelis dail. A. Rukštelės. Išleido „Laisvosios Lietuvos“ knygų leidykla Čikagoje 1971 m. 296 psl., kaina nepažymėta.

NAUJI FILMAI

Ateivių gyvenimo iškarpą

Tai esanti tikra istorija apie švedą Joseph Hillstrom, su broliu atvykusi į Niujorką 1910 m. — Nesiseka jam gyvenime. Gal nepakankamai stengiasi. Tampa bastūnu. Neturėdamas ką veikti, susideda su darbininkų unijų organizatoriais. Policijos suimamas, kaip ir nemažai kitų unijos organizatorių. Smarkiai sumušamas ir pagaliau apkaltinamas žmogžudyste. Pralaimi bylą teisme ir Utah valstijoje sušaudomas. Pro mirties jo pavardę, darbai labai pagarsėja, išskyla kaip darbininkų organizatorių pagrindinis iniciatorius. Dirbantį jį gražiai pagerbia.

Joseph Hillstrom (vėliau vadinosi Joe Hill) vaidmenį atlieka švedas Thommy Berggren. Gimęs 1937 m. Gotenburg, Švedijoje. Būdamas 14 metų patraukė į užjūrus. 1961 m. vaidino „Parleomor“, 1963 m. — karališka Švedijos teatre Stockholm. 1963 m. pasirodė filme „Reven's End“ ir netrukus dar trijuose kituose. 1966 m. laimėjo Švedijos „oskarą“ už „Heja Roland“. Su filmu „Elvira Madigan“ tapo žinomas tarptautinėje plotmėje.

Filmą „Joe Hill“ režisavo Bo Widerberg, gimęs Malmö, Švedijoje, 1930 m. Jis yra ir rašytojas. Kaip filmų režisorius, apdovanotas Cannes, Venecijoje, Niujorke. Režisavo — „Elvira Madigan“, „Adele 31“ ir kt.

Filmas įdomus, realistinis. Parodo, kokius vargus teko pakelti unijų organizatoriams JAV-se. Yra įdomių epizodų — linksmų ir žiaurių. Geras pagrindinis ar-

Latvių kanklės — kuokles labai panašios į lietuviškasias. Toronto lietuviai klausia latvėitės I. Lūsės aiškinimų apie latvių kankles

Audringas gyvenime, ramus kūryboje

Dailininkas Justinas Vienožinskis stambiame veikale, išleistame Lietuvoje

1970 m. Lietuvoje išleista knyga apie dail. Justiną Vienožinskį su jo straipsniais spaudoje, laiškais ir kitų atsiminimais apie jį. Ta proga ir šis straipsnis.

Kunigas — poetas Antanas Vienožinskis (seniau visa jo giminė taip vadinosi; rašant dokumentus, senelis buvo užrašęs Vienožinskį; tokiais ir liko, tik kuniga — poetas Antaną kan. J. Tumas atitaisė), būdamas Laižuvoje, pasikvietė pas save ūkininką brolį Vincą iš Rytų Augštaitijos. Abu nuvažiavo į Tverus pas kan. Niūniavą ir supažindino brolį svečią su šio klebono seserimi — kieto būdo žemaitė. Susitiko — patiko — vedė. Iš šios poros gimė dvyliką vaikų. Vieni jų buvo labai ramūs būdo, kaip tėvas, kiti — aršūs, žemaitiškai užsispyrę, kaip advokata L. Purėnienė ir penktasis vaikas Justinas, gimęs 1886 m. Paskutinyssūnus Vytautas pasilegė kaip romantiškas Romeo. Mat, kai jo mylimai merginai tėvai neleidė už jo tekėti, ta nusutuodijo. O Vytautas, užuot atsisveikinęs su meile mylimąją, prie jos karsto įleido kulka sau į galvą.

Maištinga jaunystė

Justinas mokėsi Mintaujos gimnazijoje. Iš penktos klasės buvo pašalintas, nes apkaltino vieną mokinį snipėjimu mokytojams. Tada nuvyko į Maskvą pas seserį ir ten 1905 m. baigė gimnaziją. Tų metų rudenį, dar jam esant pas tėvus, Lietuvoje žmonės pradėjo šauktis prieš rusus. Tada jis su seserimi Liuda, nuvykęs į valstiją, sudrausė caro paveikslą. Jie buvo suimti. Justinas tvirtino vienas tai padaręs. Dėlto sesuo buvo išteisinta, o jis atsidėjo beveik trejus metus kalėjime. Paleistas, kaip nepatikimas, Rusijoje nebegalėjo studijuoti. Slaptai nuvyko į Krokuvą (tada Austro-Vengrijoje) ir įstojo į dailės akademiją, kurią baigė 1914 m. Dar būdamas studentu, apkvėlio žymius Europos meno centrus. Karo metus praleido tėvų ūkyje. Po 1918 m. mokytojo bei direktoriaus Rokiškio ir Zarasų gimnazijose. Bandė steigti mo-

tistas; taip pat pažymėtini: vagišius vaikas, turtinga moteris, ūkininkė, kalėjimo prižiūrėtojas.

JAV filmą pagamino „Paramount“ studija. Jo ilgumas — 118 minučių. Spalvotas. Gražiai pagrindinę dainą dainuoja Joan Baez. Bertas

DAIL. DAGYS

kytojams paįšybos kursas Vilniuje, bet, Želigovskui jį okupavus, persikėlė į Kauną. Čia 1920 m. rudenį įsteigė minėtus kursus ir juose dirbo su tikru vienožinskiu atkaklumu. Netrukus tuos kursus pėrtvarkė į meno mokyklą. Su studentais jis užėmė vieno rusų statyto forto aikštę, aptvėrė geležine tvora ir pradėjo patys kasti griovius, dėti plytas. Kilo didžiausias triukšmas švietimo ir karo ministerijose bei miesto savivaldybėje. Vienožinskis betgi laimėjo, nes nelaukė leidimų, bet dirbo. Kai vėliau bestatydamas labai svarbiam, ministeris pagrąsino teismu. Pagalbon jis šaukėsi patį prezidentą A. Stulginskį. Ir vėl laimėjo. Taip per triukšmą, per varstymą ministerijų duris jis pastatė meno mokyklai rūmus, viskuo ją aprūpino ir jai vadovavo.

Kelias žemyn

Kaip ten buvo, nežinau, bet 1925 m. švietimo ministeris dr. L. Bistras kažką planavo meno srityje. O Vienožinskis, aštrus kirvis, tada buvo Čiurlionio galerijos tarybos pirmininkas. Su visa taryba jis parėšė aštrų straipsnį prieš švietimo ministerį ir atidavė opozicijos spaudai — „Lietuvos žinioms“. Jų redaktorius pridėjo dar savo smarkias antraštes ir... padarė meškos patarnavimą. Ministeris Bistras užsiritino ir atėmė iš Vienožinskio direktoriavimą — paliko dėstytoju.

Daug žina žmonės kalbėjo: jei Vienožinskis būtų nuėjęs pas ministerį, pasiaiškinęs ir atsiprašęs, viskas būtų išsilyginę. Bet kur tau! Ne Vienožinskui nusilenkti.

Nepatartini patarimai

Vienožinskis ne tik pats niekam nesilenkė, darbais, raštais, žodžiais ir kietu kumščiu kovojė, bet ir kitiems taip daryti patarė. Antai, jaunam, paguodos įsiekiančiam draugui 1914 m. laiške rašė: „Sunku vesti gyvenimą kovą, nedarant mažiausio kompromiso su sielos tyrumu... visiškas altruizmas galimas tik linkui prakilnios gamtos, žmonių ir tarpe norėdamas gventi turi vesti brutalią kovą. Dageilis gerbia tik tada, kuomet snukį apdaužai“ (231 p.).

Bet lazda turi du galus. Vienožinskui antroju turbūt niekas

neužvožė, nes fiziškai jis buvo gana stambus ir tvirtas, o grupė prieš jį niekad negalėjo susidaryti. Juk jis savo organizacine veikla buvo daug nusipelnęs, daug kam autoritetas, augstose sferose benardanti asmenybė. Jei kas jam nors žodeliu pasipriešindavo, jei jį pakaušį subyrėdavo gėlių vaza — niekas nesokdavo jo „mokyti“ — nukentėjęs nenorėdavo pasišalinti iš jo pavėsio.

Trumpa prošvaistė

Atėjo atmintini 1926 metai. Jie visiems — seniems ir jauniems — būtinai atmintini, nes Lietuvos istorijoje labai svarbūs. Tais metais Lietuvos gyven-tojai turėjo tris skirtingas vyriausybes. Juos pradėjo krikščionių demokratų blokas, antrą jų pusę tęsė kairysis sparnas, o juos pabaigė karininkų įvykdytas persivertimas. Šioje ir kitose knygose kartais rašoma, kad tai įvyko 1925 ar 1927 m.

Seime esant kairiojo sparno daugumai ir švietimo ministeriu tapus prof. V. Cepinskiui, J. Vienožinskui buvo pavesta organizuoti meno departamentą ir jam vadovauti. Atrodė, likimas jam vėl nusišypsavo. Deja... Vienožinskis norėjo turėti meno tarybą rinktų asmenų — teatralų, muzikų, dailininkų ir kt. Atitinkamų įstaigų bei mokyklų (specialių) direktoriai, pasišaukę į įrodinėjimą, kad jie turi sudaryti tą tarybą, o ne kokie tai rinktiniai. Taigi, darbas nesisekė. Prasidėjo direktorių žygiai pas ministerį, o spaudoje kilė ginčai bei šmeižtai mūrkdė Vienožinskį. Žinoma, šis irgi netylėjo — sugebėjo rašyti. Jam nenorėdama pasiduoti, teatralai pasikvietė plunksnos meisterį prof. B. Sruogą, kuris P. Sadukonio pavarde šveitė meno tarybos direktoriaus kailį. Norėdami pasiduoti į tą direktorių dar iš didesnių patrankų, teatralai susirado asmenį, kuris rašė slaviska Lubickio pavarde.

Prasidėjus A. Smetonos viešpatavimui, Vienožinskis pajuto skirtumą tarp savo planų ir vyriausybės. Netrukus iš tų pareigų pasitraukė, o meno departamentas irgi dingio. (Bus daugiau)

• „Geriau savame krašte iš bato vandenį gerti nei svetimame — medų iš auksinės taurės“ (Iš suomių epo „Kalevala“).

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVOS GYDYTOJŲ SAJUN-

GOS pagalbinis moterų vienetas Čikagos M. K. Čiurlionio galerijoje lapkričio 13-21 d. d. surengė iš Paryžiaus atvykusio dail. Vytauto Kasiulio darbų parodą. Šiandien dail. V. Kasiulis yra susilaukęs plataus pripažinimo ir turi savo galeriją Paryžiuje, bet pokario metais jam teko patirti nemažą vargą — dirbo naktiniu sargu radio parduotuvėje, gaudamas tik vieną franką už naktį. „Drauge“ paskelbtame pasikalbėjime jis konstatuoja: „Už tuos pinigus galėjau nusipirkti kelias sūdytas silkutes ir gabalą duonos. Atsigerti visada eidavau prie Senos upės, kur po vienu tiltu bėgo šaltinio vanduo...“ Tais laikais jis net kambario neturėjo ir dienas praleisdavo Paryžiaus gatvėse. Paklaustas apie lietuviškojo meno specifinius bruožus, dail. V. Kasiulis atsakė: „Kiekvienam žmogui brangiausias pasaulyje dalykas yra jo tėvai, jo tikyba, to tėvynė, jo kalba ir visa, kas rišasi su jo kraštu. Lietuvišką meną apibūdinti yra labai sunku. Vien tik iš prijuostės rašto ar smūkelio dar sunku pasakyti, kas yra daugiau ar mažiau lietuviška. Lietuva taip dažnai buvo kitų tautų įtakose, todėl daug svetimų įtakų galime rasti ir mene. Lietuvišką kalbą švarinti yra didelis ir sunkus darbas, o dar didesnis darbas išskirti lietuvišką meną. Čia ne tik mokslas, bet ir jausmas turi daug svarbos. Didelį darbą dirba Lietuvoje tie, kurie renka liaudies meną, leidžia knygas ir rašo mokslinius darbus apie lietuvišką liaudies meną. Kalbėti apie specifinius lietuviškuosius bruožus mene dar yra per anksti ir čia, ir Lietuvoje. Yra daug mėginimų, bet mums sunku, nes mes patys kilę iš liaudies ir mažai kuris nėra kaime gyvulių ganės arba bent „kialytė mušės“. Per greitai „ponais“ tapę ir per vėlai suprąte, kad liaudies menas yra brangus, mes vienas ar kitas kažką bandome, bet net ir prilygti negalime mūsų liaudies menui. Gal būt, ir lėkime kaip tie negrai, kurie patys liko liaudies meno stadijoje, o kitų tautų žmonės pasinaudojo jų šalies meno turtais.“

VAZNELIŲ KRAUTUVES. PASTATE Čikagoje, 2501 W. 71 St., pirmą parodą surengė neseniai įsteigusi Lietuvių Moterų Dailininkių Draugija. Jos valdybą sudaro: pirm. dail. Vanda Balukienė, vicepirmininkė spaudos reikalams dail. Zita Soddaitienė, sekr. dail. Aldona Labokienė, ryšininke su studijuojančiomis meną dail. Dalia Aleknieienė ir ižd. dail. M. Ambrozaitienė. Draugijos tikslas — jungti Čikagoje bei už jos ribų gyvenančias dailininkes, kurių dalis dėl šeimyninių rūpesčių jau spėjusi atitrūkti nuo kūrybinio darbo, rūpintis studijuojančiomis meną, dalyvauti amerikiečių parodose ir rengti savo parodas. Atidaryto pirmojo parodo dalyvauja 14 dailininkių su aliejiniais, akvareliniais, akvarele, tempera, ofortu, kolažu, medžio raižiniais ir audiniais. Paroda truks iki N. Metų ir bus papildyta kitų dailininkių įsijungimu.

GYDYTOJŲ KORPORACIJA „Fraternitas Lituanica“ JAV rytinio pakraščio narių suvažiavimas Niujorke nutarė skirti \$1.000 premiją konkursumui meno veiklai patriotine tema. Pasilūpymus paruoš šiam reikalui sudaryta speciali gydytojų komisija — Vladas Ingelevičius, Vaclovas Paprockas ir Vytautas Damijonaitis.

SERIJOS „KRIKŠČIONIS GYVENIME“ knygos dabar jau spausdinamos Čikagoje, „Draugo“ spaustuve. J. Kapočiui susiaurinus anglų kalba Lietuvių Enciklopedijos anglų kalba leidimo, šios serijos spausdinimu, platinimu ir administravimu rūpinasi Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija Čikagoje. Visais serijos „Krikščionis gyvenime“ išleistių knygų užsakymo, atsiskaitymo ir skolų grąžinimo reikalais kreiptis šiuo adresu: „Krikščionis gyvenime“, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

ČIKAGOS M. K. ČIURLIONIO GALERIJOJE originalią šiaudinukų parodą surengė Ursulė Lukoševičiūtė-Astrienė. Visi jos paveikslai yra sukurti iš priklijuotų išlygintų šiaudelių. Net ir figūrinių kūrybai ji naudoja šiaudus, neužmiršdama tautinių motyvų — kopytelių, kryžių, Gedimino stulpų, tautinių juostų, Gedimino pilies, Vyčio. Parodoje taipgi buvo išstatyta keliadesimt margučių ir dvi kalėdinės eglutės. Jau Lietuvoje U. Lukoševičiūtė-Astrienė iš šiaudų pyne skrybėles ir kūrė ornamentus, bet plačiau šioje meno srityje pradėjo reikštis nuo 1956 m. Ji yra gavusi kvietimą surengti savo darbų parodą Klevelande, Detroito ir Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje.

XAVIER KOLEGIJA Čikagoje šį sezoną rengia šešis koncertus. Gruodžio 1 d. įvyksiančiame koncerte dalyvaus trys lietuviai dainininkai — sopranas Dana Stankaitytė, tenoras Stasys Baras ir bosas Jonas Vaznelis.

ADELAIDES LIETUVIŲ TEATRAS „Vaidila“ Australijos lietuviams ruošia dvi premjeras. A. Rūko „Vieno kiemo gyventojus“ režisuoja J. Venslovavičius, A. Kairio „Šviesa, kuri išsižiebė“ — J. Neverauskas. Rež. J. Venslovavičius taip pat planuoja statyti ir J. Griniaus dramą „Stella Maris“.

DAIL. ROMO VIESULO grafikos darbų paroda buvo surengta Krokuvoje. Ta proga jis lankėsi Lenkijoje. Dail. R. Viesulas dėsto meną Romoj.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

GRAFIKOS DARBŲ PARODA Pa-nevėžio dramos teatro pastate surengė dail. Algimantas Svažas, Vilniaus dailės institutą baigęs 1966 m. Pagrindinė vieta šioj parodoj tenka 14 medžio raizinių ciklui „Zemaičių Užgavėnės“, penkiom kartono graviurom „Tadas Blinda“, 20 raizinių ciklui „Mediniai stebuklai“ K. Borutos romano motyvais ir mišria technika atliktam keliadesimt darbų ciklui „Lietuva“. Apie jo kūrybą „Literatūra ir Menas“ rašo: „A. Svažo grafikai būdingas etnografinis koloritas; minkštame, tarytum litografiniame fone jis raizuoja tamsias plokštumi-nės figūras, daiktus, peizažus detales. Iš pirmo žvilgsnio estampa figūros atrodo lyg grubokos, laužytų linijų, bet ar tai neprimena mūsų liaudies skulptūros ištakų, jos statiškos, dažnai kampuotos, apibendrintos meninės formos? Dailininkas dirba ksilografijos technika, raizuoja kartone, jam nesvetimos ir kitos technikos...“

VARGONŲ MUZIKOS koncertus Kaune ir Vilniuje davė sveicarų vargonininkas ir kompozitorius Guy Boronet. Vilniuje įvyko premjera jo naujausio kūrinio — II vargonų koncerto su orkestru, kurį atliko Leopoldas Digrys ir J. Domarko diriguojamas Vilniaus filharmonijos orkestras. Sveicaras G. Boret šį savo kūrinį yra dedikavęs vargonų virtuozui L. Digriui. Susipažinęs su L. Digriu Lenkijoje ir Sveicarijoje, G. Boret jį laiko vienu geriausių dabartinių vargonininkų Europoje.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS dėstytoja Aldona Kisieliene, sopranas, tobulinasi Sofijos operoje pas žymų bulgarų dainininką prof. Christo Brimbarovą. Vilniatė daininkė rusioka G. F. Handelio kantatą „Salve, Regina“, R. Schumanno dainų ciklą „Moters gyvenimas ir meilė“, G. Verdi operos „Traviata“ Violetos arijas.

PROF. STASYS USINSKAS Vilniaus dailės parodų rūmuose sutelkė beveik 500 savo kūrinių — scenovaizdų eskizų, tapybos darbų ir vitražų. Parodos rodiniai suskirstyti į šias jo puoselėtas skirtingas dailės šakas. Jų tarpe yra vitražas „Kristijonas Done-laitis“.

VILNIAUS PEDAGOGINIS INSTITUTAS kasmet rengia „Literatūrinio rudens“ konkursą savo literatams. Vertintojų komisija — poetas M. Martinaitis, prof. V. Zaborskaitė, docentai D. Judelevičius ir N. Veisaitė I premiją pasikyrė lietuvių kalbos ir literatūros fakulteto atrakursei N. Lietuvninkaitėi. Jos kolegą A. Pakėną laimėjo II premiją, istoriką M. Glinskį ir A. Eidintąs — III.

„VAGOS“ LEIDYKLA VILNIUJE ruošiasi išleisti literatūros istoriko, tautosakininko ir etnografo Luidviko Adomo Jucevičiaus (1813–1846) veikalą „Biografinės ir literatūrinės žinios apie mokytojus žemaičius“. 1959 m. buvo išleisti L. A. Jucevičiaus raštai vienu tomu, bet tada nepavyko surasti minėto veikalo originalo ir 1919 m. telšiečio M. Bernšteino padaryto nuorašo. Pastarasis prieš kelerius metus buvo aptiktas Lietuvos istorijos archyve Vilniuje, o originalas dabar buvo surastas Lenkijos valstybinės bibliotekos rinkinyje. Nam trūksta viršelio ir keiturių lapų, kurių du pavyko rasti Varšuvos centriniame senųjų aktų archyve saugomuose I. Skimborovičiaus rinkinyje. 1840 m. baigtose rašyti „Biografinės ir literatūrinės žinios apie mokytojus žemaičius“ yra 186 biografijos asmenų, dirbusių kultūrinį darbą Zemaitijoje. Nevisi jie yra žemaičiai, bet juos jungia darbas Zemaitijoje. Iš jų minėtini: lietuvių kalbos puoselėtojai M. Daukša, K. Sirvydas, rašytojai ir poetai D. Poška, A. Stanevičius, vysk. M. Valančius, kun. A. Strazdas, gamtininkas J. Pabrėža, matematikas P. Norvaiša, istorikas M. Strijkovskis, Lietuvos etnonas J. K. Chodkevičius, Upytės karmėta J. Karpius. Sarša papildoma Zemaitijos žymesnių mokytojų, literatų, pamokslininkų, praeities mylėtojų ir senųjų įsiektojų biografijos. Nors L. A. Jucevičiaus surinkti duomenys nėra pilni ir turi netikslumų, jo veikalas tenka laikyti pirmuoju mūsų raštijos, švietimo bei kultūros istorijos bibliografiniu žodynu, kuris ir šiandien nėra praradęs savo vertės.

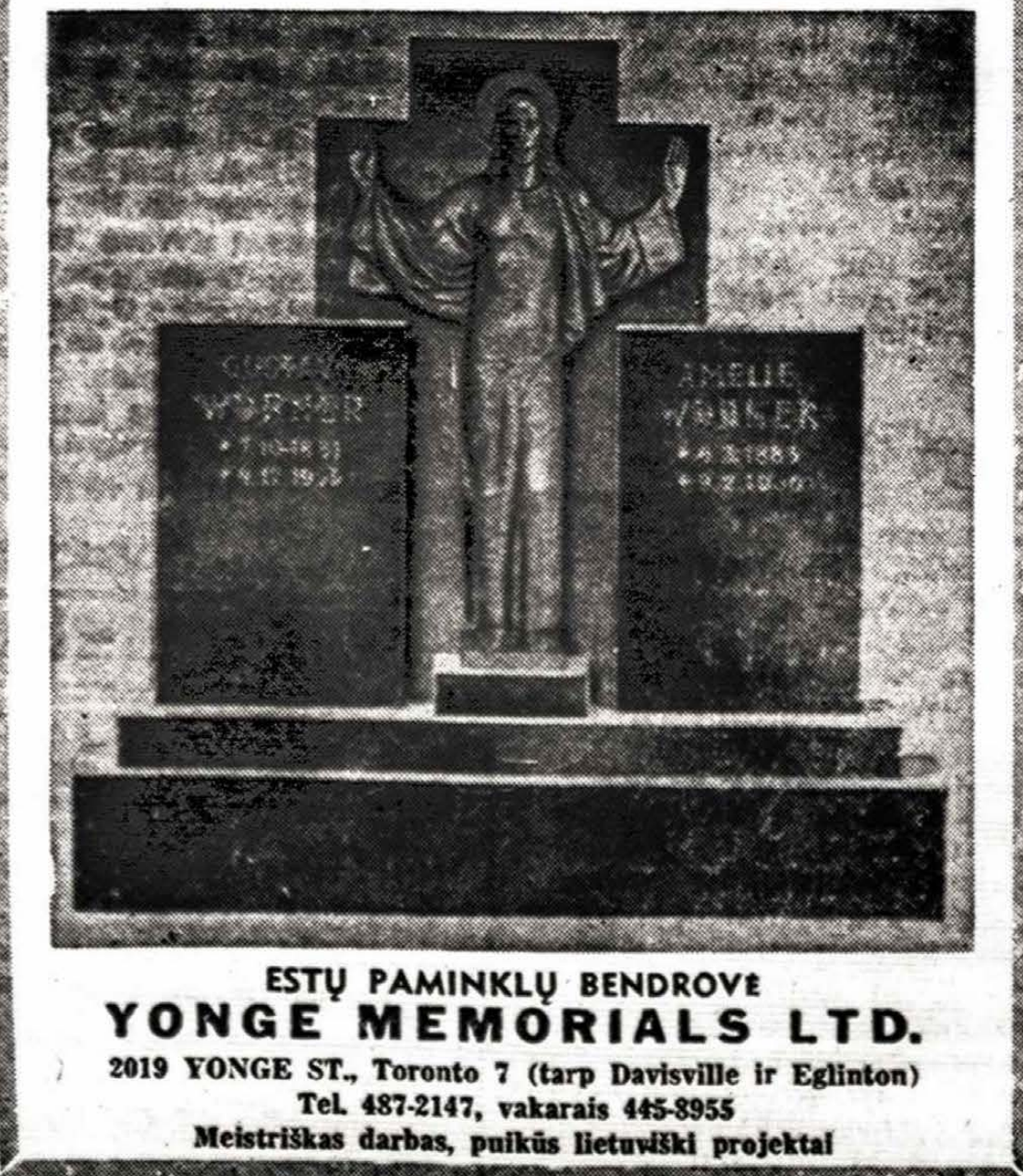
KEDAINIAI SEKANČIAIS METAIS švęs savo 600 metų jubilėjų. Šiai sukačiai specialų trijų dalių filmą „Kėdainiams 600 metų“ kuria mėgėjiška kėdainiečių kino studija „Banga“, kuri 1972 m. minės savo veiklos dešimtmetį. Naujasis filmas atskleis Kėdainių praeitį nuo XVI iki XX šimtmečio. „Bangos“ filmas „Te visad šviečia saulė“ yra laimėjęs sidabro medalį Čekoslovakijos Karlovy Vary festivalyje, o „Rankena bei durų“ buvo pripažinta geriausiu 1970 m. mėgėjišku filmu Lietuvoje.

LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SAJUNGOS neseniai įsteigtas Kauno skyrius susipažino su savo narių naujausiais kūriniais. Kauno muzikinio teatro sol. T. Chmeliauskaitė ir Vilniaus filharmonijos sol. S. Rubinovas atliko Alg. Kubiliaus vokalinį ciklą „Lašai“ ir keletą V. Kuprevičiaus dainų. Solistams akompanavo koncertmeisterė pianistė L. Richterytė.

V. Kst.

Latvių šeštadieninės mokyklos baigiamasis skyrius Toronte. Tai gausiausia latvių mokykla laisvajame pasaulyje, turinti apie 300 mokinių

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE YONGE MEMORIALS LTD. 2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton) Tel. 487-2147, vakarais 445-8955 Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai

UNITED TRUST

BLOOR — HIGH PARK, tributis (triplex), 14 metų senumo, du butai po 3 miegamuosius ir vienas butas 2 miegamųjų. Garažas. Vandeniu šildomas. Prašoma kaina \$59,900.

BLOOR — RUNNEMEDE, \$3,900 įmokėti, 7 kambarių, atskiras, mūrinis namas su garažu ir įvaziavimu. Vandeniu — alyva šildomas. Galima tuojau užimti. Prašoma kaina \$26,900.

BABY POINT, \$20,900 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis 5 kambarių namas su garažu ir įvaziavimu. Nauji šildymo įrenginiai. Savininkas keliasi iš miesto.

JANE — BLOOR, dvibutis (duplex), atskiras mūrinis pastatas. Abu butai po du miegamuosius. Privatus įvaziavimas ir du mūriniai garažai. Arti visu patogumų. Reikėtų bent \$14,000 įmokėti.

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

ISLINGTON — BLOOR, \$29,500 prašoma kaina. 5-į kambarių mūrinis vieno aukšto namas su garažu ir privačiu įvaziavimu. \$5,000 įmokėti. Arti poezinio.

SWANSEA, \$28,900 prašoma kaina. Atskiras, mūrinis, 5-į kambarių, vieno aukšto namas. Visai arti Bloor gatvės. Vandeniu — alyva šildomas. Tuojau galima užimti.

SCARLETT RD., \$6,900 įmokėti, vieno aukšto, 3-į miegamųjų, mūrinis namas. Dvigubas garažas ir privatus įvaziavimas. Moderniai įrengti du kambariai rūsyje. Tuojau galima užimti.

BLOOR — KENNEDY, \$10,000 įmokėti, 8-į kambarių, dviejų aukštų, atskiras, mūrinis namas su garažu ir privačiu įvaziavimu. Viena atvira skola. Dideli kambariai.

Reikalingi namai pardavimui

Namų telef. 766-8479

TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad. 10-3
Antrad. 10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-3
ir 4.30-7
Penktad. 10-3
ir 4.30-8
Šeštad. 9-12
Sekmad. 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams 7 %
už term. indėlius 1 metams 6½ %
už taupomąsias s-tas (savings) 6 %
už depozitus-čekių s-tas 5½ %

DUODA PASKOLAS:

asmenines — iki \$10,000 8½ %
nekiln. turto — iki \$30,000 8¼ %

Nemokamas visų norių gyvybės draudimas pagal sutaupytą dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų — iki \$10,000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perloides. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį ir dujas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

PACIFIC AVE. — HUMBERSIDE, Tik \$3,000 įmokėti už mūrinį 8 kambarių namą. Dvi virtuvės, 4 kambariai pirmame aukšte, privatus įvaziavimas, dvigubas garažas. Gera vieta nuomojimui; parduodamas su baldais. Prašo \$29,500.

PRIMEROSE AVE. — MIMICO, Dirbantiems vakarų Toronte, 9 kambarių atskiras namas, du ekstra kambariai rūsyje, 3 virtuvės ir 3 prausyklos. Vandeniu-alyva šildomas, dvigubas garažas su privačiu įvaziavimu. Idealus dviejų šeimų namas, nes viskas įrengta atskirai. Įmokėti tik \$5,000 ir viena atvira skola 10-čiai metų išsimokėti.

HAVELOCK ST. — DUFFERIN PARK, Arti Princes William bažnyčios ir Lietuvių Vokų Namų, 9 didelių kambarių mūrinis namas. Visas įrengtas patogumais nuomojimui ir parduodamas su visais baldais. Įmokėti apie \$6,000.

BLOOR W. — OAKMOUNT RD. Prie pat Bloor gatvės, didelių apartamentų ir poezinio susisiekimo bei parko, gražus 9 didelių kambarių namas. Tinkamas gydytojui, dantų gydytojui ar kitokiam profesionalui. Namas be skolų.

JANE — ANNETTE, Naujesnės statybos, šešių butų (sixplex) namas. Visas išnuomota. Didelės pajamos. Įmokėti \$15,000, prašo apie \$78,000. Vertas dėmesio pirkiny.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE.
Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414

Didžiausias ir gražiausias EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANESTŲ krutuvis. Nepoprasitos kokybės gaminiai. Didžiausias pasirinkimas. Konkurencinės kainos.

SPECIALUS tip-top MEATS DELICATESSEN
GAMINIAI
KAS SAVAITĖ
1727 BLOOR ST. WEST (prieš Keele poezinio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE • FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. (Don Valley Parkway)
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (Queen Elizabeth ir 27 greitkelis)

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

386 RUSHOLME RD. TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

NOTTA WASAGA (upė ir 26 kelias), 8 kambarių per du augštus mūrinis namas ir du akrai žemės. Prašoma kaina \$12,000.

SWANSEA, \$12,000 įmokėti, mūrinis atskiras 3 butų (triplex) namas po du miegamuosius. 16 metų senumo.

BLOOR — WINDERMERE, \$10,000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambarių per du augštus namas, dvi modernios virtuvės, dvi prausyklos, garažas, šoninis privatus įvaziavimas. Prašoma kaina \$38,000, viena atvira skola 10-čiai metų.

J. KUDABA

Namų telefonas 783-2105

SPORTAS

"RUGGED LITHUANIAN"

Annis Stukus, dažnai vadinamas "Rugged Lithuanian", pakviestas suorganizuoti ledo ritulio komandą Winnipeg naujai steigiamai pasaulio ledo ritulio lygai. Buvęs torontietis ir dabar gyvenantis Vankuveryje yra buvęs aktyvus amerikietiško futbolo žaidėjas. Jis taip pat yra pasižymėjęs kaip sporto organizatorius — suorganizavo Vankuverio futbolo komandą, pertvarkė Edmontono komandą, buvo Vankuverio ledo ritulio komandos generaliniu vėdeju. Prieš 20 metų torontiški broliai Annis ir Frank Stukus buvo žinomi Toronto futbolo žaidėjai. Ir dabar jiems dar priklauso broliškoms jėgoms pasiektas rekordas.

SPORTAS LIETUVOJ

Lietuvos moksleivių krepšinio rinktinės žaidė draugiškas rungtynes su Maskvos moksleivių rinktinėmis. Mergaitės pirmąsias rungtynes su Maskva baigė 48:48, tačiau laimėjo antrąsias 65:61. Berniukų komanda laimėjo abu susitikimus 91:77 ir 76:54. Tos pačios rinktinės žaidė Rygos turnyre. Mergaitės įveikė visas priešininkes ir tapo turnyro nugalėtojomis. Berniukai nugalėjo estus 96:69 ir gruzinus 71:49, tačiau pralaimėjo latviams 67:72. Jiems atiteko antra vieta.

Rygoje įvyko Pabaltijo ir Gudijos moterų krepšinio turnyras, kuriame Vilniaus kibirkšties komanda laimėjo antrą vietą. Ji nugalėjo Talino komandą 79:43 ir Minską 65:48, tačiau pralaimėjo Rygai 61:48.

Afrikoje viešintys Kauno Žalgirio krepšininkai Malio sostinėje Bamake nugalėjo vietinę rinktinę 67:42.

Asta Giedraitytė kartu su Sov. Sąjungos stalo teniso rinktinė žaidė Prancūzijos atvirose stalo teniso pirmenybėse. Mūsų namė dvejote Giedraitytė laimėjo III vietą. Moterų komandiniam žaidime Giedraitytė su savo partnere baigmėje pralaimėjo Kinijai ir liko II vietoje.

VYČIO ŽINIOS

Visuotinis susirinkimas numatomas sausio mėn.

R. Saplys sėkmingai žaidžia krepšinį St. Michael's mokykloje. Jis yra vienas iškilingųjų žaidėjų jaunių komandoje.

TORONTO

Gausių dalyvių susilaukė "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu skautų tėvų komiteto lapkričio 20 d. Priskelimo par. salė surengtas šokių vakaras. Rengėjams teko parūpinti net ketelį papildomų stalų. Programą atliko sol. V. Verikaitis, padainavęs Basinsko, Gaubos, Šimkaus, Klovos, Tosti dainų ir Planquette operetės "Kornevilio varpai" Gasparo ariją. Akompanavo jaunas pianistas J. Govedas. Dalyvių buvo ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų Ontario vietovių.

Jieškom dainininkų!

Jau treji metai prabėgo nuo "Birbynės" pirmojo pasirodymo. Visuomenė nuo pirmųjų dienų su dideliu įdomumu (kartais ir skeptiškumu) sekė "Birbynės" bandymus lietuvių liaudies muziką. Pereitais metais buvo drąsiai pajudėta į "užsienį". Šiltais priėmimas ir paskatinimas visur lydejo jaunus dainininkus, kurie Torontui atvežė pasididžiavimą ir geriausius linkėjimus toliau savo jaunimą auklėti lietuviškojo dvasio.

Nuo pirmųjų dienų "Birbynė" užsirekomendavo kaip jauna, mišri, susiklausiusi grupė, siekianti pažinti lietuvių liaudies muziką. Pasirinkimas labai specifinio ir gal net ribojancio tikslo-žanro sudarė nemažai sunkaus darbo jauniems dainininkams, o iš klausytojų reikalavo atidus dėmesio. Tačiau kas galėjo abejoti grupės reikalingumu, matant virš 70 Kanadoj gimusių jaunuolių atliekant lietuvių senolių sukurtas dainas?

Tautinių šokių šventės rengėjai Čikagoje po sėkmingų "Birbynės" pasirodymų įvairiuose miestuose, pasitikėdami Torontu pajėgumu, pakvietė "Birbynę" dalyvauti šventėje ir palydėti tautinius šokius daina. Prašymas buvo priimtas su dideliu entuziazmu ir viltimi, kad jaunuoliai tikrai norės tokioj iškilingoj progai dalyvauti. Kodėl Torontui nepasirodė ne tik savo iškilingųjų šokėjų, bet ir energingų dainininkų? Deja, po ilgų vasaros atostogų "Birbynės" narių skaičius perpus sumažėjo, o naujų narių neprisiėdė. Dėlto "Birbynė" ir šandien dar tyli. Kaip minėta, ši jaunimo grupė yra visus apimantis vienetas, neatsizvelgiant ar tai rudas, žalias, skautas, ateitininkas, krepšininkas. Daug paramos ir paskatinimo atgarsių buvo gauta iš visuomenės. Prašymas vėl girdisi. Tėveliai, padrąsint savo jaunuosius įstotį dainininkų eiles. Jaunuoli, Tau kėdė ir gaidas visuomet rasim! Tad kartu su šokėjais i tautinių šokių šventę Čikago!

Dalia Viskontienė

Ateitininkų žinios

Jaun. berniukų ir mergaičių susirinkimai įvyks sekmadienį, lapkričio 28 d., 2 v.p.p. Mergaičių susirinkimai bus L. V. Namuose, berniukų — ateitininkų kambaryje. Kviečiame įsijungti daugiau berniukų nuo 1 iki 8 skyriaus. Visiems mokslo metams paruošta įdomi programa. Jaun. berniukus globoja Vyt. Birietis, padedamas studentų. Visų jaun. mergaičių globoja yra p. Stravinskienė, o atskiriems būreliams vadovauja 6 skyr. moksleivės. Vyr. moksleivių kuopos globoja yra K. Manglicis ir ses. Ignė. Ses. Ignė taip pat koordinuoja studentų draugovės veiklą.

Gimnazistai ir studentai rekoлекcijos įvyks Marylake vienuolyno gruodžio 4 ir 5 d., kartu su vyrų rekoлекcijomis. Kiekvienais metais vykdavo būrys berniukų. Šiais metais priimamos ir mergaitės. Norima sudaryti nedidelę, apie 15-20 asmenų grupę, nejaunesnių kaip 15 metų. Jiems bus visiškai atskiros konferencijos ir pasikalbėjimai. Registruojama ir smulkesnės informacijos teikia V. Kolyčius. Prašoma registruotis iš anksto, nes reikia žinoti važiuojančių skaičių.

Tėvų komiteto metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 28 d., tuoj po 10 v. Mišiu, ateitininkų kambaryje. Visi tėvai turėtų jausti pareigą tame susirinkime dalyvauti.

Skautų veikla

• Toronto skautininkų ramovės sueigoje pas S. G. Vallūnienę ramovės pirm. S. M. Vasiliauskienė padarė pranešimą apie Klevelande įvykusių LS Seserijos vadovų saskrydį. Numatytas vyr. skautų ir sk-vyčių suvažiavimas gegužės mėn.

• "Satrijos" tuntu ruošiamas tradicinės Kučios bus gruodžio 19 d., 4 v.p.p., Priskelimo salėje.

• "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu dr-vės raginamos paskubėti su moksleivių rinkimu. Būtų gera, kad tėvai savo vaikams prastų "Sk. Aido" prenumeratas 1972 m.

• Mindaugo dr-vės sueiga — lapkričio 29 d., 7 v.v., naujuose Lietuvių Namuose.

• Lietuvos kariuomenės šventės proga lapkričio 28, sekmadienį, pamaldose Priskelimo bažnyčioje 11.15 v.r. dalyvauja "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu vėliavos. Skautai-tės yra raginami dalyvauti pamaldose ir viešame minėjime 4 v.p.p. Priskelimo salėje.

• "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu tėvų k-to suruostas bazaras-balius lapkričio 20 d. praėjo su pasisekimu. K-tas dėkoja visiems dirbusiems, atsilankiusiems ar kaip kitaip paramusiems šį parengimą. C. S.

Italijos spauda ir televizija paminię lietuvių dalyvavimą demonstracijose prieš A. Kosyginą. Pvz. dienraštis "Il Tempo" Romoje spalio 27 d. laidoje pažymėjo, kad Toronte mieste prieš Kosyginą demonstravo tūkstantinė minia: bulgarai, ukrainiečiai, latviai, lietuviai, estai, vengrai, lenkai, čekai, slovakai, žydai, kanadiečiai.

Ligoniai. Sv. Juozapo ligoninėje: St. Barančiukas, p. Baltrušaitis, M. Stulpinienė, A. Čirūnas, p. Činčikas, L. Garbaciauskas, J. Sasnauskienė, O. Pabedinskaitė, J. Seferis, P. Bobozenskis (Pobozell), E. Jankus, L. Artickonienė, p. Mikšienė (senųjų ateivių), Z. Laurinavičius. Sv. Mykolo ligoninėje: p. Jokūbauskienė, Western ligoninėje — K. Bridžius.

Ontario katalikų savaitraštis "The Canadian Register" lapkričio 20 d. laidoje paskelbė ilgą informaciją apie okup. Lietuvoje nubautą vienerių metų kalėjimą kun. A. Šeškevičių, jo gynimosi kalbą ir pacitavo kaikiurias jos vietas. Katalikų Centras yra išsiuntinęs pilną kun. A. Šeškevičiaus kalbos tekstą anglų kalba vyskupams ir spaudai.

DEMESIO!

Tai geriausias iš betkada pagamintų filmų

GONE WITH THE WIND

(ISKELIAVO SU VĖJU)

4 valandų ilgio spalvota drama, kuria tikrai žavėsitės

BRIGHTON KINO TEATRE,

127 Roncesvalles Ave.,

Toronto, tel. 532-2710

Lapkričio 25 — gruodžio 1

Kasdien vienas seansas nuo 7 v.v.

Taip pat šeštadienį ir sekmadienį

GRUODŽIO 2 — 7

du spalvoti filmai:

"ILIA MURAMETZ" IR

"MASKVOS CIRKO ŽVAIGZDES"

YOUNG A. BIGGIN Ltd. Realtor

• 10 pardavimo įstaigų Toronto rajonuose •

Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus VYT. V. GIRDAUSKAS

1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstąigos: 537-3431

Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS

863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

BLOOR — RUNNEMEDE, apie \$7,000 įmokėti, atskiras 7 didelių kambarių namas, kvadratinis planas, 2 modernios virtuvės, garažas su šoniniu įvaziavimu.

NETOLI JANE GATVĖS, apie \$7,000 įmokėti, gražus 6 didelių kambarių atskiras namas, pilnai užbaigti 3 kambariai rūsyje su baru ir atskiru išėjimu į kiemą, 2 modernios 4 dalių prausyklos, garažas su privačiu įvaziavimu, didžiulis gražus beveik vieno akro sklypas su įvairiais medžiais, kuris siekia parką; viena atvira skola 10-čiai metų. Kas mėgstate paukščių muziką, paskambinkite!

TRIBUTIS, 17 kambarių, maždaug 10 metų senumo, gražūs, erdvūs butai su balkonais; apie \$20,000 įmokėti, viskas išnuomota.

BLOOR WEST, apie \$15,000 įmokėti, krautuvių ir 2 butai, įvaziavimas su dvigubu garažu, puiki vieta, tinka betkokiam verslui; viena atvira skola 10-čiai metų.

PALIKIMAS—INDIAN RD. — BLOOR, apie \$10,000 įmokėti, šurkščių plytų, 6 kambarių, atskiras platus namas, garažas su šoniniu įvaziavimu, geros — stiprios statybos, reikalingas nedidelio, vidutinio remonto; tuoj galima užimti.

Didelis pasirinkimas vienaaukščių (bungalow)

Al. Garbenis, arba **Pr. Kerberis**,

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus
SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJAM TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA IMA

5½% už depozitus 8% už asm. paskolas

6% už šėrus (numatoma) 8% už asm. paskolas

6% už taupymo s-tas 8¼% už mortgicius

6½% už 1 m. term. dep. 8¼% už mortgicius

7% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta sutaupytu dydys. bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., Iškylus sekmadienį. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (Ilepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

EGLINTON — DUFFERIN, \$3,000 įmokėti, 1 mortgicius, plytinis, atskiras 6 kambarių namas, šiltu vandeniu apšildomas, privatus įvaziavimas, garažas.

DUNDAS — BROCK, palikimas, 6 kambarių, plytinis, nauja šildymo krosnis, įvaziavimas, geram stovyje. Prašoma \$18,500.

ISLINGTON — BLOOR, vienaaukštis (bungalow) plytinis, atskiras, 5 sveistų kambarių, užbaigtas poilsio kambarys su baru, privatus įvaziavimas. Prašo \$30,500, be mortgicij.

30 AKRU ŽEMES arti 400 greitkelio, 40 mylių nuo Toronto su mažu upeliu, \$6,000 įmokėti, prie Innisfil Beach Rd.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Telefonai: 534-8459; 233-5996

Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.

VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazoilno stotį. Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visų automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

DANISH CUSTOM FURNITURE

BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI

IS BURMOS MĖDŽIO (TEAK FURNISHINGS)

Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED

25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch

Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro,

trečiadieniais, ketvirtadienį, penktadienį, nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai | Europa

Pagrindinė įstaiga: 658 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

SKAITYTOJAI PASISAKO

STUDIJUOTI VILNIUJE?

Jau 10 metų skaitau "T2". Ką tik perskaičiau 44 nr. vedamąjį "Studijuoti Vilniuje?". Viskas teisingai parašyta, kaip ir ko laukiama iš laisvojo pasaulio studento, jeigu jis vyksta studijuoti Vilniun. Tikra tiesa, kad Vilniaus universitete pilna sovietinės bei rusiškos propagandos. Vėdėto nusisukti nuo Vilniaus universiteto nederėtų. Aš jau prieš 10 metų rašiau, kad Lietuvą reikia užversti užsienio lietuvių laisvais. Rašykim ir klausime kur mūsų artimieji, ką jie veikia, domėkimės jais. Tiek tokiu būdu galėsime Lietuvai padėti. Vakariečių studentui reikia gerai išsiskirti, kad jis žinotų, kaip kovoti su Maskvos propaganda. Lietuvoje mokiniai patys suranda kas Maskvos prieda ir kaip iš tikrųjų yra. Ir užsienietis lietuvis studentas, jei sąmoningas, sugebės rasti tiesą. Lietuviai studentai, nuvykę studijuoti Vilniun, paskui galėtų atlikti praktiką Sov. Sąjungoje ir tuo būdu praskleisti geležinę uždangą. Žinoma, jei Vilniun važiuos tokie studentai, kurie nesusigauja kas dedasi Lietuvoje, nebūnieko gero.

statymas. O kaip su mirusiais? Ar ir jiems šis principas taikomas? Turiu galvoje Br. Railos vadinamą popiežiaus Jono XXIII Ivanu XXIII. Tai yra pravaržavimas, kurio autorius ginasi. Pravaržavimą autorius ten pat aptaria, tik nepridėjo, kad tai charakteringa vaikams ir paaugliams. Trečia. Autorius, kalbėdamas apie politines partijas, VLIKą, LLK ir jų vadovaujančius asmenis, taip niekina mai apie juos pasisako, kad pagaliau suveda į daugtaškį... Tiesa, kad daug kas nepadarė — sutikim. Bet jeigu taip kalbėsime ir rašysim, tai daugiau ar mažiau apie kiekvieną organizaciją, asmenį, laikraštį galim rašyti, skaldyti. Gana, kad jau okupacinė Lietuvos spauda seniai tai daro. Tokiu būdu iš visų organizacijų liks galbūt tik vienintelė ana "neklantstojioj...". Liberalus kanadietis

KO TRŪKO?

Jau eilė metų rengiamos kolektyvų moterims, kuriose dalyvauja 20—40. Kolektyvų namai talpina apie 80. Šių metų kolektyvą vedė kun. J. Aranauskas, SJ, Port Credit moderniuose kolektyvų namuose. Pastarieji stovi nuosaliai nuo miesto, gražioje gamtos aplinkoje. Dalyvavo 21, nors užsirašiusių buvo daugiau. Kun. J. Aranauskas atvyko gerai pasiruošęs. Naisgalėjo laiko ir ilgos kelionės iš Čikagos. Savo mintis dėstė labai nuosekliai. Tema buvo pasirinkta iš šv. Luko evangelijos apie Mariją ir Mortą. Konferencijų eigoje jis rėkino jį moteriškas būdo sąvokas. Bendrame pokalbyje ramiai išklaušė ir atsakinėjo į pateiktus įvairius klausimus. Vietiniai kunigai, nekreipdami dėmesio, kad grupė maža, buvo malonūs ir paslaugūs. Vakare patys vaišino kavą ir rodė filmus, aiškino jų mintį ir negailėjo savo poilsio valandų. Atėjus laikui važiuoti namo, daugumas dalyvių norėjo ilgiau pabūti, daugiau pasiklausti, paklausti ir pamatyti. Mat, žinome, kad grįžusios namo mažai tepasiskirsimės tam laiku — vėl kasdienybė užvaldys ir tapsime Kristaus laikų Mortomis.

Tad ko trūko? Moterų! Sunku tikėti, kad iš Toronto ir apylinkės tiek mažai tegalėjo dalyvauti, kad lietuviškos moterys tiek mažai domisi dvasiniu atsigavimu. Vertėtų visoms pagalvoti. Kaip matote, tai nebuvo kokio atgaliojimo ar trapistų tylos sąvokas, paskirtas tik maldoms. Jame galėjo rasti naudos visos dalyvės.

M. L.
NORITE SUSIPAZINTI SU "TEVISKĖS ŽIBURIAIS"? ATSIUSKITE SAVO ADRESĄ — GAUSITE KELETA NUMERIŲ NEMOKAMAI

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

Kanadoje yra leidžiamas puošnus dvimėnesinis meno leidinys "Arts Canada". Jį galima rasti ir didesnėse Čikagos miesto bibliotekose, o kai kas iš lietuvių leidinių prenumeruoja. "Arts Canada" š. m. spalio-lapkričio nr. tris puošnius puslapius paskyrė Čikagoje gyvenančiam dail. Kazimierui Varneliui. Salia ilgo ir išsamaus dail. K. Varnelio kūrybos aptarimo, įdėtos ir keturios didelės jo darbų reprodukcijos.

KRITIKO PASTABOS

Mums įdomu, kad meno kritikas Jan van der Marck, pristatydamas dail. K. Varnelį, plačiai mini Lietuvą, o taip pat ir jos liaudies meną. Jau įžangoje kritikas rašo: "Dailininkas, kuris savo gimtojo krašto liaudies meno ornamentus sąmoningai ir nesąmoningai perveda į stereotipines formas, lauzo jau nusistovėjusias abstrakcinio meno taisykles. Bet K. Varnelis yra didelis šių dienų menininkas, nors daugelį dar nežinomas..."

Prieš įleidamas į dail. K. V. kūrybos aptarimą, meno kritikas mini dailininko tėvą, liaudies meistrą, puošnių statulomis Lietuvos šventos. Taip pat sustoja ties Lietuvos peizažu, kurį puošė kryžiai, rūpintojėliai, šventųjų statulos. Pagal kritiką, juose būta pagoniško motyvo, bet vyra-vo krikščioniškas simbolizmas. Dail. K. Varnelis gimė Alsėdžiūose 1917 m.; 1941 m., vos baigęs meno mokyklą, jau buvo pakviestas dėsytųjų vitražo skryje; nuo 1943 m. vadovavo bažnytinio meno muzėjui Kaune; 1944 m. pasitraukė į Austriją, kur vėl studijavo tapybą Vienoje, o 1949 m. atvyko į JAV. Apsigyvenęs Čikagoje, pradėjo naują kūrybinės veiklos tarpą.

Kaip žmogus, dail. K. Varnelis (ir jo žmona) yra labai mielas, draugiškas. Visada į jį sutiksi lietuvių kultūrinio gyvenimo svarbesniuose įvykiuose, nors jo studija yra miesto šiaurinėje dalyje, toli nuo lietuvių kolonijų.

MOKINIŲ ŽYGIS

Nežinau, kaip finansiškai išsilaiko katalikų mokyklos Kanadoje, bet JAV, o ypač Čikagoje, kur katalikai sudaro didelę daugumą, kai kurios mokyklos finansiniu atžvilgiu vargsta. Štai 102 metų senumo Jėzuitų Sv. Ignaco gimnazijoje, vien už mokyklą metams reikia mokėti \$780. Mokykla, kuri gali priimti iki 1,100 mokinių, siemet jų turi 925. Žinoma, nemaža dalis jų neišlaiko konkursinių įstojamųjų egzaminų, nes taisyklės galioja tos pačios, kurios buvo ir praityje, kai šimtai norinčių įstoti, ypač gabiųjų mokinių, dėl vietos stokos nepatekdavo. Bet dabar dėl augšto mokesčio už mokslą kandidatų skaičius

mažėja. Mokyklos vadovybės pranešimu, jiems mokinio mokymas per metus atsieina iki \$1,000.

Spalio 12 d. Sv. Ignaco gimnazijos mokiniai, kur mokosi nemažai ir lietuvių, padarė staigmeną, į kurią atkreipė dėmesį visa didžioji spauda ir televizija. 800 mokinių išėjo į 20 mylių žygį, kiekvienas suradęs rėmėją, mokantį už kiekvieną jo nueitą mylią nuo 5 ct. iki 5 dol.

Pagal spaudos pranešimus, tai gal buvo pirmas žygis istorijoje, kuriuo mokiniai stengiasi padėti išlaikyti savąjį mokyklą. Šiuo žygiu buvo tikėtasi surinkti \$25,000. Bet žygis pavyko ne tik finansiniu atžvilgiu — jis taip pat atkreipė didžiosios spaudos, televizijos ir masių dėmesį į tai, kokią sunkioje finansinėje padėtyje yra laisvosios Amerikos katalikų mokyklos.

MOKYKLA MOKYKLOJE

LB Brighton Parko apylinkės pirm. J. Šlaigus, pats būdamas aktyvus lietuvių spaudos darbuotojas, kartas nuo karto paskelbia LB apylinkės biuletenius. Paskutiniame biuletenyje rašoma apie vietos lituanistinę mokyklą. Pamokos joje vyksta reguliarių pamokų metu parapiškos mokyklos apimtyje. Lituanistinę klasę lanko tik tie mokyklos mokiniai, kurie čia gyvena. Kiekvienas skyrus lietuvių kalbai kasdien turi pusę valandos. Šokiai ir dainos būna kartą į savaitę tuojau po pamokų. Be naujųjų ateivių vaikų, lit. mokyklą lanko 23 mokiniai, kurie nekalba lietuviškai: 12 čia gimusių ir augsusių lietuvių tėvų vaikų, 6 mišrių šeimų vaikai ir 5 vaikai, kurie kilę iš nelietuvių šeimų. Brighton Parko lit. mokyklos tėvų k-to pirm. yra Amerikoje gimusi ir užaugusi Evelina Ozelenė, gerai žinoma akt. ir lietuvių operos būv. ilgamečio rež. Kazio Ozelio žmona.

Čikagoje jau iš senos žinoma, kad Brighton Parko lit. mokykla, vietos klebono prel. D. Mozerio nuosirdumu dėka, turi gana palankias sąlygas darbui. Kokia forma lit. mokyklos tėvų k-tas atsilgysina už patalpų ir rūpės-čių, nežinau. Vieną tokią lit. mokyklėlę teko užtikti Grand Rapids, Mich. Ten pamokos vyksta ne šeštadieniais, bet sekmadieniais po lietuviškų pamaldų. Parapiškos mokyklos klases, kuriomis naudojasi ir lit. mokykla, išklotos kilimais, aplinka puikiai, o čia gimis klebonas net jokio mokesčio

už patalpas neima. Grand Rapids lit. mokyklai jau viri 20 metų vadovauja mokykl. Pr. Turda, gyvenimas išleis per 220 abiturientų.

Štai kokiose vietose auga būsimoji Lietuvių Bendruomenės armija, kuri gausius atstovus matysime kitą vasarą įvykstančiame II jaunimo kongrese.

Malonu, kad LB veikia kartais paramos susilaukia ir iš bažnyčių sakyklių. Taip neseniai ir Brighton Parko lietuvių parapijos vikaras kun. J. Plankis, pats sklandžiai eliluoja rimtą ir humoristinę poeziją, iš sakyklos pagyrė LB apyl. valdybą už pastangas "palaikyti gyvybės atžalę mūsų apylinkės lietuviuose..."

MUZIKUI 80 METŲ

Kovo 16 d. 80 metų amžiaus sukakties susilaukė lietuvių muzikos veteranas prof. kompoz. Juozas Žilvelis, eilę metų gyvenęs Čikagoje pas lietuvių jėzuitus ir čia jų nuosirdžiai globojamas su visu milžinišku Muzikologijos Archyvu, kuris užima dar nemažą vienuolyno rūsio kambarius. Užbaigus naujo Jaunimo Centro statybą, ten bus perkeltas ir Muzikologijos Archyvas, kurin vis užsuka ir muzikai iš Lietuvos pajieškoti tokių retybių, kokių nėra Lietuvoje.

Prof. J. Ž. sukaktis buvo atžymėta uždais pietumis ana sukakties dieną Tėvų jėzuitų vienuolyne. Šiomis dienomis profesorius susilaukė kitos dovanos — lietuvių Vargonininkų Muzikų Sąjunga išleido prof. J. Žilveliaus parašytą stambų ir kruopščiai paruotą veikalą "Lietuvės vargonininkas iševijoje". Veikalui aptarti reikia išito straipsnio. Manau, kad tai padarys kiti. Tik čia norisi paeituoti veikalo leidėjų žodžio pabaigą: "Leidėjai, išleisdami šį veikalą, kaip tik ir nori atžymėti šio kilnaus Maestro 80 metų sukaktį. Tegų tai būna jo darbsta gyvenimo įvertinimas."

ČESNAKAS — GERAS VAISTAS

Česnakas (garlic) yra natūralus kraujolantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevaldomo, nuo pavimo bakterijų bei las umeikimo. "ADAMS GARLIC PEARLS" turi savyje reikalingas česnako alyvas, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per išitus šimtmečius milijonai žmonių vartojo Česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymoje bei stiprinamoje galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šlaudien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLS" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi šios česnako kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

S. ir G. TIRE SERVICE sav. estai
459 Roncesvalles Ave. Tel. LE 4-6602
Didelis pasirinkimas. Urmo kainos. FIRESTONE. DUNLOP, DOMINION ROYAL, GOOD YEAR ir kt. autovežimiams sniego padangų (snow tires) ir kt. Visų rūšių padangų taisymas, vulkanizacija ir kt. Atidaryta kasdien iki 7 v.v. Šeštadieniais iki 2 v.p.p.

Lygybė?

— Tu mėgsti bulvinius blynus?
— Labai!
— O žmona?
— Ji — miltinius...
— Tai kuriuos valgote?
— Miltinius... ("Sluota")

Atjaunėti?

— Ar nenorėtum, Antanai, atjaunėti kokia dvidešimt metų?
— Ne.
— Kodėl?
— Et, vėl vestuvės, vėl skyrybos, vėl vestuvės, vėl... ("Sluota")

SYPSENOS

Ant bėgių

Vyras vairuoja automobilį, o žmona su lagaminais patogiai sėdi užpakalinėje sėdynėje ir nuobodinėja kur ir kaip važiuoti. Pritrūkęs kantrybės, vyras sustabdė automobilį ant geležinkelio bėgių taip, kad priekinė dalis jau buvo persiritus. Iš tolo atšniokščia traukinys. Žmona šaukia:

— Ar tu pasiutai! Vaziuok greičiau, traukinys ateina!
— Aš savo dalį pervežiau, o tu pervežk savo!

Parduotuvelyje

Pokalbis parduotuvelyje:
— Ar yra mėsos?
— Dar neatvežė...
— Tai duokite druskos.
— Kam jums druska, jeigu mėsos neatvežė?! ("VL")

Nežino

Jaunuolis, laikęs egzaminus vairuotojo teisėms gauti, sugrįžo į namus labai nusiminęs.
— Nesėkmė, — sako jis tėvui. — Pirmaime posūkyje įsirečiau į sunkvežimį.
— Tai tu neišlaikė egzaminų?
— Aš nežinau — juk egzaminatorius ligoninėje. ("Sluota")

Dainų šventėje

Pranešėjai buvo trys: barzdotis B. Prapuolenis, Karle Valaitienė ir Lina Verbickaitė. Blogi mikrofonai ir jiems kenkė. Prapuolenis, lėtai aiškiai kalbėdamas, šį darbą geriausiai atliko. Galimas daiktas, kad barzda jam kiek padėjo. Bet abiem moterim buvo labai sunku.

Parinko Pr. Alš.

VEIKLOS VENECUELOS LIETUVIAI

(Atkelta iš 3 psl.)

Ryžtas išlikti

Perspaušinamas ir A. J. Greimo vertas dėmesio straipsnis "Būti lietuviu" (iš Prancūzijos Lietuvių Žinių nr. 40). Skaitai ir stebiesi, kaip puikiai A. J. Greimas atspėja to mažos lietuvių saujelės, plačiai pasklidusios Venecuelos plotuose, didįjį troškimą išlikti lietuviams. Jis rašo: "Būti mažuma, būti mažumos atstovu, tai ne tik saugoti savo tautinio išdidumo jausmą. Tai kartu ir prisitaikyti prie daugumos, įsiterpti į tą daugumą tam, kad išvystyti savo asmenines ir tautines galimybes. Išlieka tik tie individai, kurie sugeba savęs neparduodami surasti sau vietą juos supančioje visuomenėje." Atrodo, Venecuelos lietuvių tokiu ir yra. Tai liudija gražus tikėjimas, pakvietimas Čiurlionio ansamblio, tautinių šokių grupės "Grandinėles", sportininkų, dai-

nininkų ir kt.

Spausdinamas ir labai taiklus, vertas susimąstymo dr. P. Dambraivos straipsnis apie mokėjimą suderinti savas nuomones ir kiek galint daugiau tautiečių įtraukti į visuomeninį darbą.

Labai gaila, kad redaktorius permažai dėmesio kreipė į lietuvių kalbą: kas kaip parašė, taip ir atspausdino, klaidų neįstaisęs.

Pajieškojimai

Prašomi atsiiepti: Žilėnas Juozas, S. Jono, gimęs 1889 m., ir jo brolis Vincas, gimęs 1892 m. Vaisnorikių kaime, Salako valsč., Zarasų apskrityje. Į Kanadą išvyko 1913 m. Jieško gimines iš Lietuvos. Jie patys arba žinantieji apie juos prašomi atsiiepti šiuo adresu: K. Stundžia, 2a Wiley Street, St. Catharines, Ontario, Canada.

Dar nevėlu užsisakyti ir praleisti

ATOSTOGAS SAULĖTOJ FLORIDOJ

ant smėlėto Atlanto kranto lietuviškoj aplinkoj.

Rašykite:

NORWYN Apts., 126 Ocean Dr., MIAMI BEACH, FLA. 33139, USA. Tel. 672-4903

BEST NUO LŪSNOS IKI DANGORAIZIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŲRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.
421 Roncesvalles Ave. (Toronto Dominion Bank II aukštas)
Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE (prie Queensway)
Tel. 762-1009.
Priima pacientus pagal susitarimą.

PLUMBING AND HEATING J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVARIUS VAMZDŽIŲ IR APSIJŲMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

MEDUS — reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Induose ar koriuose. Iš bitynų: **Eagles Nest**
30 Dawson St., Toronto 4, Ont. Telefonas 534-0563

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O Wiktorija BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu.

VALAUS FOTELIUS IR ĮVARIUS KILIMUS
Automatinis elektra valymas. Sutaus iširusius galus ir pradegintus kilimus.
P. KARALIŲNAS, Skambinkite LE. 3-4912.

INSURANCE DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudus b-vių atstovybė

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavojeis gali pirkti prekių specialiose krautuose.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., ISTAIGA TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRISKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HIFI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritykę specialistai su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbals

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvių aptarnauja Jonas Jurenas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas. Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

1972 ZENITH RANKŲ DARBO SPALVOTA TELEVIZIJA su CHROMACOLOR

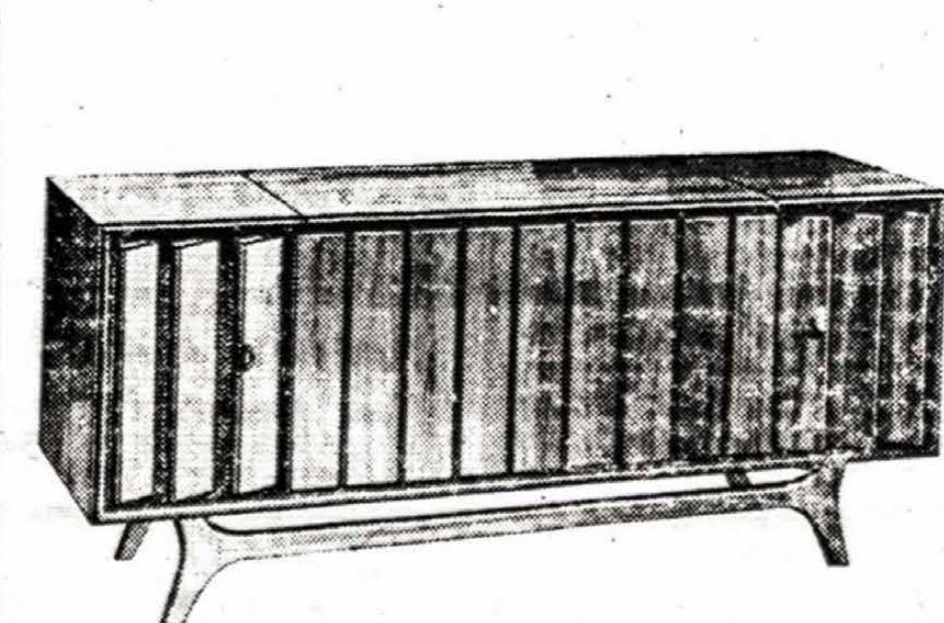
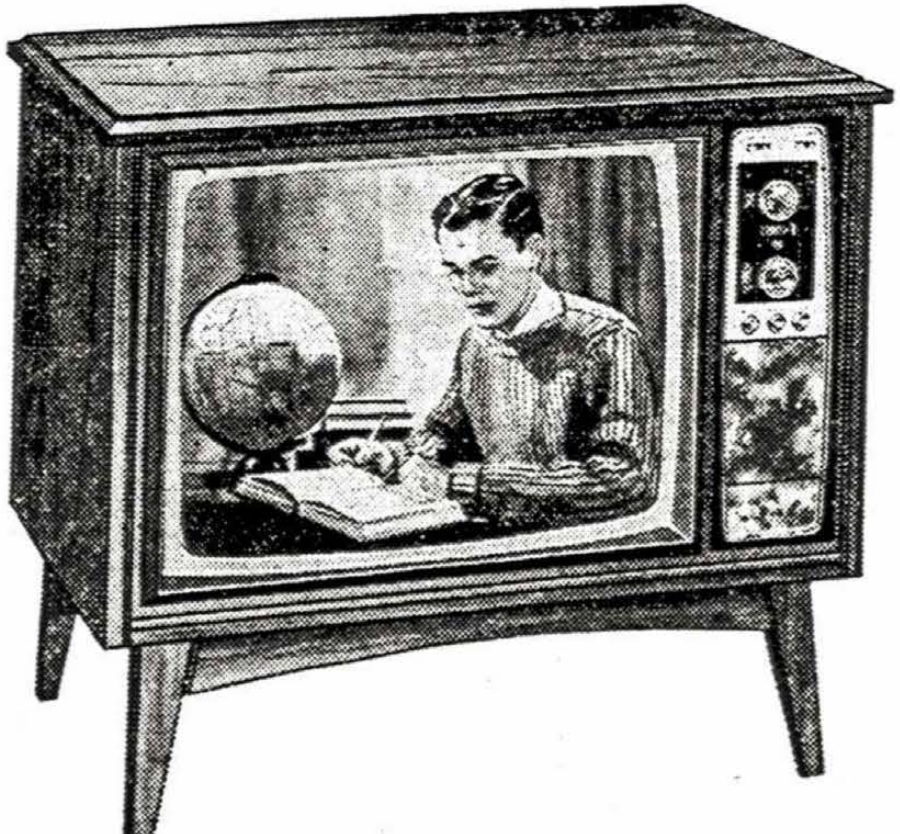
TIK ZENITH TAI TURI

- Neturinti sau lygios kokybės
- ZENITH televizijos aparatai

YRA DAUG PATVARESNI, GERESNI

IR PERDUODA DAUG GERESNĮ

VAIZDĄ NEI KITI.

TUOJAU GALITE GAUTI PAS ALFA RADIO and TV
672 Lansdowne Ave. Tel. 531-6165
Toronto 4, Ont.
295 Roncesvalles Ave. Tel. 536-1373
Toronto 3, Ont.
Atidaryta kasdien nuo 9-6 v.v. ketvirtad. ir penktad. nuo 9-9 v.v.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČENAS
• teikia patarimus planuojantiems keliones
• sutvarko rezervacijas, nakvynių ir kitus reikalus
• be atskiro atlyginimo
• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
• parūpina elsmo priemones ekskursijoms
• patarnauja atskirvieliams gimines
Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Ši sekmadienį prasideda Adventas.

— Kariuomenės šventės proga ši sekmadienį pamaldose prisimenami Lietuvos kovotojai. Pamaldų metu kūrėjai-savonoriai darys antrą rinkliavą kariams invalidams šelpti.

— Jaunimo mergaičių choras gieda 10 val. pamaldose. Vadovai kviečia gimnazijos amžiaus mergaites įsijungti į chorą.

— Prašome tėvus atsiųsti savo vaikus tiktybos pamokoms. Jos vyksta kas sekmadienį po 10 val. pamaldų klebonijoje.

— Parapijos salėje bus rengiamas N. Metų sutikimas.

— Sekmadieniais parapijos salėje po kiekvienų pamaldų galima gauti kavos. Bufetu rūpinasi kat. moterų draugijos skyrius.

— Pamaldos: šį trečiadienį 8 v.r. už a.a. Margaritą Stančickienę; ketvirtadienį 8 v.r. už a.a. Kazimierą Dalindą; penktadienį 8 v. už Onos Jonaitienės šeimos mirusius; šeštadienį 8.30 v.r. už a.a. Mykolą Liuberskį, 9 v.r. už a.a. Zita Litvinaitę; sekmadienį 10 v. r. už a.a. Silviją Demickienę, 11 v. už a.a. Mykolą Gvildį trečiųjų mirties metinių proga, 12 val. už a.a. Antaną Vyšniauską.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Ši trečiadienį, 8 v.v., sueiga pas M. Jankus, 168 Indian Rd., Tel. 533-5656.

— Penktadienį, 6.30 v.v., konfirmandų pamoka.

— Sekmadienį, 9.30 v. r., Advento pamaldos. Taip pat ši sekmadienį, 3 v.p.p., būrelis sueiga pas Alg. Povilaitis, 30 High St. Tel. CL 5-2008; 6.30 v.v. pas p.p. Vilembrekus, 186 Mavety St. Tel. 769-6747.

— Dėmesio! Lapkričio 27 d. būrelis sueiga numatyta pas p.p. A. Tarvydus dėl neišvengiamų priežasčių yra nukeliamas į gruodžio 4, 7.30 v. "Tuo Dievo meile tarp mūsų apreiškta, kad Dievas savo viengimi Sūnų yra atsiuntęs į pasaulį, kad mes gyventume per Jį" (1 Jono 4, 9).

Marija Beraiteienė 75 metų amžiaus sukaikties proga buvo gražiai pagerbta jos dukros Gražinos iniciatyva. Šv. Jono Kr. par. bažnyčioje atliktos padėkos pamaldos, po to dukters bute įvyko jausmų priėmimas, kuriame dalyvavo per 50 sukaiktuvių bičiulių. Susirinkusiųjų vardu jautrų sveikinimo žodį tarė sukaiktuvininkės anūktė stud. Vita Balčiūnaitė ir įteikė giminių vardu rožių puokštę. Visi sugiedojo "Ilgiausių metų".

Dr. D. Jasaitis, gyvenęs Niujorko, lankydamsis Toronte par. parankiojo medžiagos savo rašomam veikalui apie tautdūystę.

NASLE, 52, dirbanti medicinos srityje, norėtų persikelti gyventi į Kanadą; jieško globoti ir prižiūrėti nuosirdų, pasiturintį vyresnio amžiaus asmenį, kuris sutiktų padėti dviem jos sūnum užbaigti mokslo. Rašyti: Mrs. Jonė M. S., 8148 So. Whipple, Chicago, Ill. 60629, USA. Tel. HE 6-1526.

VIENTINTEL KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydymieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. NPT. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

LIETUVIS, 48 metų, 176 cm. ūgio, išsilavinęs, rimtas, pasiturintis, gražaus namo priemiestyje savininkas, ieško veddybų tikslu lietuvės. Rašyti: pridedant foto nuotrauką: Balys Kriaučiūnas, P. O. Box 3812, Rochester, N.Y. 14610, USA.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTŲ medžio darbus, taip pat darau ir naujus įrengimus. Tel. 533-5116. KAZYS CIBAS.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTŲ darbus. Darau virtuvės spintelės ir įrengimų poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

MORTGICIAI dėl pirkimo, pardavimo ar investavimo į naujus mortgicijus prašome skambinti p. Barauskui, Realtor 231-6226 Toronte.

NEBRANGUS ORKESTRAS įvairiomis progoms, didesnis ar mažesnis sudėties. Skambinti J. ZAREMBA, tel. 767-7084 po 5 v.p.p.

LIETUVIŠKA MAISTO GAMINIŲ KRAUTUVĖ
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivairios savo pastote rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršukai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. UŽSAKYMAI PRIIMAMI IR TELEFONU. NEMOKAMAS PRISTATYMAS

BARONESSA BEAUTY SALON
Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių
Ivairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Priėmamos kainos

Toronto Lietuvių Studentų Sąjunga rengia

Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjungos XXI-ji

VISUOTINI SUVAŽIAVIMA

Š. m. LAPKRIČIO 25 - 28 DIENOMIS Toronte

Downtown Motor Inn, 5875 Airport Rd., prie aerodromo

Registracija, paskaitos, simpoziumai, pranešimai, šokiai ir t.t. Viskas kainuos \$14 asmeniui.

Ketvirtadienį — 25

"Wine'n Cheese"
šokiai 7.30 v.v.,
Šv. Jono Kr.
parapijos salėje,
941 Dundas St. W.

Penktadienį — 26

Sokiai 8 v.v.,
(Golden Ballroom)
Razmos, 9 v. — už a.a. Kazimiero
vėlę, užpr. O. Dačkienės; 9.30 v. —
už a.a. J. Sedį, užpr. J. J. Ignatavi-
čių; sekmad., 10 v. — už a.a. Dau-
są, užpr. J.J. Empakerį; 11.15 v. —
savan. kūrėjų intencija; 12.15 v. —
už a.a. VI. Strazdą, užpr. p. Gra-
bauskį.

Šeštadienį — 27

Balius 7.30 v.v., ir
Windsoro mergaičių
kvartetas "Aušra"
Dėl tolimesnės informacijos tel. 762-3715, 921-7929

Sekmadienį — 28

"Folk" Mišios
2 val. po pietų
viešbučio salėje
VALDYBA

Prisikėlimo parapijos sporto klubo "AUŠROS" metinis

PARENGIMAS-

ŠOKIAI

lapkričio 27, šeštadienį, 7 valandą vakaro

Prisikėlimo parapijos auditorijoje

• Gros geras D'Amico orkestras • Gaivinantys
gėrimai ir bufetas • Turtinga loterija

Savo atsilankymu paremkite bei

įvertinkime sportuojantį jaunimą ir tam pasižventusius klubo darbuotojus — Klubų valdyba

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ TORONTE

- Paskaita žurnalisto K. Milkovaičio iš Čikagos
- Windsoro mergaičių kvartetas "Aušra"
- Toronto "Gintaras"
- Akordeonas
- S. Kairio muzikinis vienetas

Visus dalyvauti kviečia rengėjas —

VI. Pūtvio šaulių kuopa

LAPKRIČIO
28,
sekmadienį
Iškilmingas
aktas —
4 val. p. p.
PRISIKĖLIMO
SALEJE

Kristaus Valdovo šventė, šalia įprastinių pamaldų, paminėta Prisikėlimo parapijos salėje Katalikų Vyrų Draugijos dėka. Invokacija skaitė kun. B. Bagdonas, OFM, o dr.-jos pirm. J. Matulionis pristatė paskaitininką dr. Domą Jasaitį, kuris išsamiojo paskaitoj apžvelgė Kristaus Valdovo šventės prasmę ryšius su dabarties faktais pasaulioje ir Lietuvoje. Meninę dalį atliko Prisikėlimo par. choras, diriguojamas kun. Br. Jurkšo ir akompanuojamas naujos muzikinės pajėgos — Eug. Kriščiūno. Šventės programai tvirtai vadovavo J. Šarūnas. Programos dalyviams buvo sukurta šventė.

Iš Lietuvos gen. konsulato Toronte patirta, kad vietoj mirusių Lietuvos gen. konsulo Čikagoje dr. P. Daužvardžio diplomato šefo S. Lozoraičio paskirta ir JAV valstybės departamentų pripažinta velionies žmona Juzė Daužvardienė, teisininkė ir visuomenės veikėja.

KLB švietimo komisija savo bendraraščių paprašė mokyklų vedėjus paminėti Simo Kudirkos bandymo pabėgti vienerių metų sukaikty, paaiškinant apie jo teismą ir padėti okup. Lietuvoje, duodant tai tema rašto darbus ir t.t. Taip pat komisija paprašė pajieškoti Ped. Lituan. Institutui studentų.

N. Metų sutikimai rengia ir "Tėvynės Prisikėlimų" radijo programa "Town a. Country" viešbutyje.

Lietuviška baldų dirbtuvė
P. Lubyts. Tel. WA 2-7981. 261-0537

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

ELEKTROS RANGOVAS
Fleet Electric Co. Ltd.

Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronte
923-7194. Sav. A. Čeponis

City Driving School
Pripažinta Ontario Safety

Lygos ir Board of Education. Baigęs šią mokyklą gausa pigesnę autovežimio draudimą. Nemo-kami nurodymai klaidėje ar namuose turintiesiems laikinus leidimus. Mokome vairuoti standartinis ir automatinis automobilis. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuosio HO 6-1331

Jieškomas LINOTIPININKAS

arba noris išmokyti šio darbo. Toliau gyvenančiam bus sudarytos sąlygos persikelti į Torontą. Kreiptis į spaudos bendrovę:

"Ziburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

— Sekmadienį, gruodžio 12 d., po 11 val. pamaldų, par. svetainėje įvyks visuotinis, metinis parapijos susirinkimas, kuris turės išrinkti 3 naujus k-to narius. P. Kalkopas ir J. Kalkauskas baigia savo kadenciją, o I. Gorys atstatastydina. Parapijiečiai prašomi neįvykti kandidatuoti ir būti renkami vien dėlto, jog ši parapija yra mūsų tėvų dovana. Jeigu anksčiau, gan sunkiais laikais, jie įsteigė ją, pastatė bažnyčią, tai mūsų šventai pareiga ją išlaikyti.

— Gruodžio 12 d. 11 v. pamaldų metu bus pašventintos šv. Juozapo ir Marijos statulos, kurias paaukojo p. Bernotų ir Giriūnų šeimos.

— Lapkričio 14 d. svetainėje mūsų choristai turėjo šeimyninį pobūvį, kuriame dalyvavo virš 40 asmenų.

Dalyvavo ir klebonas bei kaikurie par. k-to nariai. Klebonas savo kalbą pasidžiaugė, kad mūsų choristai vėl įsijungė į pamaldas ir padėjo jaunai choro vadovei Ag. Petrauskaitėi, kuri sutiko pasiimti šias pareigas. Dirigentė išreiškė savo padėką už suteiktą ją garbę vadovauti parapijos chorui.

— Į mūsų choristų šeimą įsijungė dvi naujos choristės studentės — Roma Narusevičiūtė ir Vida Žitkute.

— Mūsų klebonas kun. dr. F. Jucevičius jau baigė lankytis savo parapiječius.

— Parapijos komitetas svetainėje ruošia N. Metų sutikimą.

— Serga P. Jurgutis St. Gabrini ligoninėje. Buves ilgametis zakristijonas J. Paziokaikaitis sugrįžo iš ligoninės.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — 145.25. K. A.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Gruodžio 6 d., 7.30 v.vak., prasi-dės kursai jaunimui nuo 16 m. amžiaus apie pasirušimą santuokai.

— Aušros Vartų parapijos choro vyrų oktetas kartu su solistais G. Capkauskienė ir A. Kebliu dalyvavo "Darbininko" šventėje Niujorke.

— Šią savaitę klebonas užbaigė lankyti miesto centre gyvenančius tautiečius.

— Parapijai aukėjo \$10: p. Budrevičius; \$15: P. Rudinskis; \$25: V. Stankevičius; \$100: J. Mališka.

— Užpraėjusį sekmadienį surinkta \$214.79.

K. L. K. Moterų Dr.-jos metinė šventė įvyks gruodžio 5 d. Šv. Mišios Aušros Vartų bažnyčioje — 11 v.r., o po to agapė-vašės parapijos svetainėje. Paskaitą su-tiko skaityti dr. A. Sidlauskaitė iš Otavos. Meninę dalį atliks sol. E. Kardelienės studijos mokinės. Po to — vaizdas su šiltais užkandžiais. Kviečiame dalyvau-ti nares ir visuomenę. Valdyba

Aušros Vartų par. choro metinis koncertas įvyks lapkričio 13 d. Atsilankę rekordinis skaičius dalyvių. Kurie pavėlavo, į salę nebeįėjo, nes nebebuvo vietų. Pirmąją programą dalyvau-ti vyru oktetas su solistais — G. Capkauskienė ir A. Kebliu. Jie atliko tris dainas ir ištrauką iš operos "Mėlynasis Dunokas". Solistai puikiai atliko dueto roles. A. Keblys pasižymėjo švairiu žemų gaidų dainavimu. Ariją iš operos "Lucia di Lam-mormore" atliko sol. G. Capkauskienė, kuri žavėjo publiką

— Knygų leidykla "Edition de l'homme" išleido Jacques Norm-man knygą "Cokeilių receptai". Vienas jų pavadintas "Lietuviš-ka" (Lithuanian): 1 ounce rum — Captain Morgan Black Label, ½ ounce triple sec — Leroux, ½ ounce citrinos sunkos. Išplakti, atšaldyti ir papuošti su vyš-nia. J. L.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. 727-3120

6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komerčinio, privataus turto, automobilių,

atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ: DUODA PASKOLAS:

Einamasis s-tas 5.0% Asmenines 8.5%

Taupomasis s-tas 6.0% Nekiln. turto 8.75%

Term. ind. 1 metams 6.25% Čekų kredito 9.0%

Term. ind. 2 metams 6.75% Investicines nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau-dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 valandos.

3907 Rosemont Blvd., Tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. ir vakarais — pirm., trečiad. ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio mėnesio 15 dienos iki rugsėjo mėnesio 15 dienos ir per visus liguosius savaitgalius.